

ÅRSRAPPORT 2022

INNHALDSFORTEGNELSE

Styrets beretning	6
Resultatregnskap	18
Balanse	19
Endring i egenkapital	20
Kontantstrømoppstilling	21
Noter til regnskapet	22
Note 1 Generell informasjon	22
Note 2 Regnskapsprinsipper	22
Note 3 Regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger	28
Note 4 Segmenter	29
Resultatregnskapet	
Note 5 Netto renteinntekter	29
Note 6 Netto andre driftsinntekter	30
Note 7 Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	30
Note 8 Driftskostnader	31
Note 9 Pensjonsordninger	32
Note 10 Antall ansatte/årsverk	32
Note 11 Skattekostnad	33
Note 12 Tap på utlån og garantier mv.	34
Note 13 Misligholdte og tapsutsatte engasjementer	44
Eiendeler	
Note 14 Klassifikasjon av finansielle instrumenter	45
Note 15 Finansielle instrumenter til virkelig verdi	47
Note 16 Klassifikasjon av finansielle instrumenter til amortisert kost	50
Note 17 Sertifikater og obligasjoner	51
Note 18 Eierinteresser i tilknyttede selskap	52
Note 19 Andre immaterielle eiendeler	53
Note 20 Varige driftsmidler	54

Gjeld og forpliktelser		
Note 21	Innskudd fra kunder	55
Note 22	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	57
Note 23	Ansvarlig lånekapital	59
Note 24	Annen gjeld og påløpte kostnader	60
Note 25	Finansielle derivater	61
Note 26	Netto oppgjør finansielle instrumenter	62
Note 27	Finansielle garantier og pantsettelse mv.	63
Opplysninger om risikoforhold		
Note 28	Risikostyring og kapitaldekning	64
Note 29	Kredittrisiko	68
Note 30	Renterisiko	75
Note 31	Valutarisiko	77
Note 32	Likviditetsrisiko	79
Note 33	Andre risikoforhold	82
Øvrige opplysninger		
Note 34	Andre forpliktelser	84
Note 35	Godtgjørelse og lignende	84
Note 36	Aksjonærer	88
Note 37	Leieforpliktelser	90
Note 38	Hendelser etter balansedag og betingede utfall	91
Nøkkeltall		92
Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-5		93
Revisjonsberetning		94

15 ÅR MED GODE ERFARINGER.

Det er 15 år siden Pareto Bank åpnet dørene for første gang. Ambisjonene var selvfølgelig høye. Dette skulle bli en mer personlig bank, som jobbet tettere med kundene sine. En mindre bank hvor mellomstore bedrifter kunne få den oppmerksomheten og oppfølgingen de fortjente.

15 år senere kan vi konstatere at utviklingen har overgått ambisjonene. Med et resultat etter skatt på kr 555,5 millioner i 2022, er det liten tvil om at Pareto Bank går bra.

Eiendomsfinansiering har vært et satsningsområde fra starten, og så er virksomheten utvidet underveis. I 2011 begynte vi med skipsfinansiering, og i 2016 startet en ytterligere satsning på å være en samarbeidspartner for mellomstore bedrifter. Samme året ble banken børsnotert slik at vi kunne få enda bedre tilgang til kapitalmarkedet. I 2017 innledet vi et samarbeid med Eiendoms kreditt for finansiering av næringseiendom, og i fjor fikk vi på plass en kredittrating fra Scope Ratings som over tid vil bidra til en større investorbase.

Vår filosofi har siden oppstarten vært å gi mellomstore bedrifter, deres eiere og prosjekter den oppmerksomheten, kunnskapen og oppfølgingen de faktisk trenger. På denne måten kan Pareto Bank bidra med gode råd og løsninger, og sammen med kundene våre har vi skapt gjensidig lønnsom vekst i 15 år.

En annen viktig del av vår filosofi er å være en bank hvor alle medarbeidere tar del og hvor vi skaper resultatene sammen. En tydelig kultur og en utrolig laginnsats har også vært avgjørende for utvikling siden oppstarten.

Pareto Bank har bygget en solid posisjon i sine markeder og er fortsatt en liten aktør i et stort og spennende marked. Vi ser langsiktige vekstmuligheter og vil vokse, men aldri bli så store at vi mister oss selv. Å beholde nærheten til kundene når banken blir større er en av våre viktigste

oppgaver fremover. Vi anstrenger oss for å finne løsninger som gjør at vi kan oppføre oss som en ubyråkratisk og forutsigbar bank selv om vi vokser. En annen hovedoppgave fremover er å ta vare på vår interne kultur, nærheten til hverandre og eierskapet til bankens utvikling.

Vi lever i en tid med etterdønninger av pandemien og Russlands invasjon av Ukraina. Pareto Bank står støtt - er solid, grundig og langsiktig. Vi spiller på lag for å finne løsninger dersom det er nødvendig.

Vår ambisjon er at vi om 15 år gjør en forskjell for enda flere virksomheter og prosjekter. Å skape verdier av kunnskap og ideer blir ikke mindre viktig i tiden som kommer. Vi ønsker å spille en viktig rolle for utviklingen av virksomheter og være en positiv katalysator der vi kan.

Tiril Haug Villum
Administrerende direktør

Styrets beretning

VIRKSOMHETEN I 2022

Pareto Bank oppnådde et resultat etter skatt for 2022 på kr 555,5 mill. (kr 504,5 mill. i 2021). Resultatet tilsvarte en egenkapitalavkastning etter skatt på 14,6 % (14,0 %).

Resultatet for 2022 ble det beste i Pareto Banks historie. Lønnsomheten var bedre enn bankens ambisjon, og det foreslåtte utbyttet på kr 3,86 er i tråd med bankens utbyttepolitikk.

Netto renteinntekter for 2022 ble kr 928,6 mill. (kr 838,3 mill.). Andre driftsinntekter bidro med kr 36,7 mill. (kr 12,3 mill.). Bankens samlede inntekter ble kr 965,3 mill. (kr 850,7 mill.).

Det ble for året kostnadsført nedskrivninger og tap med kr 45,0 mill. (kr 20,1 mill.), jevnt fordelt mellom modellbaserte og individuelle nedskrivninger. Nedskrivninger og tap utgjorde 0,27 % (0,13 %) av gjennomsnittlig netto utlån i 2022.

Bankens forvaltningskapital utgjorde ved utgangen av 2022 kr 22,3 milliarder (kr 20,0 milliarder). Utlån til kunder vokste med kr 1,5 milliarder (kr 1,1 milliarder) til kr 17,3 milliarder (kr 15,8 milliarder). Veksten kom innenfor samtlige av bankens kredittområder.

Innskudd fra kunder var på kr 10,1 milliarder (kr 9,5 milliarder). Verdipapirgjeld økte til kr 7,1 milliarder (kr 6,0 milliarder).

Ren kjernekapitaldekning var ved årsskiftet på 17,5 % (16,0 %). Minstekravet til ren kjernekapital inkludert kapitalkravsmargin utgjorde ved årsskiftet 15,7 % av det vektete beregningsgrunnlaget. Samlet egenkapital utgjorde kr 4.220 mill. (kr 3.822 mill.), hvorav innskutt og opptjent egenkapital utgjorde kr 3.920 mill. (kr 3.622 mill.).

Styret foreslår et utbytte på kr 3,86 pr. aksje for

2022, tilsvarende et utdelingsforhold på 50 % og i linje med bankens utbyttepolitikk.

Styret retter en stor takk til bankens ansatte for en fantastisk innsats og høy måloppnåelse i 2022.

Definisjoner og begrunnelser for bankens ulike nøkkeltall og resultatmål er tilgjengelig på bankens hjemmeside paretobank.no/ir.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Netto renteinntekter

Bankens rentenetto økte til kr 928,6 mill. i 2022 (kr 838,3 mill.). Høyere utlånsrenter, utlånsvekst og bedre avkastning på bankens likviditetsbuffer bidro til økningen i bankens netto renteinntekter. Høyere innskuddsrenter samt økte markedsrenter og større volum på verdipapirfinansiering bidro til økte rentekostnader.

Økte markedsrenter preget utviklingen i rentemarginen. Utlånsmarginen over Nibor var på 5,1 % (6,0 %) og innskuddsmarginen over Nibor var på 0,9 % (0,2 %).

Den uvektede rentemarginen mellom utlån og innskudd var 6,1 % (5,7 %) for året under ett.

Rentenettoen ble i 2022 belastet med kr 6,9 mill. (kr 5,8 mill.) i avgift til bankenes sikringsfond.

Andre inntekter

Netto andre driftsinntekter utgjorde kr 36,7 mill. (kr 12,3 mill.).

Garantiprovisjoner og netto provisjonsinntekter fra banktjenester utgjorde kr 6,0 mill. (kr 5,2 mill.). Inntekter fra eierinteresser i tilknyttede selskaper (Sem & Johnsen Prosjektmegling) utgjorde kr 1,7 mill. (kr 1,7 mill.).

Netto verdiendringer på bankens portefølje av finansielle instrumenter og aksjer i deleide selskaper utgjorde kr 26,3 mill. (kr 2,4 mill.). Verdiendringene ble positivt påvirket av renteinntekter på valutaterminer og redusert verdi på bankens verdipapirgjeld og fastrenteinnskudd. Verdiendringene ble negativt påvirket av lavere verdi på obligasjoner i bankens likviditetsbuffer. Prinsippet om å vurdere finansielle instrumenter til virkelig verdi medfører at bankens resultat vil kunne variere betydelig periodene imellom.

Andre driftsinntekter, inkludert utbytte fra deleide selskaper, bidro med kr 2,7 mill. (kr 3,0 mill.).

Driftskostnader

Samlede driftskostnader beløp seg i 2022 til kr 186,5 mill. (kr 162,4 mill.). Dette ga en kostnadsprosent i 2022 på 19,3 % (19,1 %).

Lønn og andre personalkostnader utgjorde den største andelen av samlede driftskostnader og beløp seg til kr 120,2 mill. (kr 102,3 mill.). Antall ansatte økte fra 54 til 61 i løpet av 2022. Avsetning til variabel godtgjørelse var på kr 32,4 mill. (kr 28,8 mill.) for året. Tildeling skjer i hovedsak i form av aksjer i Pareto Bank som bidrar til at aksjonærs og ansattes interesser sidestilles.

Administrasjonskostnadene utgjorde kr 33,9 mill. (kr 29,8 mill.) og bestod i hovedsak av IT- og markedsføringskostnader. Andre driftskostnader beløp seg til kr 16,6 mill. (kr 15,9 mill.). Under andre driftskostnader kommer honorarer og kostnader knyttet til ekstern bistand, samt forsikringspremier.

Ordinære avskrivninger utgjorde kr 15,9 mill. (kr 14,4 mill.). Her kommer blant annet avskrivning av bruksrett knyttet til bankens husleieavtale under IFRS 16.

TAP OG MISLIGHOLD

Banken beregner forventet tap etter IFRS 9, se note 12. Estimaten tar høyde for de aktuelle forholdene på rapporteringstidspunktet, samt forventninger til den økonomiske utviklingen. Dette er søkt hensyntatt ved bruk av modeller som knytter sannsynligheter til ulike makroøkonomiske utfall.

Trinn 1 i modellen for beregning av nedskrivninger etter IFRS 9 består av friske lån, mens trinn 2 består av lån som har fått en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsregistrering.

Balanseførte nedskrivninger i trinn 1 utgjorde kr 71,3 mill. (kr 47,2 mill.) ved utgangen av 2022. Balanseførte nedskrivninger i trinn 2 utgjorde kr 8,8 mill. (kr 12,2 mill.). Usikkerheten i de økonomiske utsiktene har økt. Sannsynligheten for scenarioer med boligprisfall og svakere økonomisk vekst i nedskrivningsmodellen har blitt oppjustert, som førte isolert sett til økte nedskrivninger på kr 23,4 mill. i løpet av året.

Trinn 3 består av engasjementer som blir vurdert individuelt der det kan foreligge objektive bevis på tap. Dette inkluderer engasjementer med betalingsmislighold mer enn 90 dager og andre kredittforringede engasjementer. Balanseførte nedskrivninger i trinn 3 utgjorde kr 57,4 mill. (kr 39,7 mill.) ved utgangen av 2022, en økning på kr 17,7 mill. Tap på kr 6,7 mill. ble i tillegg konstatert i løpet av 2022. Nedskrivningene var primært knyttet til enkelte engasjementer innenfor eiendom og bedriftsfinansiering.

Det er for året kostnadsført nedskrivninger og tap samlet med kr. 45,0 mill. (kr 20,1 mill.).

Misligholdte engasjementer, inkludert både engasjementer med betalingsmislighold mer enn 90 dager og andre engasjementer med misligholdsmerking basert på svekket betalingsevne utgjorde kr 263,1 mill. (kr 294,5 mill.) ved årsskiftet.

Brutto kredittforringede engasjementer, der det er funnet objektive bevis på tap som fører til en reduksjon i utlånets fremtidige kontantstrømmer, utgjorde kr 164,0 mill. (kr 294,5 mill.) ved årsskiftet. Netto kredittforringede engasjementer utgjorde kr 106,6 mill. (kr 254,9 mill.).

ÅRSRESULTAT

For året 2022 utgjorde resultat før skatt kr 733,8 mill. (kr 668,2 mill.) Resultat etter skatt utgjorde kr 555,5 mill. (kr 504,5 mill.).

Skattekostnaden utgjorde i 2022 kr 178,3 mill. (kr 163,6 mill.), mens betalbar skatt utgjorde kr 165,5 mill. (kr 179,0 mill.). Banken har positive midlertidige forskjeller på kr 68,1 mill. mot kr 16,8 mill. i 2021. Ved årsskiftet utgjorde utsatte skatteforpliktelser kr 17,0 mill. (kr 4,2 mill.). Endringen i de midlertidige forskjellene var i hovedsak relatert til netto gevinst og tap på finansielle instrumenter.

BALANSE

Pareto Bank hadde ved utgangen av 2022 en forvaltningskapital på kr 22.296 mill. (kr 19.985 mill.).

Netto utlån til kunder endte på kr 17.346 mill. (kr 15.805 mill.), hvilket tilsvarte en vekst på kr 1.540 mill.

Utlånsveksten for 2022 kom innenfor samtlige områder. Veksten var størst innenfor bedriftsfinansiering med kr 794,5 mill.

Ubenyttede kredittrammer og garantier utgjorde kr 2.638 mill. (kr 3.288 mill.) ved utgangen av 2022. Det ble i fjor innvilget kredittrammer tilsvarende kr 12.466 mill. (kr 16.016 mill.). Noe mindre aktivitet og en justert kredittpraksis bidro til en lavere bevilgningstakt mot slutten av året.

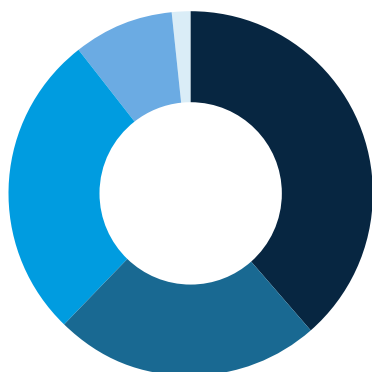
Brutto utlån, ubenyttede kredittrammer og garantier fordelte seg ved utgangen av året med

62,8 % (65,6 %) på eiendomsfinansiering, 27,2 % (26,6 %) på bedriftsfinansiering, 9,0 % (7,5 %) på skipsfinansiering og 1,5 % (0,7 %) på boliglån.

Innskudd fra kunder utgjorde ved utgangen av 2022 kr 10.121 mill. (kr 9.501 mill.). Den største veksten kom innenfor fastrenteinnskudd og plasseringskonto. For å styrke innskuddsfinansiering ble det i fjerde kvartal gjennomført en kampanje for fastrenteinnskudd, målrettet markedsføring mot bedriftskunder og økning i innskuddsrenter.

Andelen fastrenteinnskudd utgjorde 27,2 % (20,4 %) av samlede innskudd, mens 35,0 % (25,7 %) var innskudd på plasseringskonto med likviditetsbinding. Innskuddsdekningen ved utgangen av 2022 var på 58 % (60 %). Banken har et selvpålagt minstekrav til innskuddsdekning på 50 %, og en målsetning om å ha en innskuddsdekning på mellom 60 og 70 %. Banken arbeider aktivt med salg av bedriftsinnskudd til små og mellomstore kunder.

Netto utestående senior verdipapirgjeld utgjorde ved årsskiftet kr 7.183 mill. (kr 6.038 mill.). Banken har til sammen utstedt og utvidet lån i 2022 for brutto kr 3.250 mill. og innfridd lån for brutto kr 2.000 mill. Netto utestående verdipapirgjeld, inkludert tilbakekjøp og salg fra egen portefølje, ble økt med kr 1.145 mill. i 2022. Banken hadde ti senior verdipapirlån utestående ved årsskiftet

KREDITTEKSPONERING

TOTALT MNOK 20.084

Fordeling (alle tall i MNOK)

- Finansiering av eiendomsprosjekter (7.745)
- Finansiering av næringsseiendom (4.799)
- Bedriftsfinansiering (5.429)
- Shiffsfinansiering (1.806)
- Annet (306)

med løpetider på opptil 5 år. Scope Ratings utstedte en rating på BBB på bankens senior verdipapirgjeld for første gang i 2022.

Banken hadde ved årsskiftet en overskuddslikviditet på kr 4.727 mill. (kr 3.986 mill.). Likviditeten er hovedsakelig plassert i rentebærende verdipapirer, innskudd i større banker og i Norges Bank. Verdipapirplasseringene er i stat, kommuner, supranasjonale institusjoner, obligasjoner med fortrinnsrett og banker innenfor investment grade rating.

TILKNYTTETE SELSKAPER

Banken har en eierandel i NyeBoliger AS (Sem & Johnsen Prosjektmegling) på 33,3 %. Sem & Johnsen Prosjektmegling er spesialisert på salg av boliger under oppføring. Resultat etter skatt i NyeBoliger AS ble kr 8,1 mill. (kr 6,4 mill.) i 2022.

UTBYTTE OG DISPONERING AV RESULTAT

Bankens årsresultat utgjorde kr 555,5 mill. i 2022.

Bankens styre har foreslått et utbytte for regnskapsåret 2022 på kr 3,86 per aksje tilsvarende 50 % av aksjonærenes andel av resultatet etter skatt. Banken har siden oppstarten i 2008 utbetalt til sammen kr 14,94 i utbytte pr. aksje.

(MNOK)	2022
Årsresultat	555,5
Renter fondsobligasjoner (hybridkapital)	16,9
Aksjonærenes andel av resultatet	538,6
Herav utbytte	269,6
Herav opptjent egenkapital	269,0

Banken hadde en samlet egenkapital på kr 4.220,4 mill. ved årsskiftet. Aksjonærenes andel utgjorde kr 3.920,4 mill. etter fratrekk for hybridkapital.

AKSJONÆRFORHOLD

Bankens aksje er notert på Oslo Børs hovedliste. Aksjen har vært omsatt på kurser fra kr 43,4 til kr 66,3 i 2022.

(NOK)	2022	2021
Resultat tilordnet aksjonærene pr. aksje	7,71	7,09
Utbytte pr. aksje	3,86	3,50
Aksjonærenes egenkapital pr. aksje	56,12	51,85
Price / Earnings	6,21	8,39
Pris / bokført egenkapital	0,85	1,15
Aksjekurs pr. 31.12	47,85	59,50
Antall aksjer	69 851 730	69 851 730

Banken hadde ved utgangen av året 3.328 aksjonærer. Aksjekapitalen var kr 838,2 mill. fordelt på 69.851.730 aksjer pålydende kr 12,00.

Ledende ansatte i Pareto Bank eide direkte eller gjennom aksjeselskaper hvor de har bestemmende innflytelse 839.743 aksjer, tilsvarende 1,20 % av aksjene i selskapet.

SOLIDITET OG KAPITALKRAV

Ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital utgjorde henholdsvis kr 3.611 mill. (kr 3.339 mill.), kr 3.911 mill. (kr 3.539 mill.) og kr 4.331 mill. (kr 3.809 mill.) ved utgangen av året. Dette ga en ren kjernekapitaldekning på 17,5 % (16,0%), en kjernekapitaldekning på 19,0 % (17,0 %) og en kapitaldekning på 21,0 % (18,3 %) beregnet etter standardmetoden.

Samlet egenkapital utgjorde kr 4.220 mill. (kr 3.822 mill.), hvorav innskutt og opptjent egenkapital utgjorde kr 3.920 mill. (kr 3.622 mill.). Bankens uvektede kjernekapitalandel utgjorde 16,5 % (16,0 %).

Minstekravet til ren kjernekapital utgjorde ved årsskiftet 15,2 % av det vektete beregningsgrunnlaget.

Det forventes ny fastsettelse av pilar 2-kravet i 2023. Banken vil sette et langsiktig kapitalmål når nytt pilar 2-krav er tildelt. Inntil det tidspunktet styres det etter de til enhver tid gjeldende minstekrav i tillegg til en kapitalkravsmargin på 0,5 prosent.

Kravet til ren kjernekapital inkludert kapitalkravsmargin var 15,7 % ved utgangen av 2022, og kravet ventes å øke til 17,7 % ved utgangen av 2023 gitt uendret pilar 2 og kapitalkravsmargin.

RISIKOFORHOLD

Pareto Bank har en bevisst holdning til styring, kontroll og oppfølging av bankens samlede risikobilde. Styret kan konstatere at banken i 2022 ikke hadde vesentlige avvik, tap eller hendelser og anser at banken har en god risikostyring og internkontroll. Styret evaluerer minimum en gang årlig bankens retningslinjer, styrende dokumenter samt bankens risikoprofil og internkontroll.

De viktigste risikoområder banken står overfor er:

Kredittrisiko: Kredittrisiko er den vesentligste risikoen Pareto Bank håndterer. Kredittrisiko er den risiko en bank har for at et låne- eller garantiengasjement går i mislighold, og for at kunden ikke oppfyller sine avtalte forpliktelser overfor banken. Bankens kredittrisiko påvirkes av den generelle økonomiske utviklingen og bankens håndverk ved innvilgelse og oppfølging av engasjementet.

Konsentrasjonsrisiko er risikoen banken har for at et eller flere engasjementer kan bli misligholdt på grunn av negativ utvikling hos en større kunde eller en hel næringssektor. Pareto Bank har et bevisst forhold til diversifisering av utlånsporteføljen hva gjelder bransje, sikkerhet og størrelse på enkeltengasjementer. Banken søker å diversifisere mellom de ulike segmentene og å unngå risiko i bransjer hvor banken ikke har tilstrekkelig

kompetanse eller er usikre på den generelle fremtidige risikoen.

Kredittpolicy og kredittstyringsdokumenter evalueres av styret minimum én gang årlig.

Banken har utarbeidet et risikoklassifiserings-system for å kunne styre kredittrisikoen i tråd med bankens kredittpolicy. Dette danner grunnlag for bankens prismodell, som skal ivareta en riktig prising av risiko basert på debtors betjenings- og tilbakebetalingsevne, etablert sikkerhet for engasjementet og kapitalkrav. Risikoklassifisering benyttes i beregning av forventet tap etter IFRS 9.

Likviditetsrisiko: Likviditetsrisiko måler bankens evne til å møte kortsiktige forpliktelser og til å sikre langsiktig finansiering av bankens eiendeler. Pareto Bank har som mål å holde en lav til moderat likviditetsrisiko på både kort og lang sikt. Videre er det et mål for banken til enhver tid å ha en god likviditetsbuffer, som vil bestemmes av bankens utvikling og balansestruktur. Bankens innskuddssammensetning og evne til å utstede verdipapirer kan variere mer enn hos en gjennomsnittlig norsk bank. Dette tilsier at banken bør holde en noe høyere likviditetsbuffer enn gjennomsnittet av norske banker.

Styret har vedtatt rammer og prinsipper for styring av bankens likviditetsrisiko. Det gjennomføres stresstester og det er utarbeidet beredskapsplaner for mulige likviditetskriser, som testes årlig.

Bankens likviditetspolicy og likviditetsrammer evalueres av styret minimum én gang årlig.

Markedsrisiko: Markedsrisiko er risiko knyttet til bevegelser i markedspriser, som for eksempel renter, valutakurser og verdipapirpriser. Pareto Bank skal ikke ta egne posisjoner i rente- og valutamarkedet og skal fortløpende og i størst mulig grad avdekke oppstått eksponering. Eksponering mot rente- og valutarisiko blir løpende sikret eller avdekket. Eksponeringen skal være innenfor rammer og fullmakter gitt av styret.

Banken har interne risikorammer for den samlede renterisiko i norske kroner og valuta, og måler denne henholdsvis innenfor definerte løpetidsintervaller og på summen fra to og to nærliggende løpetidsintervaller. Risikorammen gjelder løpende og omfatter alle løpetider, alle finansielle instrumenter og alle valutaer.

Banken måler valutarisiko som bankens nettoposisjon i den enkelte valuta. I tillegg måler banken summen av nettoposisjonene i hver valuta som en bruttostørrelse uten netting mellom valutaer. Nettoposisjonene er omregnet til norske kroner. Banken stresstester valutaposisjonene ved å analysere resultateffekten av en markedsendring på 25 % av den aggregerte valutaeksponeringen for hver enkelt valuta og i alle valutaer samlet.

Banken vil ha risiko for endringer i markedsverdi på porteføljene av obligasjoner, sertifikater og fond som følge av generelle endringer i kredittspreader. Banken bruker en metode som bygger på metodikken i Solvens II for oppfølging og styring av kredittspreadsrisiko. Banken skal ha en moderat risikospredning. Det er etablert risikorammer som sikrer at porteføljen er diversifisert mot utstedere, sektorer og geografiske områder.

Markedsrisikoen i porteføljene skal være moderat og porteføljen skal ha høy markedslividitet. Hoveddelen av porteføljen skal ha en høy likviditet og vil kunne brukes som sikkerhet for lån i Norges Bank.

Operasjonell risiko: Bankens operasjonelle risiko oppstår som følge av systemfeil eller kontrollfeil som medfører at ledelsen hindres i å overvåke eller kontrollere de øvrige risiki eller at den normale transaksjonsbehandlingen hindres. Banken reduserer operasjonell risiko gjennom god styring og kontroll, gjennom kontrollrutiner, et etablert rutineverk og egne funksjoner for risikokontroll, antihvitvasking og compliance.

Regulatorisk risiko: Banken er som finansforetak underlagt en rekke regler og reguleringer i Norge og fra EU gjennom EØS avtalen. Banken er utsatt for

compliance- og regulatorisk risiko, ved at endringer kan komme raskt og er omfattende eller ved at banken ikke har tolket gjeldende regelverk korrekt. Banken har gode rutiner for å fange opp regulatoriske endringer, tolke og forstå regelverket og implementere det som er bindende for banken. Banken benytter interne- og eksterne juridiske rådgivere for å håndtere denne risikoen, samt at flere personer fra ledelsen deltar i eksterne fora.

Andre risikoforhold: Banken vurderer løpende de endringer og krav banken står overfor som kan påvirke så vel resultat- som balanseutvikling.

ETIKK, SAMFUNNSANSVAR OG ESG

ESG står for Environmental, Social and Governance og kan oversettes til miljømessige, samfunnsmessige og styringsmessige forhold. ESG er et samlebegrep for bærekraft.

Bankens ESG-policy beskriver hvordan Pareto Bank overordnet arbeider med bærekraft og samfunnsansvar. Den er ment å støtte bankens medarbeidere og ledere i beslutninger og daglig arbeid, samt å tydeliggjøre hvordan bærekraftsarbeidet integreres med bankens virksomhet, styring og kontroll. Bærekraft og omstilling er risikofaktorer som skal avdekkes og håndteres på en god måte i Pareto Bank. Pareto Bank har et særskilt ansvar som långiver og rollen som allokere av kapital. Banken skal gjennom kredittarbeidet ha et tydelig fokus på bærekraft og omstilling for å sikre at banken avdekker bærekraftsrisiko i porteføljen og bidrar til positiv endring gjennom å bevisstgjøre kundene og stille krav.

Forurensning er eksempler på miljømessige forhold, menneskerettigheter og arbeidsforhold er eksempler på sosiale forhold, mens etterlevelse av lover og regler er eksempler på styringsmessige forhold.

Pareto Bank sin hovedvirksomhet er utlån til prosjekter innen eiendom, bedriftsfinansiering og skipsfinansiering. Rollen som allokere av kapital og kredittgiver gir en stor påvirkningsmulighet for de prosjektene man velger å finansiere. Banken legitimerer i stor grad kredittkunden gjennom et

låneforhold. Pareto Bank har derfor gjennom sin hovedvirksomhet klare målsettinger om å jobbe med bærekraft gjennom kredittgivingen, med den målsetting at bankens kredittkunder skal vise en positiv endring innen bærekraft over tid.

Pareto Bank er en prosjektbank og har kort durasjon i sin utlånsportefølje, med løpetider på primært under tre år. Banken kan være utsatt for fysisk risiko og overgangsrisiko gjennom sin utlånsportefølje, men banken har et bevist forhold til bærekraft i kredittgivingen, og med løpetidene som er gjennomgående korte, evner banken å gjøre løpende tilpasninger.

Banken ivaretar de sosiale og de styringsmessige forholdene gjennom en rekke rutiner, policyer og rapporteringsverktøy. Bankens ESG-gruppe videreutvikler og implementerer bankens ESG-policy løpende og publiserer en årlig bærekraftsrapport, paretobank.no/om-oss/samfunnsansvar.

ESG i kredittvurderingen

Bankens hensikt er å identifisere, vurdere, overvåke og kontrollere risikoen i kredittsakene og utlånsporteføljen forbundet med ESG-faktorene.

I bankens kredittvurderinger hensyntar man særskilt kredittkundens risiko innen bærekraft. For de miljømessige forholdene fokuserer man særskilt på fysisk risiko og overgangsrisiko. Fysisk risiko kan være forurensning og klimaendringer som påvirker betjeningsevne og sikkerhetsverdier, mens for overgangsrisiko vektlegges omstillingssevne som kan oppstå på grunn av endret etterspørselsmønster, teknologi og tekniske løsninger som påvirker betjeningsevne og sikkerhetsverdier. Banken ser at det foreligger fysisk risiko primært i finansiering av eiendomsutviklingsprosjekter innenfor bolig. Banken har et bevist forhold til bygging i utsatte områder med fare for ras og dårlige grunnforhold og bygging i områder som medfører større naturinngrep. Det er gjennom 2022 ikke avdekket vesentlig fysisk risiko i bankens utlånsportefølje. Når det gjelder overgangsrisiko opplever banken at det foreligger en viss overgangsrisiko i prosjektfinansiering av eldre næringsbygg og eldre skip. Banken finansierer

næringsbygg i en kortere periode i forbindelse med oppgradering og utvikling av næringsbyggene til å dekke dagens behov og etterspørselsmønstre. For skip er banken særskilt oppmerksom på om skipene som finansieres vil nå de stadig økende utslippskravene (EEXI/ CII) over de neste årene og således utgjøre en økonomisk risiko for banken.

Det er ikke avdekket vesentlig overgangsrisiko i bankens utlånsportefølje gjennom 2022.

For de samfunnsmessige- og styringsmessige forhold vurderes det om kredittkunden typisk opererer i en bransje med svakt samfunnsansvar, som for eksempel dårlige arbeidsvilkår, høy miljøbelastning og/eller svak virksomhetsstyring. For disse risikoene kan banken i hovedsak være eksponert gjennom finansiering av eiendomsutviklingsprosjekter og generelt gjennom finansiering av små og mellomstore virksomheter. Banken har gjennom 2022 avdekket et tilfelle av dårlige arbeidsvilkår i eiendomsprosjekt finansiert av banken hvor alvorlighetsgraden er høy. Banken har tett oppfølging på denne kunden. Når det gjelder virksomhetsstyring har banken avdekket at det generelt er en større andel av virksomheter i bankens utlånssegment som ikke har eksterne styremedlemmer i sitt styre. Det kan påvirke styreorganet som kontrollfunksjon negativt.

Banken har i 2022 implementert en intern kredittrutine innenfor bærekraft gjennom en ESG-score i kredittvurderingen. Formålet med ESG-score er at risikoen innenfor bærekraft avdekkes og minimeres over tid. Banken vil således kunne påvirke vesentlige faktorer innenfor ESG og bærekraft gjennom spørsmålsstilling med formål om å bevisstgjøre kredittkunden og identifisere vesentlige risiki innenfor ESG og bærekraft. I tilfeller hvor det avdekkes vesentlige risikoer innenfor ESG og bærekraft stilles det krav og vilkår til å gjennomføre forbedringstiltak.

Banken har gjennom 2022 gjennomført ESG-score for en stor andel av bankens kredittkunder. I bankens interne retningslinje for ESG og bærekraft er det fastsatt en målsetting om at minimum 80 % av bankens utlånsvolum som utgjør mer enn

MNOK 50 per kredittkunde, skal det gjennomføres en ESG-score av kredittkunde. Denne målsettingen er i 2022 oppnådd.

ESG-score gjennomføres med en tallskala fra 0–10 (risikoskala), hvor en kategoriserer ESG-risikoen fra høy – moderat – lav (risikokategorier). ESG-risiko vurderes i stor grad som binær, enten er det ESG-risiko eller er det ikke ESG-risiko, høy/lav. ESG-arbeidet er i en tidlig fase både for banken og generelt i samfunnet. I nåværende fase av ESG-arbeidet er det viktig å identifisere hvor det foreligger høy ESG-risiko. Bankens risikoskala er derfor avtagende fra høy ESG-risiko til lav ESG-risiko. Banken har gjennomført ESG-score for en stor andel av bankens kredittkunder (> 80 %) og bankens gjennomsnittlige ESG-score er beregnet til en tallscore lik 6,2. Det plasserer bankens totale ESG-score i risikokategorien lav ESG-risiko. Det er gjennomført ESG-score i alle bankens forretningsområder og ESG-scoren varierer lite mellom forretningsområdene, men finansiering av eiendomsprosjekter har en noe høyere ESG-risiko enn gjennomsnittet.

Banken har gjennomgående korte løpetider på sine utlån. Det innvilges lån med en typisk løpetid på 1–3 år for prosjekter finansiert av banken. Det betyr at banken over tid kan gjøre nødvendige tilpasninger i sine utlån med tanke på endret risiko innenfor ESG og bærekraft.

Gjennom ESG i kredittvurderingen skaper banken positive holdninger og bevisstgjøring hos kredittkundene innenfor ESG. Bankens hovedmålsetting er å minimere egen ESG-risiko og samtidig bidra til positiv endring hos kredittkunde. Banken er således bevisst på å gjøre en påvirkning gjennom den kanalen hvor banken har størst påvirkningskraft innenfor sitt virksomhetsområde. Det henvises til bankens bærekraftsrapport 2022 for utfyllende vurdering av bankens ESG-arbeid innenfor kredittområdet, paretobank.no/om-oss/samfunnsansvar.

Etikk, samfunnsansvar og interessekonflikter

Banken har utarbeidet en beskrivelse av hva som er hensikten med Pareto Bank: Sammen setter vi spor for fremtiden. Denne formuleringen tjener som

rettesnor for bankens arbeid med samfunnsansvar.

Styret har fastsatt policy for etikk, samfunnsansvar og interessekonflikter, og bankens overordnede verdigrunnlag legger grunnlaget for dette. Banken har et rutineverk for anti-korrupsjon, og arbeider for øvrig kontinuerlig med å oppdatere og utvikle rutiner og retningslinjer for å sikre at banken har en bevissthet vedrørende sin rolle i samfunnet.

Det vises til bankens hjemmeside paretobank.no og bankens bærekraftsrapport for ytterligere informasjon.

Menneskerettigheter

Banken har sin virksomhet i Norge og møter ikke store utfordringer knyttet til menneskerettigheter i sin daglige virksomhet. Banken følger Åpenhetsloven og ønsker å fremme støtte og respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gjennom valg av produkter og leverandører. Banken redegjør for Åpenhetsloven i bærekraftsrapporten på bankens hjemmeside.

Menneskerettigheter inngår i ESG-vurderingen under samfunnsansvar og banken er særskilt oppmerksom på dette innen de bransjene som banken finansierer.

Økonomisk kriminalitet, korrupsjon og internasjonale sanksjoner

Som en del av bankens samfunnsansvar arbeider banken aktivt med å bekjempe hvitvasking, terrorfinansiering og brudd på sanksjonsregelverket. Gjennom hvitvaskingsloven og sanksjonsregelverket er banken pålagt en rekke plikter, som skal redusere risikoen for å bli brukt i forbindelse med økonomisk kriminalitet eller til å omgå internasjonale sanksjoner. Vi har som bank også et ansvar for blant annet å bekjempe svindelforsøk og ID-tyveri. Policy og rutiner på dette området er forankret i bankens styre og det er utpekt egen hvitvaskingsansvarlig i banken. Styret fasetter årlig bankens virksomhetsinnrettede risikovurdering. I tillegg er bankens policy mot økonomisk kriminalitet, med tilhørende rutineverk, herunder rutine for kundetiltak og anti-korrupsjon vedtatt av styret.

Det foreligger en iboende risiko for at finansielle institusjoner blir misbrukt som et ledd i økonomisk kriminalitet. Bankens arbeid mot økonomisk kriminalitet er derfor avgjørende for å kunne ivareta forventningene og tilliten vi har fra våre kunder og samfunnet.

Banken arbeider kontinuerlig med å identifisere og forebygge økonomisk kriminalitet og å sikre en god etterlevelse av hvitvaskingsregelverket. De ansatte får jevnlig opplæring og det er et stort fokus på bevisstgjørende arbeid.

Arbeidet mot økonomisk kriminalitet er et vesentlig tiltak for å verne Pareto Banks finansielle stilling, renommé, ansatte, kunder og samarbeidspartnere.

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

I Pareto Bank arbeides det for et attraktivt, utviklende og inkluderende arbeidsmiljø med høyt fokus på medarbeideres utviklingsmuligheter, trivsel og tilhørighet. Det er en høy etisk standard og gjensidig respekt mellom de ansatte. Banken har egne etiske retningslinjer for alle ansatte og tillitsvalgte. Disse omfatter forhold som gjelder taushetsplikt, habilitetsspørsmål, gaver og tjenester og handel med finansielle instrumenter. I tillegg har banken en kulturkode, som beskriver hva som er typisk for Pareto Bank og hva som skiller banken fra andre arbeidsplasser. Banken har i tillegg utviklet lederprinsipper og en samhandlingspolicy. Sammen med kulturkoden er disse med å tydeliggjøre roller og forventninger for den enkelte ansatte i Pareto Bank.

De ansatte er bankens viktigste ressurs. Gjennom målrettet HMS-arbeid og kompetanse- og kulturbygging utvikler banken sine medarbeidere og bidrar til at banken fortsatt vil være en god og attraktiv arbeidsplass. Utviklingen innenfor finansnæringen medfører stadig høyere krav til kunnskap og kompetanse. Banken har kontinuerlig fokus på etterutdanning og kompetansehevede tiltak gjennom intern bankskole, eksterne foredragsholdere, et internt utviklingsprogram og deltakelse på kurs og konferanser.

Samarbeid med Blå Kors

Banken inngikk et langsiktig samarbeid med Blå Kors i 2021. Blå Kors er den største ideelle aktøren innen alkohol, rus og avhengighet i Norge. Organisasjonen arbeider kontinuerlig med forebyggende tiltak spesielt rettet mot barn og unge, samt med behandling og oppfølging. Rus er en stor samfunnsutfordring og Blå Kors har i over hundre år gjort en viktig innsats i Norge for å hjelpe personer som er direkte eller indirekte rammet. Sammen med Blå Kors ønsker Pareto Bank å sette spor for fremtiden, og banken bidrar både med direkte engasjement og finansiell støtte. I 2022 arrangerte Pareto Bank sammen med Blå Kors Ferier en høstferie for 10 familier og en klatredag for barn og voksne med Blå Kors Barnas Stasjon. Dette gode samarbeidet videreføres inn i 2023.

Ytre miljø

Utover eget forbruk av papir, energi og avfall forurenses banken ikke det ytre miljø. Banken har digitalisert en rekke funksjoner som gir økt effektivitet, men også mindre avfall. Banken ønsker å opptre ansvarlig i sitt forhold til klima og miljø der banken kan påvirke dette. Banken har liten grad av reiseaktivitet, og benytter elektroniske plattformer for både interne og eksterne møter.

ORGANISASJON

Pareto Bank er en norsk forretningsbank med hovedkontor i Dronning Mauds gt. 3 i Oslo, hvor virksomheten drives fra.

Arbeidsmiljøet anses å være godt. Sykefravær i 2022 har vært på totalt 664 dager, tilsvarende en andel på 4,4 %. Det ble tatt ut permisjoner på til sammen 942 dager, tilsvarende en andel på 6,2 %. Det har ikke vært registrert skader eller ulykker i 2022. Banken har en HMS-ansvarlig.

Banken har etablert insentivordninger for bankens ansatte. Disse omfatter en ordning med kjøp av aksjer i Pareto Bank subsidiert med inntil kr 7.500 per ansatt per år. I 2022 valgte 36 ansatte å benytte seg av dette tilbudet.

Pareto Bank har en ordning for overskuddsdeling som er basert på oppnådd resultat etter skatt og

egenkapitalavkastning etter skatt. Overskuddsdeling skjer dersom banken leverer en egenkapitalavkastning etter skatt utover et innslagspunkt fastsatt av bankens styre hvert år. For 2022 vedtok styret et innslagspunkt på 6,5 %, uendret siden den nåværende ordningen ble etablert. Ti prosent av resultatet utover 6,5 % egenkapitalavkastning utdeles til bankens ansatte som variabel godtgjørelse.

Styret har besluttet å avsette kr 32,4 mill. inkl. arbeidsgiveravgift og feriepenger for å møte denne forpliktelsen for 2022. Deler av avsetningen til ledende ansatte og ansatte i kontrollfunksjoner frigis i perioden 2023 til 2025, og kan bli tilbakeført. Styret har lagt vekt på godt utført arbeid gjennom høy måloppnåelse, kvalitet og arbeidsinnsats. 80 % av utdelingen vil bli gjort i form av tildeling av aksjer, mens 20 % av utdelingen vil bli gjort i form av kontanter.

Godtgjørelsesutvalget, bestående av hele styret, skal sikre at banken har en godtgjørelsesordning som bidrar til å fremme og gi insentiver til god styring og kontroll av foretakets risiko, motvirke en for høy risikotaking og at interessekonflikter unngås.

LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

Pareto Bank redegjør for likestilling og diskriminering i rapporten «Likestilling og diskriminering 2022», paretobank.no/om-oss/samfunnsansvar, i henhold til likestilling- og diskrimineringsloven og den forsterkede aktivitet- og redegjørelsesplikten som ble innført i 2020.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Pareto Banks prinsipper for eierstyring og selskapsledelse skal sikre at bankens virksomhetsstyring er i tråd med anerkjente standarder, lover og forskrifter. Hensikten med prinsippene er å fremme målet om effektiv og målrettet ledelse av selskapet til beste for selskapets aksjonærer, kunder, ansatte, andre interessenter og samfunnet for øvrig.

Styret følger og har vedtatt bankens prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i tråd med Norsk

utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) sin anbefaling av 14. oktober 2021. Prinsippene er implementert i bankens rammeverk og styringsdokumenter, herunder bankens strategi, vedtekter, styrets instruks, krav til egnethet og etiske retningslinjer.

Det er ingen vesentlige avvik fra anbefalingen i bankens eierstyring og selskapsledelse.

Styret foretar også en årlig evaluering av sitt arbeid og sin arbeidsform.

Det vises til redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse på bankens hjemmeside for ytterligere informasjon.

Det er tegnet forsikring for styret og administrerende direktør som dekker rettslige finansielle krav basert på deres tidligere, nåværende og fremtidige handlinger og unnlatelser.

STYRETS SAMMENSETNING

Styret består av Åsmund Skår (leder), Brita Eilertsen (nestleder), Peter D. Knudsen, Eyvind Width, Hilde Vatne og Martin Borge Kristiansen (ansattevalgt). Styret består av 4 menn og 2 kvinner.

I løpet av 2022 avholdt styret i banken 18 møter, hvorav 6 var ekstraordinære styremøter for behandling av større kredittengasjementer eller andre saker. På de ordinære møtene behandlet styret blant annet strategi og planer, risikostyring og internkontroll, godkjenning av ulike retningslinjer, rutiner, instruksjoner og bankens finansielle utvikling.

Blant styremedlemmene er det kun varamedlem Trine Charlotte Høgås-Ellingsen som vurderes å ikke være uavhengig av bankens største aksjonærer som følge av hennes stilling i Pareto AS.

Styrets sammensetning er i overenstemmelse med gjeldende norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse ved at et flertall av styrets aksjonærvalgte medlemmer er uavhengige av ledende ansatte, bankens hovedaksjonærer og vesentlige forretningsforbindelser.

Åsmund Skår (styrets leder)

Skår er utdannet siviløkonom fra NHH. Han har hatt en rekke lederstillinger i DNB, blant annet som konserndirektør og leder for personkundeområdet, leder for energivirksomheten i USA/Canada og som CEO for bankens datterbank i Latvia. Han har også vært styreleder for flere av DNBs datterselskaper. Skår arbeider som selvstendig næringsdrivende og ble styreleder i Pareto bank i 2016.

Styremøter i 2022: 18

Brita Eilertsen (styrets nestleder)

Eilertsen er utdannet siviløkonom fra NHH og autorisert finansanalytiker fra NHH/NFF. Hun har lang erfaring fra investment banking fra blant annet SEB Enskilda og Orkla Finans. Hun har også jobbet som konsulent i Deloitte (Touche Ross). Eilertsen har hatt en rekke styreverv i noterte og unoterte selskaper i ulike industrier siden 2005. Hun er selvstendig næringsdrivende og har for tiden styreverv i Axactor ASA, Klaveness Combination Group ASA, Novelda ASA og C World Wide AS.

Styremøter i 2022: 16

Peter Ditlef Knudsen (styremedlem)

Knudsen er styreleder og partner i NorthCape AS. Knudsen har lang erfaring fra bank, shipping og offshore. Han var CEO i Camillo Eitzen & Co ASA, leder for Nordea Bank i Singapore, banksjef shipping/offshore i Nordea/Christiania Bank, Stemoco Shipping, Jøtun Fonds, DnC og GIEK. Knudsen er styremedlem i AMSC ASA og AS Uglands Rederi, og har relevant erfaring fra styrearbeid i Rem Offshore ASA, Siem Offshore Inc. og selskap tilknyttet tidligere arbeidsgivere.

Styremøter i 2022: 18

Hilde Vatne (styremedlem)

Vatne er administrerende direktør JM Norge. Hun har tidligere vært regiondirektør samme sted og har arbeidserfaring som CFO i COOR Service Management AS, CFO i Selvaagbygg, CFO i Norges Idrettsforbund og Olympiske komité, controller i Selvaag Gruppen AS og Nice AS. Vatne har også relevant styreerfaring fra Norgesgruppen ASA, DnB Næringseiendom AS, JM Suomi OY, Sparebank 1 Næringskreditt, DnB Asset Management, Faktor Eiendom og Norwegian Property.

Styremøter i 2022: 14

Eyvind Width (styremedlem)

Width er forvalter i Pensum Asset Management, hartidligere arbeidserfaring som obligasjonsmegler i Sparebank 1 Markets, partner og leder av Alternative Investments, ABG Sundal Collier, CEO Fondsfinans Aktiv Forvaltning, partner og leder av obligasjoner i Sundal Collier, aktuar UNI Forsikring. Width har også styreerfaring i Sundal Collier & co.

Styremøter i 2022: 18

Martin Borge Kristiansen (ansattes styremedlem)

Kristiansen er banksjef i Pareto Bank og jobber med eiendomsfinansiering. Han har erfaring fra revisjon, analyse og kredittgivning, og har jobbet i Pareto Bank siden 2017. Kristiansen har en mastergrad i finans fra University of Strathclyde og en bachelorgrad i finans fra Handelshøyskolen BI fra Handelshøyskolen BI.

Styremøter i 2022: 10

FORTSATT DRIFT

Årsregnskapet for 2022 er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift. Styret bekrefter at denne forutsetning er til stede. Etter styrets oppfatning gir det fremlagte regnskapet med resultat, balanse og tilhørende noter god informasjon om selskapets drift og stilling ved årsskiftet. Det har ikke vært vesentlige hendelser som påvirker resultat og de verdivurderinger som er gjort utover de hendelser som er reflektert i årsregnskapet. For øvrig har det ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning for bedømmelsen av selskapet.

Utsikter

Etter en periode med stigende rente, vil rentetoppen trolig bli nådd i løpet av 2023. Høyere renter kombinert med prisstigning påvirker lønnsomheten til næringslivet og utsiktene for økonomisk vekst er usikre.

For 2023 ventes det lavere byggeaktivitet da lønnsomheten i boligprosjekter er svekket grunnet kostnadsvekst på materialer, høyere strøm- og finansieringskostnader. Innen næringseiendom er verdibildet fortsatt uavklart som følge av høyere avkastningskrav. Innenfor området eiendom ventes det et relativt uendret samlet utlånsvolum i 2023.

Etterspørselsutviklingen i øvrige deler av næringslivet er usikker og investeringsbeslutninger utsettes. Pareto Bank har bygget en solid posisjon i markedet for finansiering av mellomstore bedrifter og er fortsatt en liten aktør i et stort og spennende marked. Banken ser langsiktige vekstmuligheter.

Innenfor shipping vil etterspørselen i flere segmenter kunne svekkes. Samtidig er tilbuds- og sideveksten relativt moderat for de fleste segmenter bortsett fra for container. Offshore-markedet ventes å være godt i 2023 som følge av økt fokus på energisikkerhet og vindkraft. Pareto Bank viderefører en selektiv kredittstrategi, og det forventes god aktivitet og en moderat utlånsvekst innen skipsfinansiering i 2023.

2022 ble det beste året i Pareto Banks 15 års lange historie. Lønnsomheten var bedre enn ambisjonen på 14,0 %, og det foreslåtte utbytte er i tråd med utbyttepolitikken. Pareto Bank har gjennom 15 år bygget et solid fundament basert på nærhet og åpenhet til kunden og en kultur der alle tar del og sammen skaper resultater. Selv om utsiktene er usikre, ser banken gode muligheter. Pareto Bank står klar for å tilby mellomstore bedrifter, deres eiere og prosjekter gode finansieringsløsninger også i mer krevende tider. Det ventes en moderat samlet utlånsvekst i 2023.

31.12.2022 / 01.03.2023
Styret i Pareto Bank ASA

(sign)
Åsmund Skår
styrets leder

(sign)
Brita Eilertsen
nestleder

(sign)
Peter D. Knudsen
styremedlem

(sign)
Eyvind Width
styremedlem

(sign)
Hilde Vatne
styremedlem

(sign)
Martin Borge Kristiansen
styremedlem

(sign)
Tiril Haug Villum
Adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

(NOK 1 000)	Note	2022	2021
Renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode		1 173 712	962 347
Andre lignende inntekter		69 441	27 200
Rentekostnader og lignende kostnader		314 516	151 209
Netto renteinntekter	5	928 637	838 337
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		7 284	6 258
Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester		1 306	1 071
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper	18	1 661	1 692
Netto gevinst/(tap) på fin.instrumenter til virkelig verdi	3,7	26 315	2 420
Andre driftsinntekter		2 714	3 020
Netto andre driftsinntekter	6	36 668	12 319
Sum netto inntekter		965 306	850 656
Lønn og andre personalkostnader	9,10,35	120 161	102 315
Administrasjonskostnader		33 857	29 773
Ordinære avskrivninger	19,20	15 917	14 403
Andre driftskostnader		16 581	15 874
Sum driftskostnader før nedskrivninger og tap	8	186 517	162 365
Driftsresultat før nedskrivninger og tap		778 789	688 292
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	3,12	44 993	20 135
Driftsresultat før skatt		733 796	668 157
Skattekostnad	11	178 301	163 619
Årsresultat		555 495	504 537
Poster som ikke omklassifiseres til resultat			
Finansielle forpliktelser øremerket som målt til virkelig verdi over resultatet, endringer i egen kredittrisiko		5 425	0
Skatt		1 356	0
Årets utvidede resultat		4 068	0
Årets totalresultat		559 564	504 537
Resultat etter skatt per aksje (NOK) ordinær og utvannet		7,71	7,09

BALANSE

(NOK 1 000)	Note	31.12.2022	31.12.2021
Konter og fordringer på sentralbanker	14, 16	72 689	71 960
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	14, 16, 29, 31	674 592	835 463
Utlån til kunder	12, 13, 14, 16, 29	17 345 517	15 805 088
Sertifikater og obligasjoner	14, 15, 17, 29	3 979 747	3 078 426
Finansielle derivater	14, 15, 25, 26	80 431	39 523
Aksjer, andeler og andre verdipapirer	14, 15	27 743	27 122
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	18	22 891	22 731
Immaterielle eiendeler	19	32 933	32 742
Varige driftsmidler	20	55 972	58 062
Andre eiendeler	14	2 629	12 887
Forskuddsbetale kostnader og opptjente inntekter	14	557	897
Eiendeler		22 295 700	19 984 901
Innskudd fra kredittinstitusjoner	14, 16	10 494	14 118
Innskudd fra kunder	14, 15, 16, 21	10 120 754	9 501 205
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14, 16, 22	7 182 576	6 037 502
Finansielle derivater	14, 15, 25, 26	37 953	38 042
Betalbar skatt	11	166 830	179 108
Annen gjeld	14, 24	100 093	101 499
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	12, 14, 24	35 784	21 420
Ansvarlig lånekapital	14, 16, 23	420 796	270 185
Gjeld		18 075 280	16 163 078
Aksjekapital	36	838 221	838 221
Overkurs		691 212	691 212
Fond for urealiserte gevinster		2 124	7 658
Annen egenkapital		2 388 863	2 084 731
Fondsobligasjonslån		300 000	200 000
Egenkapital	28	4 220 420	3 821 822
Gjeld og egenkapital		22 295 700	19 984 901
Betingede forpliktelser	29	189 315	206 808

31.12.2022 / 01.03.2023
Styret i Pareto Bank ASA

(sign)
Åsmund Skår
styrets leder

(sign)
Brita Eilertsen
nestleder

(sign)
Peter D. Knudsen
styremedlem

(sign)
Eyvind Width
styremedlem

(sign)
Hilde Vatne
styremedlem

(sign)
Tiril Haug Villum
Adm. direktør

(sign)
Martin Borge Kristiansen
styremedlem

ENDRING I EGENKAPITAL

(NOK 1 000)	Aksje- kapital	Overkurs	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Aksjonærenes egenkapital	Fonds- obligasjonslån	Egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2020	838 221	691 212	40 723	1 765 674	3 335 831	200 000	3 535 831
Egenkapital pr. 01.01.2021	838 221	691 212	40 723	1 765 674	3 335 831	200 000	3 535 831
Totalresultat for perioden			-33 065	537 603	504 537		504 537
Utbetalte renter fondsobligasjonslån				-9 149	-9 149		-9 149
Kostnader, O/U fondsobligasjonslån				158	158		158
Utbetalt utbytte				-209 555	-209 555		-209 555
Egenkapital pr. 31.12.2021	838 221	691 212	7 658	2 084 731	3 621 822	200 000	3 821 822
Resultat for perioden			-5 534	561 029	555 495		555 495
Finansielle forpliktelser øremerket som målt til virkelig verdi over resultatet, endringer i egen kredittrisiko				5 425	5 425		5 425
Skatt				-1 356	-1 356		-1 356
Totalresultat for perioden			-5 534	565 098	559 564		559 564
Utstedelse fondsobligasjonslån						100 000	100 000
Utbetalte renter fondsobligasjonslån				-16 859	-16 859		-16 859
Kostnader, O/U fondsobligasjonslån				374	374		374
Utbetalt utbytte				-244 481	-244 481		-244 481
Egenkapital pr. 31.12.2022	838 221	691 212	2 124	2 388 863	3 920 420	300 000	4 220 420

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(NOK 1 000)	Note	2022	2021
Renteinnbetalinger fra sentralbanker og kredittinstitusjoner		10 523	1 144
Inn-/utbetalinger av innskudd fra kunder		604 425	48 354
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder		-96 301	-87 135
Inn-/utbetalinger på lån til kunder		-1 567 705	-1 172 161
Renteinnbetalinger på lån til kunder		1 145 299	967 060
Inn-/utbetalinger av innskudd fra kredittinstitusjoner		-3 618	-1 007 880
Renteutbetalinger på innskudd fra kredittinstitusjoner		-687	-4 026
Inn-/utbetalinger på sertifikater og obligasjoner		-893 188	505 158
Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner		63 817	30 181
Inn-/utbetaling finansielle derivater		-12 592	21 477
Provisjonsinnbetalinger		7 512	6 701
Provisjonsutbetalinger		-1 306	-1 071
Utbetalinger til drift		-165 719	-150 732
Betalt skatt		-179 028	-125 971
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-1 088 569	-968 901
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-874	- 4 774
Utbetalinger ved kjøp av immatrielle eiendeler		-7 936	-8 352
Inn-/utbetalinger på aksjer, andeler og andre verdipapirer		3 365	8 128
Netto kontantstrøm investeringsaktiviteter		-5 445	-4 998
Utstedelse og tilbakekjøp av fondsobligasjonslån		100 000	
Utstedelse av ansvarlig lån		150 000	
Innbetalinger av verdipapirgjeld		1 551 103	1 200 177
Utbetalinger av verdipapirgjeld		-440 399	-102 103
Renteutbetalinger ansvarlig lånekapital		-15 774	-7 814
Renteutbetalinger fondsobligasjonslån		-16 395	-8 901
Renteutbetalinger av verdipapirgjeld		-143 569	-65 347
Nedbetaling av leasingforpliktelse		-6 614	-6 428
Utbetaling av utbytte		-244 481	-209 555
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	22	933 871	800 029
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-160 143	-173 871
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr. 01.01		907 423	1 081 294
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter*		747 280	907 423

*Kontanter og kontantekvivalenter er definert som fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist.

NOTE 1: GENERELL INFORMASJON

Pareto Bank ASA er en norsk forretningsbank med hovedkontor i Dronning Mauds gt. 3 i Oslo. Regnskapet ble vedtatt av styret 1. mars 2023.

NOTE 2: SAMMENDRAG AV DE VIKTIGSTE REGNSKAPSPRINSIPPENE

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av regnskapet. Disse prinsippene er benyttet konsekvent i alle perioder presentert, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards og tilhørende fortolkninger som fastsatt av EU og trådt i kraft per 31. desember 2022, samt de ytterligere norske opplysningskravene som følger av regnskapsloven herunder årsregnskapsforskriften for banker, finansieringsforetak m.m.

Regnskapet er utarbeidet basert på historisk kost prinsippet med følgende modifikasjoner:

- Finansielle derivater, som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- Sertifikater og obligasjoner, som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- Aksjer og andeler i fond, som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- Fastrenteinnskudd, som måles til virkelig verdi

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 3.

2.2 Nye og endrede standarder som er tatt i bruk av banken i 2022/Endringer av regnskapsprinsipper og opplysninger

Banken har ikke tatt i bruk nye og endrede standarder i løpet av 2022 som har hatt vesentlig effekt på regnskapet.

2.3 Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor banken ikke har valgt tidlig anvendelse

Det er ingen standarder eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å gi en vesentlig påvirkning på bankens regnskap.

2.4 Omregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Regnskapet presenteres i norske kroner (NOK) som også er bankens funksjonelle valuta. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til kurs på balansedagen. Verdiendringer som følge av endret kurs mellom transaksjons- og balansedag resultatføres.

2.5 Gjensalgssavtaler

Kjøp av verdipapirer med avtale om tilbakesalg klassifiseres som utlån til og fordringer på kunder. Differansen mellom kjøp og salgspris periodiseres som renteinntekt.

2.6 Finansielle instrumenter

2.6.1 Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser balanseføres på det tidspunkt Pareto Bank blir part i instrumentets kontraktsmessige betingelser. Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på avtaletidspunktet. Finansielle eiendeler fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og Pareto Bank i hovedsak har overført risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er oppfylt, kansellert eller utløpt.

2.6.2 Klassifisering og etterfølgende måling

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler blir ved første gangs innregning klassifisert i en av følgende målekategorier:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi over resultatet

En finansiell eiendel måles til amortisert kost hvis begge følgende kriterier er oppfylt og den finansielle eiendelen ikke er utpekt til virkelig verdi over resultatet («virkelig verdi opsjonen»):

- den finansielle eiendelen innehas i en forretningsmodell hvis formål er å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer («forretningsmodell kriteriet»), og
- kontraktsvilkårene for den finansielle eiendelen fører på bestemte tidspunkter til kontantstrømmer som utelukkende er betaling av avdrag og renter på utestående hovedstol («kontantstrømkriteriet»).

Forretningsmodellkriteriet

Banken vurderer målet med en forretningsmodell der en eiendel holdes på porteføljnivå, fordi dette best reflekterer måten virksomheten styres på, og informasjon er gitt til ledelsen. Informasjonen som vurderes inkluderer:

- uttalte retningslinjer og mål for porteføljen og driften av disse retningslinjene i praksis. Spesielt om ledelsens strategi og målsetning er å holde eiendelen for å inndrive kontraktsmessige kontantstrømmer, opprettholde en bestemt renteprofil, matching av durasjon mellom finansielle eiendeler og tilsvarende finansielle forpliktelser som benyttes for å finansiere disse eiendelene eller realisere kontantstrømmer gjennom salg av eiendelene;
- hvordan porteføljens avkastning vurderes og rapporteres til bankens ledelse;
- risikoene som påvirker forretningsmodellens ytelse (og de finansielle eiendelene som holdes innenfor denne forretningsmodellen) og hvordan disse risikoene styres;

- hvordan lederne kompenseres - f.eks. om kompensasjon er basert på virkelig verdi av de forvaltede eiendelene eller de kontraktsmessige kontantstrømmene samlet og
- frekvens, volum og tidspunkt for salg i tidligere perioder, årsakene til slike salg og forventninger til fremtidig salgsaktivitet. Informasjonen om salgsaktivitet vurderes imidlertid ikke isolert, men som en del av en samlet vurdering av hvordan selskapets uttalte mål for styring av de finansielle eiendelene oppnås og hvordan kontantstrømmer realiseres.

Vurdering av forretningsmodell er basert på rimelige forventede scenarier uten hensyn til «worst case» eller «stress case» scenarier. Dersom kontantstrømmer etter førstegangsinnregning realiseres på en måte som er forskjellig fra selskapets opprinnelige forventninger, endres ikke klassifiseringen av de resterende finansielle eiendelene i den aktuelle forretningsmodellen, men inkorporerer slik informasjon ved vurdering av nye ustedte eller nyanskaffede finansielle eiendeler fremover.

Kontantstrømskriteriet

I denne vurderingen defineres hovedstol som virkelig verdi av den finansielle eiendelen ved første gangs innregning. «Rente» er definert som vederlag for tidsverdien av penger og for kredittrisiko knyttet til utestående hovedstol i en bestemt tidsperiode og for andre grunnleggende utlånsrisikoer og kostnader (f.eks. likviditetsrisiko og administrasjonskostnader), samt fortjenestemargin.

Ved vurderingen av om kontraktsmessige pengestrømmer utelukkende er utbetaling av avdrag og renter på utestående hovedstol, vurderer banken kontraktsbetingelsene i instrumentet. Dette inkluderer å vurdere om den finansielle eiendelen inneholder en kontraktsklausul som kan endre tidspunktet eller størrelsen av kontraktsmessige kontantstrømmer slik at den ikke vil oppfylle denne betingelsen. Ved gjennomgangen vurderer selskapet:

- betingede hendelser som ville endre beløp og tidspunkt for kontantstrømmer;

- innflytelse funksjoner;
- forskuddsbetaling og utvidelsesvilkår
- vilkår som begrenser selskapets krav på kontantstrømmer fra spesifiserte eiendeler (f.eks. periodisk tilbakestilling av renter)
- vilkår som endrer vurdering av tidsverdien av penger - f.eks. periodisk tilbakestilling av renter.

Banken har vurdert alle sine instrumenter som måles til amortisert kost i forhold til reglene ovenfor og mener instrumentene tilfredsstiller kriteriene.

Alle andre finansielle eiendeler måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dvs.

- eiendeler med kontraktsmessige kontantstrømmer som ikke oppfyller kontantstrømkriteriet; og/eller
- eiendeler som holdes i en annen forretningsmodell enn holdt for å inndrive kontraktsmessige kontantstrømmer; eller
- eiendeler utpekt til virkelig verdi over resultatet («virkelig verdi opsjonen»).

Banken kan utpeke et gjeldsinstrument som oppfyller kriteriene for å måles til amortisert kost til virkelig verdi over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer inkonsistens i måling («accounting mismatch»).

Klassifikasjon av finansielle instrumenter fremgår av note 14.

Nedskrivningsmodell

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring, er avsetningene basert på 12-måneders forventet tap («trinn 1»). 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, men det ikke foreligger objektive bevis på tap, er avsetningene basert på forventet tap over hele levetiden («trinn 2»). Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig og det foreligger objektive bevis på verdifall (kredittforringet), avsettes for forventet tap over levetiden («trinn 3»).

Uavhengig av dette kan en anta at kredittrisiko ikke har økt vesentlig siden førstegangsinnregning dersom det finansielle instrumentet anses å ha en lav kredittrisiko på rapporteringstidspunktet. Banken har benyttet unntaket om lav kredittrisiko for balansepostene «Kontanter og fordringer på sentralbanker» og «Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner».

Ved vurdering av hva som utgjør en vesentlig økning i kredittrisiko har banken, i tillegg til standardens presumpsjon om at finansielle eiendeler som har kontantstrømmer som er forfalt i mer enn 30 dager er utsatt for vesentlig økt kredittrisiko, lagt til grunn kvalitative og kvantitative indikatorer.

Ved vurdering av hva som utgjør mislighold har banken lagt til grunn standarden presumpsjon på at det foreligger et mislighold hvis de kontraktuelle kontantstrømmene er mer enn 90 dager etter forfall og/eller for kunder hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall som følge av én eller flere hendelser som har funnet sted etter førstegangsinnregning av eiendelen (en «tapshendelse») og tapshendelsen(e) har innvirkning på de estimerte framtidige kontantstrømmene til den finansielle eiendelen eller gruppen av finansielle eiendeler som kan estimeres på en pålitelig måte.

Et engasjement migrerer til et lavere trinn når vilkårene for den opprinnelige migreringen ikke lenger er tilstede.

Ved bankens beregninger av forventet tap har en hensyntatt fremadskuende informasjon (makro-scenarioer).

Nedskrivningsmodellen er nærmere beskrevet i note 12: Tap på utlån og garantier.

Konstatering av tap

Konstatering av tap (fraregning av balanseført verdi) foretas når banken ikke har rimelige forventninger om å gjenvinne et engasjement i sin helhet eller en del av den. Kriterier når dette skal gjøres er blant annet:

- Avsluttet konkurs i selskaper med begrenset ansvar
- Stadfestet akkord/gjeldsforhandlinger
- Avvikling for øvrige selskaper med begrenset ansvar
- Avsluttet bo ved dødsfall
- Ved rettskraftig dom
- Sikkerheter er realisert

Engasjementet vil normalt legges på langstids-observasjon i tilfelle debitor igjen skulle bli søkegod.

Modifikasjon

Når de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra en finansiell eiendel blir reforhandlet eller på annen måte endret, og reforhandlingen eller endringen ikke fører til fraregning av den finansielle eiendelen, beregnes den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi på nytt og det innregnes en endringsgevinst eller et endringstap i resultatet. Den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi beregnes på nytt som nåverdien av de reforhandlede eller endrede kontraktsregulerte kontantstrømmene, diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente. Eventuelle påløpte kostnader eller honorarer justerer den endrede finansielle eiendelens balanseførte verdi og nedskrives over den endrede finansielle eiendelens gjenværende levetid.

Finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler og forpliktelser som føres til virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelse til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultatet måles i etterfølgende perioder til virkelig verdi.

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan byttes i, eller en forpliktelse kan gjøres opp i mellom uavhengige parter. Ved beregning legges forutsetning om fortsatt drift til grunn og avsetning for kredittrisiko i instrumentet blir inkludert ved verdsettelsen.

For finansielle instrumenter der motsvarende markedsrisiko kan påvises med tilstrekkelig sannsynlighet, benyttes midtkurser på balansedagen. Øvrige finansielle eiendeler og forpliktelser verdsettes til henholdsvis kjøps- og salgskurser. For finansielle instrumenter der det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller volatiliteter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markeds-transaksjoner, benyttes den noterte prisen innhentet fra enten en børs eller megler. I den grad det ikke er notert priser for instrumentet, dekomponeres instrumentet, og verdsettes på bakgrunn av priser på de enkelte komponentene. Dette omfatter de fleste derivater som valutaterminer og renteswapper samt sertifikater og obligasjoner.

For øvrige finansielle instrumenter som innskudd fra kunder med rentebinding, beregnes kontraktsfestede kontantstrømmer neddiskontert med markedsrente inklusive en kredittriskomargin på balansetidspunktet.

Gevinst og tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi inkluderer virkelig verdi gevinster og tap fra:

- Derivater («dirty value»)
- Sertifikater og obligasjoner («clean value»)
- Aksjer og andeler

- Innskudd fra kunder – fast rente («clean value»)

Gevinst og tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi inkluderes i «Netto gevinster/(tap) på finansielle instrumenter til virkelig verdi». Gevinst eller tap som følge av et foretaks egen kredittrisiko på gjeld utpekt til virkelig verdi over resultatet (det vil si fastrenteinnskudd og -obligasjoner) presenteres i «utvidet resultat» uten senere omklassifisering i resultatregnskapet. Der banken har observerbare verdier for fastrentegjelden beregnes effekten av egen kredittrisiko som forskjellen mellom verdiendringene til fastrentegjelden verdi endringene til tilhørende sikringsinstrument.

Renteinntekter og rentekostnader på rentebærende finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi over resultatet inkluderes i henholdsvis «Andre lignende inntekter» og «Rentekostnader og lignende kostnader» i resultatregnskapet basert på kontraktuelle renter.

Finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost

Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonskostnader. Andre forpliktelser regnskapsført til amortisert kost balanseføres første gang til virkelig verdi med fradrag for transaksjonskostnader.

Renteinntekter og -kostnader inkluderes i henholdsvis «Renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode» og «Rentekostnader og lignende kostnader» i resultatregnskapet. I henhold til IFRS 9 beregnes renteinntekter og rentekostnader ved bruk av effektiv rente (EIR) - metoden (internrenten) for alle finansielle instrumenter målt til amortisert kost. Internrenten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte transaksjonskostnader som ikke betales av kunden. Amortisert kost er nåverdien av disse kontantstrømmene

neddiskontert med internrenten.

I henhold til IFRS 9 beregnes renteinntekter for finansielle eiendeler i trinn 1 og trinn 2 ved hjelp av den effektive rentemetoden på den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi, mens renteinntekter for finansielle eiendeler i trinn 3 beregnes basert på den finansielle eiendelens amortiserte kost.

2.7 Nettopresentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser presenteres netto i balansen bare når det er en ubetinget motregningsrett som kan håndheves juridisk og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

2.8 Varige driftsmidler

Materielle eiendeler er klassifisert som varige driftsmidler og vurderes til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer utgifter direkte relatert til anskaffelsen. Reparasjoner og vedlikehold kostnadsføres løpende i resultatregnskapet. Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet brukstid. Inventar etc. avskrives over 2 - 5 år og EDB-utstyr over inntil 2 - 3 år. Eiendelenes restverdier og brukstider vurderes årlig og justeres om nødvendig. Det vurderes også løpende hvorvidt det foreligger behov for nedskrivning.

2.9 Immaterielle eiendeler

Kjøpt programvare/-lisenser og bankens tilknytning til norsk infrastruktur for betalingsformidling er klassifisert som immaterielle eiendeler og balanseføres til anskaffelseskost med tillegg av utgifter til å gjøre programvaren klar til bruk. Disse avskrives i samsvar med avtalenes varighet og eiendelens forventede økonomiske levetid. Utvikling av programvare balanseføres og dersom verdien vurderes som vesentlig og forventes å ha varig verdi, avskrives denne over anslått levetid. Eiendelenes restverdier og brukstider vurderes årlig og justeres om nødvendig. Det vurderes også løpende hvorvidt det foreligger behov for nedskrivning.

2.10 Pensjoner

Banken har innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte, og ordningen ivaretas av et livsselskap.

Banken betaler et årlig tilskudd til den enkelte ansattes kollektive pensjonssparing. I 2022 har innbetalingssatsene vært 7 % for 0 G til 7,1 G og 15 % for 7,1 G til 12 G. Banken har ingen ytterligere forpliktelser etter at det årlige innskuddet er betalt. Premie inklusive arbeidsgiveravgift kostnadsføres direkte.

2.11 Skatter

Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret samt endring i utsatt skatt på midlertidige forskjeller. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom balanseposters regnskapsførte og skattemessige verdi. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp. Utsatt skattefordel blir balanseført i den grad det er sannsynlig at den vil kunne benyttes mot fremtidig skattepliktig inntekt.

2.12 Utbytte

Foreslått utbytte inngår som del av egenkapitalen inntil det er besluttet på generalforsamlingen. Foreslått og estimert utbytte inngår ikke i beregning av kapitaldekningen.

2.13 Leieavtaler

Ved inngåelse av en kontrakt vurderer banken om kontrakten inneholder en leieavtale. Kontraktene inneholder en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å ha kontroll med bruken av en identifisert eiendel i en periode i bytte om et vederlag.

IFRS 16 inneholder valgmulighet til å unnlate å innregne bruksretten og leieforpliktelsen for en leieavtale dersom leieavtalen er kortsiktig (under 12 måneder) eller den underliggende eiendelen har lav verdi. Banken har benyttet seg av dette unntaket. For disse leieavtalene blir kostnaden innregnet lineært over leieperioden.

For øvrige leieavtaler innregner banken på iverksettelsestidspunktet en bruksrett og en leieforpliktelse. Leieforpliktelsen måles ved førstegangsinnregning til nåverdien av leiebetalinger som ikke er betalt på tidspunkt for regnskapsavleggelsen. Diskonteringsrenten som blir benyttet er foretaket/konsernets marginale lånerente. Ved etterfølgende målinger måles leasingforpliktelsen til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetoden. Leieforpliktelsen måles på nytt når det skjer en endring i fremtidige leiebetalinger som oppstår som følge av endring i en indeks eller hvis banken endrer vurdering om den vil utøve forlengelses- eller termineringsopsjoner. Når leasingforpliktelsen måles på nytt på denne måten, foretas en tilsvarende justering av balanseført verdi av bruksretten, eller blir ført i resultatet dersom den balanseførte verdien av bruksretten er redusert til null.

Ved første gangs innregning i balansen måles bruksretten til anskaffelseskost dvs. leieforpliktelsen (nåverdi av leiebetalingene) pluss forskudsleiepluss og eventuelle direkte anskaffelseskostnader. I etterfølgende perioder måles bruksretten ved anvendelse av en anskaffelsesmodell.

Bruksretten inngår i linjen «Varige driftsmidler» mens leieforpliktelsen inngår i linjen «Annen gjeld».

2.14 Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er selskaper der banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har mellom 20 og 50 % av stemmerettene. Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og bankens andel av resultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Balanseført beløp inkluderer eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet.

2.15 Fondsobligasjonslån

Evigvarende fondsobligasjonslån hvor utsteder har en ubetinget rett til ikke å betale rente klassifiseres som egenkapital. Netto utbetalte renter presenteres som fradrag i aksjonærenes egenkapital.

2.16 Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling er utarbeidet ved bruk av direkte metode.

2.17 Hendelser etter balansedagen

Informasjon som fremkommer etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen, vil inngå i grunnlaget for vurdering av regnskapsestimater i regnskapet og vil således være hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom disse er vesentlige. Bankens regnskapsavleggelse vil i noen grad være basert på estimater og skjønnsmessige vurderinger. Disse er basert på historisk erfaring, og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlig på balansedagen. De regnskapsmessige estimatene vil sjelden være fullt ut i samsvar med endelig utfall, og representerer en risiko for fremtidige vesentlige endringer i balanseført verdi på finansielle instrumenter.

NOTE 3 REGNSKAPSESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Anvendelse av estimater

Bankens regnskapsavleggelse vil i noe grad være basert på estimater og skjønnsmessige vurderinger. Disse er basert på historisk erfaring, og forventninger om fremtidig hendelser som anses være sannsynlig på balansedagen. De regnskapsmessige estimatene vil sjelden være fullt ut i samsvar med endelig utfall, og representerer en risiko for fremtidige vesentlige endringer i balanseført verdi på finansielle instrumenter og immaterielle eiendeler.

Verdimåling til virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan byttes i, eller en forpliktelse kan gjøres opp i mellom uavhengige parter. Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked, fastsettes ved bruk av verdsettelsesteknikker. Banken vurderer og bruker metoder og forutsetninger som så langt som mulig, er basert på markedsforholdene på balansedagen. Dette omfatter bankens beholdning av sertifikater og obligasjoner, finansielle derivater samt innskudd og utlån med rentebinding. Metoder og forutsetninger for beregning av virkelig verdi er forøvrig beskrevet i bankens regnskapsprinsipper og note 15 i årsregnskapet.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal en måle forventet kreditttap på en måte som gjenspeiler et objektivt sannsynlighetsveid beløp som fastsettes ved å vurdere en rekke mulige utfall, tidsverdien av penger og rimelige og dokumenterbare opplysninger knyttet til fortid, nåtid og fremtidige økonomiske forhold.

Metoden for måling av forventet kreditttap avhenger av om kreditttrisikoen har økt vesentlig siden første-gangsinnregning da dette vil være avgjørende for hvorvidt nedskrivningene baseres på 12 måneders forventet tap eller forventet tap over levetiden.

Dette innebærer at beregningene vil være basert på skjønn blant annet knyttet til hvordan en definerer hva som utgjør en vesentlig økning i kreditt risiko og hvordan en hensyntar fremtidsrettet informasjon. Modellen for beregning av forventet tap er beskrevet i note 12 hvor banken også har foretatt sensitivitetsberegninger knyttet til effekten av fremtidsrettet informasjon.

Utlånsporteføljen har historisk lave tap, og har generelt gode sikkerheter.

Det vises også til bankens regnskapsprinsipper.

Andre forhold

Banken er ikke part i noen rettstvister.

NOTE 4: SEGMENTER

Utfra bankens størrelse og satsningsområder er alle kredittaktiviteter samlet i et kredittområde. Pareto Bank styrer og følger opp kredittaktivitetene som et samlet forretningsområde.

NOTE 5: NETTO RENTEINNTEKTER

(NOK 1 000)	2022	2021
Renteinnt. av utlån til og fordr. på sentralbanker, amortisert kost	953	-9
Renteinnt. av utlån til og fordr. på kredittinst., amortisert kost	9 569	1 153
Renteinnt. av utlån til og fordr. på kunder, amortisert kost	1 003 706	786 427
Gebyr- og provisjonsinntekter	159 483	174 777
Renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode	1 173 712	962 347
Renteinnt. av sertifikater og obligasjoner, virkelig verdi	69 441	27 200
Andre lignende inntekter	69 441	27 200
Rentekostn. og lign. kostn. på gjeld til finansinst., virkelig verdi		
Rentekostn. på gjeld til finansinst., amortisert kost	681	-270
Rentekostn. på innskudd fra kunder, virkelig verdi	37 589	29 173
Rentekostn. på innskudd fra kunder, amortisert kost	73 836	37 906
Rentekostn. på verdipapirgjeld, amortisert kost	177 940	69 346
Rentekostn. på ansvarlig lånekapital, amortisert kost	16 385	8 129
Sikringsfondsavgift	6 911	5 838
Andre rentekostnader	1 174	1 087
Rentekostnader	314 516	151 209
Netto renteinntekter	928 637	838 337

NOTE 6: NETTO ANDRE DRIFTSINNTEKTER

(NOK 1 000)	2022	2021
Provisjonsinntekter fra betalingsformidling	203	79
Provisjonsinntekter garantier	6 068	5 447
Provisjoner investeringstjenester	50	382
Interbankprovisjoner	2	3
Provisjonsinntekter fra andre banktjenester	960	347
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	7 284	6 258
Provisjonskostnader ved betalingsformidling	760	698
Interbankprovisjoner	546	373
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	1 306	1 071
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper	1 661	1 692
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	26 315	2 420
Andre driftsinntekter	2 714	3 020
Andre driftsinntekter	2 714	3 020
Netto andre driftsinntekter	36 668	12 319

NOTE 7: NETTO GEVINST/TAP PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

(NOK 1 000)	2022	2021
Netto gevinst/(tap) på valuta	-4 012	47 218
Netto gevinst/(tap) på valutaderivater	25 675	-36 235
Netto gevinst/(tap) på rentederivater	1 598	15 283
Netto gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	-34 346	-28 523
Netto gevinster/(tap) på aksjer og andeler	621	-838
Netto gevinst/(tap) på verdipapirgjeld	29 096	-2 450
Netto gevinst/(tap) på innskudd fra kunder	7 683	7 965
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter til virkelig verdi	26 315	2 420

NOTE 8: DRIFTSKOSTNADER

(NOK 1 000)	2022	2021
Ordinære lønnskostnader	58 225	51 498
Avsetning overskuddsdeling	34 071	28 757
Honorarer tillitsvalgte	2 170	2 170
Pensjonskostnader	4 860	4 345
Arbeidsgiveravgift	12 730	11 299
Andre personalkostnader	8 105	4 246
Lønn og andre personalkostnader	120 161	102 315
IT-kostnader	21 664	19 146
Kontorrekvisita, porto mv.	875	655
Salg, representasjon og markedsføring	7 864	6 884
Andre administrasjonskostnader	3 454	3 089
Administrasjonskostnader	33 857	29 773
Husleie og andre driftskostnader leide lokaler	1 891	2 885
Honorarer revisor, konsulent og juridisk bistand	10 852	9 430
Medlemskontingenter	1 876	1 591
Forsikringer	1 677	1 504
Øvrige driftskostnader	286	465
Andre driftskostnader	16 581	15 874
Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	15 917	14 403
Sum driftskostnader før nedskrivninger og tap	186 517	162 365

NOTE 9: PENSJONSKOSTNADER

Pareto Bank er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon og har en pensjonsordning som oppfyller kravene etter loven. Banken har en innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte dekket i Storebrand Livsforsikring AS. Pensjonsytelsene omfatter alderspensjon og uførepensjon. Det er tegnet innskuddsfritak og premiefritak på ordningene.

Pensjonsgrunnlaget er årlig lønn medregnet faste tillegg, hvor det er innbetalt årlig 7 % av pensjonsgrunnlaget mellom 0 G og 7,1 G og 15 % for pensjonsgrunnlag mellom 7,1 G og 12 G.

Årlig uførepensjon kan komme til utbetaling ved reduksjon av stillingsstørrelse med minst 20 % på grunn av sykdom eller skade. Årlig uførepensjon som utgjør summen av 3 % av lønn inntil 12 G, et stykktillegg på 25 % av G, maksimalt 6 % av lønnsgrunnlaget, og 66 % av lønnsgrunnlag mellom 6-12G.

Det er også tegnet en uførepensjon i form av en kollektiv livrente for lønn som overstiger 12 G. Pensjonsgrunnlaget er lønn som overstiger 12 G. Det er også tegnet innskuddsfritak på ordningene. Det er 30 års tjenestetid for å få rett til uavkortede forsikringsytelser. Uførepensjonen er på 45% av lønnen over 12 G.

Banken har ingen pensjonsforpliktelser utover innbetalt årlig premie på nevnte ordninger.

(NOK 1 000)	2022	2021
Pensjonskostnad innskuddsbasert ordning	4 647	4 090
Pensjonskostnad livrente	213	255
Pensjonskostnad	4 860	4 345

NOTE 10: ANTALL ANSATTE/ÅRSVERK

	2022	2021
Antall ansatte per 31.12	61,0	54,0
Antall årsverk per 31.12	60,4	53,4
Gjennomsnittlig antall ansatte	58,7	52,9
Gjennomsnittlig antall årsverk	57,9	52,3

NOTE 11: SKATTEKOSTNAD

Midlertidige forskjeller (NOK 1 000)	2022	2021
Varige driftsmidler	-1 436	-1 191
Immaterielle eiendeler	3 395	3 906
Finansielle instrumenter	60 016	15 322
Effekt - IFRS 16	-695	-380
Innskudd fra kunder	6 861	-822
Grunnlag for utsatt skatt i balansen	68 141	16 835
Utsatt skatt/Utsatt skattefordel	17 035	4 209
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt	2022	2021
Resultat før skattekostnad	733 796	668 157
Permanente forskjeller	-20 593	-11 990
Grunnlag for årets skattekostnad	713 203	656 167
Endring i forskjeller som inngår i grunnlag for utsatt skatt	-51 306	59 944
Grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet	661 897	716 111
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	661 897	716 111
Fordeling av skattekostnaden	2022	2021
Betalbar skatt (25% av grunnlag betalbar skatt i resultatregnskapet)	165 474	179 028
Endring i utsatt skatt/skattefordel	12 827	-14 986
For mye/lite avsatt skatt forrige år	0	-422
Skattekostnad	178 301	163 619
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt på årets resultat	165 474	179 028
Betalbar skatt i balansen	166 830	179 108

NOTE 12: TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER M.V.

Tabellen under viser totale tapsavsetninger per 31.12.2022 og 31.12.2021 fordelt på ulike balanse- og utenombalanseposter. Tapsavsetninger knyttet til ubenyttet kreditt og finansielle garantier er presentert som «Annen gjeld» i regnskapet.

Tapsavsetninger	31.12.2022			31.12.2021		
	Brutto verdi	Tapsavsetning	Bokført verdi	Brutto verdi	Tapsavsetning	Bokført verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanker	72 689	-	72 689	71 960	-	71 960
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	674 592	-	674 592	835 463	-	835 463
Utlån til kunder	17 476 746	131 229	17 345 517	15 897 811	92 723	15 805 088
Ubenyttet kreditt		5 601	-5 601		5 942	-5 942
Finansielle garantier		564	-564		397	-397
Totalt	18 224 026	137 394	18 086 632	16 805 234	99 062	16 706 172

For balansepostene «Kontanter og fordringer på sentralbanker» og «Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner», har banken benyttet seg av unntaket for lav kredittrisiko. Bankens «Kontanter og fordringer på sentralbanker» er utelukkende mot Norges Bank. Norges Bank er ratet AAA og oppfyller dermed standarden presumpsjon om lav kredittrisiko. Norges Bank har en 12 måneders PD på 0,00 og banken gjør følgelig ikke noen tapsavsetninger knyttet til denne balanseposten.

Bankens «Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner» er utelukkende mot banker med kredittrating og som oppfyller standardens presumpsjon om lav kredittrisiko og banken har vurdert at dette sammenholdt med LGD og lav eksponering til å gi uvesentlige tapsavsetninger. Banken har følgelig ikke foretatt tapsavsetninger knyttet til denne balanseposten.

Nedskrivningsmodellen

Banken beregner avsetninger for forventet kreditttap basert på en 3-trinns modell for følgende finansielle instrumenter:

- Utlån til kunder
- Betingede forpliktelser (kontrakts- og betalingsgarantier)
- Ubenyttede kredittrammer

Målingen av avsetningen for forventet tap avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring avsettes det for 12-måneders forventet tap (trinn 1). 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. For ubenyttet kreditt vil 12 måneders forventet kreditttap være basert på den andelen som banken forventes at trekkes opp de neste 12 månedene. Banken beregner andelen av livstids forventet kreditttap hovedsakelig basert på gjenværende løpetid på utlånet.

Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, men det ikke foreligger objektive bevis på tap, avsettes det for forventet tap over hele levetiden i trinn 2. Hvis kredittrisikoen

har økt vesentlig og det foreligger objektive bevis på verdifall, avsettes det for forventet tap over levetiden i trinn 3 basert på en individuell vurdering.

Forutsetninger og input til modellen

Banken har historisk hatt begrensede tap, hovedsakelig knyttet til enkeltengasjementer. Banken har derfor svært begrenset med historiske data å legge til grunn for å beregne fremtidige forventede kredittap. Banken har derfor lagt til grunn en modell som til dels legger skjønnsmessige parametere og vurderinger til grunn. Bankens modell for beregning av forventet kredittap vil være gjenstand for løpende gjennomgang og utvikling.

Banken har en risikoklassifiseringsmodell som danner utgangspunkt for en enhetlig vurdering av den risikoen banken påtar seg i forbindelse med kreditter og garantier og er utgangspunkt for å bestemme sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Risikoklassifiseringen gjøres i to dimensjoner, henholdsvis kredittkundedimensjonen og sikkerhetsdimensjonen. I kredittkundedimensjonen vurderes kredittkundens tilbakebetalingsevne, det vil si kontantstrøm og kvaliteten på denne samt kundens soliditet. I sikkerhetsdimensjonen vurderes kvaliteten på pantet, dets likviditet og dets evne til å tåle svingninger i markedsverdier over tid.

Klassifiseringen vil variere fra A til E i hver av dimensjonene. Dette innebærer at banken har en risikomatrix basert på mulige kombinasjoner av klassifiseringene i de to dimensjonene:

Risikomatriksen						
		Debitor				
Sikkerhet		A	B	C	D	E
	A	AA	BA	CA	DA	EA
	B	AB	BB	CB	DB	EB
	C	AC	BC	CC	DC	EC
	D	AD	BD	CD	DD	ED
	E	AE	BE	CE	DE	EE

I henhold til bankens rutine for risikoklassifisering skal nye kreditter normalt ha en minimumsklassifisering som skissert i tabell fra og med mørkegrønn (ingen/svært liten risiko) og til og med lysegrønn (moderat risiko).

Risikogrupper

Ingen/svært liten risiko	AA, AB, BA
Liten risiko	CA, BB, AC
Moderat risiko	DA, CB, BC, AD
Noe risiko	EA, DB, CC, BD, AE
Stor risiko	EB, DC, CD, BE
Svært stor risiko	EC, DD, CE
Tapsutsatt	ED, DE, EE

Risikoklassifiseringsmodellen danner grunnlag for bankens kundelønnsomhetsmodell, som skal ivareta riktig prising av risiko og være en ensartet referanseramme for kredittgivningen. Denne modellen hensyntar blant annet risikopåslag/premie ut fra risikoklassifiseringen. Dette risikopåslaget tar hensyn til både kundens risiko og sikkerhet og er dermed bankens estimat på sannsynlighet for mislighold og tap gitt mislighold, med andre ord $PD \times LGD$ over lånets levetid. Banken anser også at neddiskonteringen hensyntas i dette risikopåslaget.

Forskjellige grupper av lån har forskjellige typer sikkerhet, krav til belåningsgrad og har forskjellig iboende volatilitet gitt de markedene de er eksponert for. For å hensynta ulike risikoprofiler i porteføljen har banken anvendt en produktspesifikk risikovekt for hvert enkelt produktområde. Tapsgraden blir derfor beregnet som $PD \times LGD \times$ produktspesifikk risikovekt (heretter betegnet som «PDXLGD»). Banken har ut fra dette beregnet sannsynlighet for mislighold og tap gitt mislighold pr. produktområde:

- Bedriftsfinansiering
- Tomt uten hus
- Tomt med hus
- Byggekkreditt
- Næringseiendom

- Ferdig bolig/utleie
- Skipsfinansiering
- Annen privat/boliglån

Innregning de første 12 måneder

Ovenstående forutsetninger gir beregningsgrunnlaget for livstids forventet tap. I trinn 1 avsettes det for 12-måneders forventet tap. For å estimere dette ganges livstid forventet tap med en områdespesifikk faktor. Faktoren er bestemt ut fra gjennomsnittlig løpetid på lån i det aktuelle området, noe som innebærer at jo lenger gjennomsnittlig løpetid lånene har, jo kortere er faktoren.

Garantirammer og ubenyttet kreditt

Nedskrivningsreglene i IFRS 9 er også gjeldende for garantirammer og lånetilsagn fra tidspunkt hvor banken har en forpliktelse.

For garantirammer blir det beregnet et forventet kreditttap på forventede betalinger, fratrukket det selskapet vil motta. Banken vurderer, i de fleste tilfeller, det som lavere sannsynlighet for utbetalinger fra garantirammer enn for tap på utlån. Derfor brukes en faktor per produktområde for innregning av garantirammer til innregning av forventet kreditttap i risikoklassifiseringsmodellen.

For ubenyttet kreditt skal det beregnes forventet kreditttap på den andelen av kreditten som banken forventer at kundene vil benytte i kredittens løpetid. Dette vil variere stort mellom kredittområdene og vil for eksempel for byggekreditter forventes å være tilnærmet 100 %. For andre typer utlån kan det være lavere. Derfor brukes en faktor per produktområde for innregning av ubenyttet kreditt til innregning av forventet kreditttap i risikoklassifiseringsmodellen.

For øvrig bruker banken samme modell for utregning av forventet kreditttap på ubenyttede kreditter og garantirammer som for utlån til kunder.

Vesentlig økning av kredittrisiko (trinn 2)

Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, men det ikke foreligger

objektive bevis på tap, avsettes det for forventet tap over hele levetiden og engasjementet flyttes til trinn 2.

Følgende kriterier representerer en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning og vil medføre migrering fra trinn 1 til trinn 2:

- kunden ligger etter med de kontraktsmessige betalingene mellom 30 dager og 90 dager.
- nedgradering til risikoklasse C eller dårligere i debitor dimensjonen.
- alle lån med en livstid tapsgrad på over 1 % blir uansett regnet som lån hvor det har vært en signifikant økning i kredittrisikoen i debitor dimensjonen. Banken regner ikke PD per lån, men her forutsettes det at en tilstrekkelig høy tapsgrad innebærer en vesentlig høy PD.
- innvilgelse av betalingslettelser pga. en svekket betalingsevne hos låntaker («forbearance»).
- oppføring på Watch-List.

En endring på tapsgrad på under 1 prosentpoeng betraktes som uvesentlig. Nedgradering fra risikoklasse A til B i debitor dimensjonen, der tapsgraden er under 1 %, betraktes som en uvesentlig endring i risiko og er dermed ikke isolert sett grunn til migrering fra trinn 1.

Objektivt bevis for verdifall (trinn 3)

Et engasjement skal plasseres i trinn 3 når kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning og det foreligger objektive bevis for at et utlån (eller en gruppe av utlån) har verdifall. Det foretas normalt en individuell nedskrivning av engasjementene i trinn 3. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente. Ved beregning av individuelle nedskrivninger skal hele kundens engasjement legges til grunn ved vurderingen inkludert påløpte renter. Renteinntekter for utlån i trinn 3 beregnes ved hjelp av effektiv rente på amortisert kost, det vil si etter at forventet kreditttap er fratrukket.

Et utlån har verdifall, dersom det foreligger objektive bevis på at en tapshendelse har inntruffet etter første gangs balanseføring av utlån, og tapshendelsen reduserer utlånets estimerte fremtidige kontantstrømmer. Reduksjonen i kontantstrømmene forårsaket av tapshendelsen må kunne estimeres pålitelig.

Det foreligger objektive bevis på verdifall («kredittforringelse») i henhold til IFRS 9 når de kontraktuelle kontantstrømmene er mer enn 90 dager etter forfall og/eller det foreligger én eller flere tapshendelser som har innvirkning på de estimerte fremtidige kontantstrømmene til et lån eller gruppe av lån.

Følgende hendelser kan gi grunnlag for å klassifisere et lån som kredittforringet hvis tapshendelsen medfører at banken på måletidspunktet estimerer en reduksjon i utlånets fremtidige kontantstrømmer, medtatt realisering av eventuelle sikkerheter. Disse kriteriene vil ikke nødvendigvis føre til kredittforringelse og plassering i trinn 3 så lenge de ikke medfører verdifall.

- Vesentlige finansielle problemer hos debitor som svikt i likviditet, soliditet og inntjeningsevne.
- Vesentlige kontraktsbrudd som brudd på lånebetingelser.
- Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling.
- Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor («forbearance»).

Det er heller ikke alltid mulig å identifisere én enkelt hendelse som årsak til verdifall, men heller den kombinerte effekten av flere hendelser. Har et objektivt bevis for verdifall oppstått og det kan estimeres en viss sannsynlighet/utfallsrom for et verdifall, skal nedskrivning finne sted.

Hele kundens kredittengasjement er å anse som kredittforringet dersom objektive bevis for verdifall har oppstått og dette reduserer utlånets estimerte fremtidige kontantstrømmer.

Mislighold

Et engasjement betraktes som misligholdt etter kapitalkravsforordningen (EU) 575/2013 (CRR) og Finanstilsynets rundskriv 4/2020, dersom minst ett av kriteriene under er oppfylt:

- Det foreligger mislighold etter sammenhengende overtrekk/restanse i mer enn 90 dager med vesentlig beløp.
- Låntaker er vurdert som «unlikely to pay» (se under).
- Låntaker har et annet engasjement i mislighold (smitte). Dette såfremt det ikke er forhold som tilsier at misligholdet ikke vil påvirke de andre engasjementenes evne til å kunne oppfylle sine forpliktelser. Dersom det misligholdte engasjementet utgjør en vesentlig del av kundens totale engasjement, vil samtlige av kundens engasjement bli definert som misligholdte.
- Engasjementet har tidligere vært i mislighold, og det er mindre enn 90 dager etter at kunden har innfridd sine forpliktelser (karantene). Ved delvis ettergivelse eller endrede vilkår er karanteneperioden på minst ett år.

Vesentlighetsgrensen for misligholdet er satt til det høyeste av 1% av lånebeløpet og hhv. kr. 2.000 for bedriftskunder og 1.000 for privatkunder.

En låntaker vurderes som «unlikely to pay» når et av følgende hendelser inntreffer:

- Låntaker er begjært konkurs eller inngår konkursbeskyttelse.
- Låntaker går gjennom tvangsoppløsning.
- Det er foretatt en individuell nedskrivning.
- Lånet er ikke betjent etter innvilgelse av betalingslettelser.
- Låntaker inngår i gjeldsordning.
- Låntaker er begjært tvangssolgt.

Følgende kriterier kan være grunnlag for «unlikiness to pay» basert på en skjønnsmessig vurdering:

- Brudd på covenants.
- Restrukturering.
- Realisasjon av sikkerheter.
- Svekket inntjening.
- Endring av daglig leder.
- Fratredelse av revisor eller styret.
- Låntaker er meldt oppløst eller likvidert.
- Vesentlig negativ migrasjon av risikoklasse.
- Låntaker har betalingsanmerkninger.

Et engasjement som er misligholdt etter denne definisjonen vil ikke nødvendigvis være kredittforringet, hvis det ikke er en reduksjon i engasjementets fremtidige kontantstrømmer. Klassifisering av mislighold vil blant annet ha betydning for risikovekting av engasjementet.

Makroøkonomiske scenarioer

Ved beregning av forventet tap i trinn 1 og trinn 2 har banken hensyntatt fremadskuende informasjon (makroøkonomiske scenarioer). Bankens syn på den makroøkonomiske utviklingen vurderes gjennom en sannsynlighetsvektet makrofaktor for de ulike produktområdene, og må sees i sammenheng med tapssannsynligheten fra risikoklassifiseringsmodellen. Faktoren vil da være et uttrykk for om banken, basert på den makroøkonomiske situasjonen i produktområdet, forventer høyere eller lavere tap enn risikopåslaget skulle tilsi. For eksempel, vil en faktor på 0,5 bety at forventet tap halveres. En faktor på 1,0 betyr at makroscenarioene har ingen effekt på forventet tap. En faktor på 2,0 betyr at forventet tap doubles.

Den sannsynlighetsvektede makrofaktoren består av tre elementer:

- Scenarioer
- Faktor
- Sannsynlighet

Banken har lagt til grunn en modell med minst tre scenarioer for hvert produktområde. Variabler som inngår i modellen vil være avhengig av produktområdet, det vil si boligpriser, norsk fastlands-BNP, global BNP og lignende. I tillegg

hensyntas faktorer som rentenivå, inflasjon, lønnsomhet, vekstutsikter og priser på næringseiendom der de er relevante.

Scenario 1 vil alltid være et grunnscenario basert på et normalt marked hvor bankens tap blir beregnet ut fra sannsynlighet for mislighold og tap gitt mislighold (PDxLGD) og risikovekt for produktområdet. Denne faktoren vil derfor være 1. Scenario 2 er et scenario med ingen tap, der den risikovektede faktoren settes til null. De øvrige scenarioene (3 – 6) representerer scenarioer med forskjellige grad av negativ utvikling som fører til at tapsgraden for det enkelte engasjement øker. Utforming av scenarioene er forskjellig for de forskjellige produktområdene.

På grunn av bankens korte historie og rolle som prosjektbank, har banken hatt få tilfeller med tap. For enkelte forretningsområder har det vært tilnærmet ingen tap. Det er derfor nødvendigvis gjort skjønnsmessige estimater i oppbygging av makroscenarioene. Oppdeling i antall scenarioer og estimering av utfall av disse scenarioene er i stor grad gjort skjønnsmessig. For enkeltområder er scenarioene og utfallene basert på stresstester. Sannsynlighetene for hvert scenario er vurdert ut fra en samlet markedsvurdering fra kredittområdet, basert på offentliggjorte analyser, dialog med markedsaktører og en skjønnsmessig vurdering av markedssyklusen.

Utgangspunktet for vurderingene vil være utlån, garantier og ubenyttet kreditt for engasjementer i trinn 1 og 2. I trinn 3 er enkeltengasjementene identifiserte, og tapene kvantifiserte og nær i tid. For disse engasjementene beregner banken et forventet tap basert på en sannsynlighetsvekt av ulike scenarier for forventet fremtidig kontantstrøm.

Tabellen under viser effekten av macrosenarioer på beregnet forventet kredittap:

	Taps- avsetninger i trinn 1 og trinn 2	Base scenario	Effekt av scenariorer
Tapsavset- ninger under IFRS 9	80 035	43 588	36 447

Ansvar og saksbehandling

Parameterne for å beregne tap blir oppdatert kvartalsvis. Den oppdaterte nedskrivingsmodellen blir behandlet i bankens kredittkomité og godkjent av bankens styre. Validering av modellen blir utført årlig etter bankens retningslinjer for å sikre at anvendbarheten av de parametere som legges til grunn.

Beregning av forventet tap

Forventet tap beregnes på følgende måte:

Forventet kredittap (ECL) = eksponering x tapsgrad (etter risikoklassifisering) x vekt (per produktområde) x makrofaktor (sannsynlighetsvektet per produktområde).

Eksponering er lik summen av eksponering på balansen og eksponering utenom balansen (ubenyttede rammer eller garantier) ganget med en faktor som estimerer forventet trekk.

Forventet tap ganges med en faktor for å beregne 12 måneders forventet tap for engasjementer i trinn 1.

Validering

Validering av IFRS 9 modellen sikrer at modellen gir riktige estimer av fremtidig tap og en rimelig avsetning i forhold til bransjen og i forhold til markedet. Det vil også sikre god datakvalitet og at modellen fungerer riktig. Validering av modellen skjer årlig.

Valideringen består av blant annet følgende momenter:

- Nedskrivninger i prosent av brutto utlån benchmarkes mot andre banker.
- Forventet tap backtestes og sammenlignes med faktisk tap.
- Sammensetningen av de makroøkonomiske scenarioene vurderes for rimelighet og relevans.
- Datakvaliteten sikres.
- Modellkvaliteten testes.

Nedskrivninger og tap i 2022

Samlet for 2022 ble kostnader knyttet til nedskrivninger og tap kr 45,0 mill. Modellbaserte nedskrivninger i trinn 1 og 2 økte med kr 20,6 mill. Individuelle nedskrivninger i trinn 3 økte med kr 17,7 mill., primært knyttet til enkelte engasjementer inneneiendomsfinansiering og bedriftsfinansiering. I tillegg kom konstatert tap på til sammen kr 6,7 mill., derav kr 2,1 mill. knyttet til renter på et enkeltengasjement.

Tabellen under viser endringen i tapsavsetninger for utlån til kunder utenom balanseposter (ubenyttede kredittrammer og finansielle garantier). Avstemmingsposter i avstemmingen utgjør:

- Overføring mellom trinn 1 og trinn 2 eller trinn 3 på grunn av vesentlig økning (eller reduksjon) i kreditt risiko eller blir kredittforringet i perioden. Overføring er antatt å skje før påfølgende måling av forventet kreditttap.

- Endring i måling som følge av overføringer mellom trinn 1 (12-måneders PDXLGD) og trinn 2 (livstid PDXLGD) eller trinn 3 (individuelt vurdert forventet livstid kredittap).
- Beregning av forventet kreditttap knyttet til nye finansielle instrumenter utstedt i perioden.
- Reduksjon i forventet kreditttap knyttet til fraregning/nedbetalinger av finansielle instrumenter i perioden.
- Endringer i forventet kreditttap relatert til endringer i modell, metodikk eller forutsetninger.
- Konstaterte tap på finansielle instrumenter som det tidligere er foretatt nedskrivninger på.

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Nedskrivninger pr. 1.1.2022	47 189	12 213	39 660	99 062
Overføringer :				
Overført til trinn 1	2 332	-2 332	0	0
Overført til trinn 2	-1 664	1 664	0	0
Overført til trinn 3	-1 758	-127	1 886	0
Netto endring ¹⁾	-11 416	-1 405	21 795	8 974
Nye utlån utstedt eller kjøpt	33 429	2 858	4 300	40 587
Utlån som er fraregnet i perioden	-16 862	-7 475	-10 282	-34 619
Endringer i modell/risikoparametere	20 014	3 377		23 391
Nedskrivninger og tap pr. 31.12.22	71 262	8 773	57 359	137 394
Herav nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	5 962	204	0	6 166
Konstaterte tap			6 660	6 660
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier i år	24 073	-3 440	24 359	44 993

1) Netto endringer skjer som følge av innbetalinger og opptrekk av lån, samt økte eller reduserte nedskrivninger ved endring av risikoklassifisering.

Tabellene under viser endringen i brutto utlån til kunder og ubenyttede kredittrammer og finansielle garantier.

Utlån til kunder	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Brutto verdier pr. 1.1.2022	14 733 866	855 958	294 533	15 884 357
Overføringer :				
Overføringer til Trinn 1	235 006	-235 006	-	-
Overføringer til Trinn 2	-211 069	260 673	-49 604	-
Overføringer til Trinn 3	-293 881	-25 162	319 043	-
Nye utlån utstedt	7 207 038	214 796	162 245	7 584 079
Utlån som er fraregnet i perioden	-5 439 073	-484 662	-99 298	-6 023 034
Brutto verdier pr. 31.12.2022	16 231 887	586 596	626 919	17 445 402

Ubenyttede kreditter og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Brutto verdier pr. 1.1.2022	3 224 278	55 202	8 418	3 287 898
Overføringer :				
Overføringer til Trinn 1	9 871	-9 871	-	-
Overføringer til Trinn 2	-30 662	37 814	-7 153	-
Overføringer til Trinn 3	-145 039	-13 176	158 215	0
Nye utlån utstedt	337 514	-23 901	-	313 613
Utlån som er fraregnet i perioden	-1 027 303	-32 554	-111 491	-1 171 349
Brutto verdier pr. 31.12.2022	2 368 659	13 514	47 989	2 430 161

Trinn 3 besto av 11 konsoliderte engasjementer per 31.12.2022. Fem av disse engasjementene var klassifisert som både misligholdte og kredittforringede. Det er foretatt nedskrivninger på disse fem engasjementene, se note 13. Utover dette er ytterligere to engasjementer klassifisert som misligholdte. De øvrige engasjementene ble flyttet til trinn 3 for å foreta en individuell vurdering av behovet for nedskrivninger. Disse har stått på bankens watch list og er under tett oppfølging. Debtors kontantstrøm ble vurdert som tilstrekkelig for å dekke forpliktelsene, og de ble derfor ikke klassifisert som misligholdte eller kredittforringede.

Tabellen under viser nedskrivninger per trinn fordelt på de ulike kundegruppene.

(NOK 1 000)	Utlån til amortisert kost				Totalt
	Brutto verdi	Nedskrivninger			
		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Bedriftsfinansiering	4 682 771	-21 084	-6 221	-6 418	4 649 048
Eiendomsfinansiering	11 164 894	-36 418	-2 348	-50 941	11 075 187
Skippsfinansiering	1 597 737	-7 798	0	0	1 589 939
Påløpte renter og amortiseringer	31 344				31 344
Utlån til kunder	17 476 746	-65 300	-8 570	-57 359	17 345 517

Nedskrivninger og tap 2021:

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Nedskrivninger pr. 1.1.2021	60 261	7 402	14 005	81 668
Overføringer :				
Overført til trinn 1	2 892	-2 892	0	0
Overført til trinn 2	-1 460	1 460	0	0
Overført til trinn 3	-2 259	-357	2 616	0
Netto endring	13 314	6 819	23 054	43 186
Nye utlån utstedt eller kjøpt	22 277	3 555	0	25 832
Utlån som er fraregnet i perioden	-30 713	-1 618	-15	-32 345
Endringer i modell/risikoparametere	-17 123	-2 156		-19 279
Nedskrivninger og tap pr. 31.12.21	47 189	12 213	39 660	99 062
Herav nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	5 782	557	0	6 339
Konstaterte tap			2 741	2 741
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier i år	-13 073	4 811	28 397	20 135

Utlån til kunder	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Brutto verdier pr. 1.1.2021	13 927 004	668 622	119 311	14 714 938
Overføringer :				
Overføringer til Trinn 1	424 822	-421 822	-3 000	0
Overføringer til Trinn 2	-337 470	337 470		-
Overføringer til Trinn 3	-435 677	-50 752	486 430	-
Nye utlån utstedt	7 109 169	372 533	54 508	7 536 210
Utlån som er fraregnet i perioden	-5 953 982	-50 093	-362 715	-6 366 790
Brutto verdier pr. 31.12.2021	14 733 866	855 958	294 533	15 884 357

Ubenyttede kreditter og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Brutto verdier pr. 1.1.2021	3 522 420	105 009	-	3 627 429
Overføringer :				
Overføringer til Trinn 1	47 157	-47 157	-	-
Overføringer til Trinn 2	-198 626	198 626		-
Overføringer til Trinn 3	-8 418	-	8 418	-
Nye utlån utstedt	2 178 693	16 367	-	2 195 060
Utlån som er fraregnet i perioden	-2 316 947	-217 643	-	-2 534 591
Brutto verdier pr. 31.12.2021	3 224 278	55 202	8 418	3 287 898

(NOK 1 000)	Utlån til amortisert kost				Totalt
	Brutto verdi	Nedskrivninger			
		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Selskapsfinansiering	3 888 313	-10 132	-3 546	-3 685	3 870 950
Eiendomsfinansiering	10 564 729	-28 442	-7 583	-35 976	10 492 729
Shipping- og Offshorefinansiering	1 431 315	-2 833	-527	0	1 427 956
Påløpte renter og amortiseringer	13 453				13 453
Utlån til kunder	15 897 811	-41 407	-11 656	-39 660	15 805 088

NOTE 13: KREDITTFORRINGEDE ENGASJEMENTER

Kredittforringede engasjement (NOK 1 000)	31.12.2022	31.12.2021
Engasjementer med betalingsmislighold mer enn 90 dager	20 000	153 349
Andre engasjementer med objektive indikasjoner på verdifall	144 003	141 184
Brutto kredittforringede engasjementer	164 003	294 533
Individuelle nedskrivninger	57 359	39 660
Netto kredittforringede engasjementer	106 644	254 873
Avsetningsgrad kredittforringede engasjementer	34,97%	13,47%
Brutto kredittforringede engasjement i % av brutto utlån	0,94%	1,69%

Misligholdte engasjement (NOK 1 000)	31.12.2022	31.12.2021
Engasjementer med betalingsmislighold mer enn 90 dager	20 000	153 349
Andre engasjementer med misligholdsmerking basert på svekket betalingsevne («Unlikelihood to pay»)	243 079	141 184
Brutto misligholdte engasjementer	263 079	294 533
Individuelle nedskrivninger	57 359	39 660
Netto misligholdte engasjementer	205 720	254 873
Avsetningsgrad misligholdte engasjementer	21,80%	13,47%
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	1,51%	1,69%

Banken hadde per 31.12.2022 et volum på kr 641,2 mill. med aktive betalingslettelser. Disse lånene er klassifisert i trinn 2 og 3 i nedskrivningsmodellen.

Kredittforringende engasjementer har hovedsakelig sikkerhet i eiendom. Banken har engasjementer på kr 462,9 mill. i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskrivning grunnet verdien på sikkerhetsstillelsen, tilsvarende tall for 2021 var kr 85,3 mill.

Forfalte utlån, ekskl. utlån med individuell nedskrivning (NOK 1 000)	31.12.2022	31.12.2021
6-30 dager	58 019	101 410
31-60 dager	680	929
61-90 dager	5 233	0
> 90 dager	0	0
Sum	63 932	102 339

NOTE 14: KLASSIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Per 31.12.2022 (NOK 1 000)	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	72 689	72 689
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	674 592	674 592
Utlån til kunder	0	17 345 517	17 345 517
Sertifikater og obligasjoner	3 979 747	0	3 979 747
Finansielle derivater	80 431	0	80 431
Aksjer, andeler og andre verdipapirer	27 743	0	27 743
Andre eiendeler	0	2 629	2 629
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	0	557	557
Eiendeler	4 087 921	18 095 984	22 183 904
Innskudd fra kredittinstitusjoner	0	10 494	10 494
Innskudd fra og gjeld til kunder	2 749 714	7 371 040	10 120 754
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	462 980	6 719 596	7 182 576
Finansielle derivater	37 953	0	37 953
Annen gjeld	0	100 093	100 093
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	0	35 784	35 784
Ansvarlig lånekapital	0	420 796	420 796
Gjeld	3 250 647	14 657 802	17 908 450

NOTE 14: KLASSIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENTER, FORTSATT...

Per 31.12.2021 (NOK 1 000)	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	71 960	71 960
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	835 463	835 463
Utlån til kunder	0	15 805 088	15 805 088
Sertifikater og obligasjoner	3 078 426	0	3 078 426
Finansielle derivater	39 523	0	39 523
Aksjer, andeler og andre verdipapirer	27 122	0	27 122
Andre eiendeler	0	12 887	12 887
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	0	897	897
Eiendeler	3 145 072	16 726 295	19 871 367
Innskudd fra kredittinstitusjoner	0	14 118	14 118
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 946 984	7 554 221	9 501 205
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	6 037 502	6 037 502
Finansielle derivater	38 042		38 042
Annen gjeld	0	101 499	101 499
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	0	21 420	21 420
Ansvarlig lånekapital	0	270 185	270 185
Gjeld	1 985 026	13 998 945	15 983 971

NOTE 15: FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

KLASSIFISERING AV VERDIVURDERING ETTER PÅLITELIGHET I BENYTTET INFORMASJON
Per 31.12.2022

(NOK 1 000)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Finansielle instrumenter
Sertifikater og obligasjoner	0	3 979 747	0	3 979 747
Aksjer og andeler i fond	0	0	27 743	27 743
Finansielle derivater	0	80 431	0	80 431
Eiendeler	0	4 060 178	27 743	4 087 921
Innskudd fra kunder	0	0	2 749 714	2 749 714
Obligasjonslån med fastrente	0	462 980	0	462 980
Finansielle derivater	0	37 953	0	37 953
Gjeld	0	500 933	2 749 714	3 250 647

KLASSIFISERING AV VERDIVURDERING ETTER PÅLITELIGHET I BENYTTET INFORMASJON
Per 31.12.2021

(NOK 1 000)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Finansielle instrumenter
Sertifikater og obligasjoner	0	3 078 426	0	3 078 426
Aksjer og andeler i fond	0	0	27 122	27 122
Finansielle derivater	0	39 523	0	39 523
Eiendeler	0	3 117 950	27 122	3 145 072
Innskudd fra kunder	0	0	1 946 984	1 946 984
Finansielle derivater	0	38 042	0	38 042
Gjeld	0	38 042	1 946 984	1 985 026

NOTE 15: FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI, FORTSATT...

Det har ikke vært bevegelser mellom nivå 1 og 2 i periodene.

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi er vurdert i et virkelig verdi-hierarki som reflekterer påliteligheten av benyttet informasjon etter følgende nivåer:

Nivå 1: Markedspris (ujustert) som er notert i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Markedspris som ikke er notert, men som er observerbar for eiendeler eller forpliktelser enten direkte (for eksempel som priser).

Nivå 3: Informasjon som ikke er basert på observerbare markedssdata.

Metode for beregning av virkelig verdi på finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi:

Sertifikater, obligasjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Banken innhenter markedspriser og kredittspreader fra Nordic Bond Pricing, informasjonssystemet Bloomberg og uavhengige meglere i større finansinstitusjoner for å beregne virkelig verdi.

Aksjer

Aksjer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Det legges til grunn nylige transaksjonskurser som suppleres med en skjønnsmessig vurdering av utvikling frem til balansetidspunktet.

Innskudd fra kunder og finansinstitusjoner

Banken beregner kontraktsfestede kontantstrømmer neddiskontert med markedsrente med påslag av bankens anslåtte kredittspreader i innskuddsmarkedet på balansetidspunktet.

Finansielle derivater

Virkelig verdi av finansielle derivater beregnes utfra neddiskonterte kontantstrømmer basert på valutakurser og aktuelle rentekurver på balansetidspunktet.

Se også beskrivelse i Note 2: Regnskapsprinsipper.

NOTE 15: FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI, FORTSATT...

ENDRINGER I FINANSIELLE INSTRUMENTER NIVÅ 3
Per 31.12.2022

(NOK 1 000)	Utlån og fordringer på kunder	Aksjer og andeler i fond	Sum eiendeler	Innskudd fra og gjeld til kunder	Sum gjeld
Balanse pr. 01.01.2022	0	27 122	27 122	1 946 984	1 946 984
Gevinst/(tap) ført i resultat under linjen for netto gevinst/tap på fin. Instrumenter til virkelig verdi	0	621	621	5 797	5 797
Inn- og utbetalinger til motparter	0	0	0	796 933	796 933
Balanse pr. 31.12.2022	0	27 743	27 743	2 749 714	2 749 714
Sum gevinst/tap for perioden for finansielle instrumenter som er i behold på balansedagen er ført på netto gevinst/tap på fin. Instrumenter til virkelig verdi	0	621	621	5 797	5 797

ENDRINGER I FINANSIELLE INSTRUMENTER NIVÅ 3
Per 31.12.2021

(NOK 1 000)	Utlån og fordringer på kunder	Aksjer og andeler i fond	Sum eiendeler	Innskudd fra og gjeld til kunder	Sum gjeld
Balanse pr. 01.01.2021	0	27 913	27 913	2 953 960	2 953 960
Gevinst/(tap) ført i resultat under linjen for netto gevinst/tap på fin. Instrumenter til virkelig verdi	0	-838	-838	7 965	7 965
Inn- og utbetalinger til motparter	0	46	46	-1 014 941	-1 014 941
Balanse pr. 31.12.2021	0	27 122	27 122	1 946 984	1 946 984
Sum gevinst/tap for perioden for finansielle instrumenter som er i behold på balansedagen er ført på netto gevinst/tap på fin. Instrumenter til virkelig verdi	0	-838	-838	7 965	7 965

SENSITIVITETSANALYSE, NIVÅ 3

	Balanseført verdi pr. 31.12.2022	Effekt av forutsetninger
Innskudd fra og gjeld til kunder	2 749 714	1 439
	Balanseført verdi pr. 31.12.2021	Effekt av forutsetninger
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 946 984	414

For å vise sensitiviteten på innskudd fra og gjeld til kunder er det lagt til grunn en endring i 10 basispunkter på kredittspredene/diskonteringsrenten.

NOTE 16: VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

(NOK 1 000)	31.12.2022		31.12.2021	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	6 719 596	7 079 650	6 037 502	6 068 182
Ansvarlig lånekapital	420 796	409 712	270 185	272 596
Gjeld	7 124 243	7 489 362	6 307 686	6 340 777

Metode for beregning av virkelig verdi på finansielle instrumenter til amortisert kost

Verdsettingen er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet. Verdien er beregnet med utgangspunkt i priser notert i aktive markeder der slik informasjon er tilgjengelig, interne modeller som beregner en teoretisk verdi når det ikke finnes aktive markeder, eller sammenligning mellom priser på instrumentene i porteføljen i forhold til siste tilgjengelige transaksjonspriser. Verdsettingen er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet.

Slike verdivurderinger vil ikke alltid gi verdier som er i samsvar med markedets vurdering av de samme instrumenter. Avvik skyldes blant annet forskjellig oppfatning av markedsutsikter, markedsforhold, risikoforhold og avkastningskrav, samt avvik i tilgang på presis informasjon.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Banken innhenter markedspriser og kredittspreader fra Nordic Bond Pricing, informasjonssystemet Bloomberg og uavhengige meglere i større finansinstitusjoner for å beregne virkelig verdi.

Ansvarlig lånekapital

Virkelig verdi av ansvarlig lånekapital er satt til markedsverdier fra Nordic Bond Pricing, antatt omsetningsverdi basert på tidligere omsetning og anslag fra uavhengige meglere i større finansinstitusjoner.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital vurdert til amortisert kost er klassifisert som finansielle instrumenter i nivå 2.

For balansepostene kontanter og fordringer på sentralbanker, utlån og fordringer på kredittinstitusjoner, utlån til kunder, innskudd fra kredittinstitusjoner, innskudd fra kunder er balanseført verdi tilnærmet lik virkelig verdi.

NOTE 17: SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

(NOK 1 000)	31.12.2022	31.12.2021
Obligasjoner (kostpris), børsnoteerte	3 957 387	3 027 183
Periodiserte renter og amortisering	-1 148	14 526
Justering til virkelig verdi	23 509	36 717
Obligasjoner, til virkelig verdi	3 979 747	3 078 426
Gjennomsnittlig kredittdurasjon	2,33	2,64
Gjennomsnittlig effektiv rente	2,48%	1,01%
Sum sertifikater og obligasjoner	3 979 747	3 078 426

NOTE 18: EIERINTERESSER I TILKNYTTETE SELSKAP

Pr. 31.12.2022 har banken eierinteresser i følgende tilknyttede selskap:

(NOK 1 000)	Land	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Andel resultat	Eierandel	Bokført verdi
NyeBoliger AS	Norge	446 322	436 101	46 713	1 661	33,3 %	22 891
Sum tilknyttede selskap		446 322	436 101	46 713	1 661		22 891

Balanseført verdi tilknyttet selskap:

(NOK 1 000)	31.12.2022
Balanseført verdi 1.1	22 731
Utbetalt utbytte	-1 501
Andel av resultat ¹⁾	1 661
Balanseført verdi 31.12	22 891

¹⁾ Andel av resultat er estimert med utgangspunkt i regnskap pr. 30.11.2022 som er siste tilgjengelige regnskap på rapporteringstidspunktet.

Avstemming mot regnskapet i NyeBoliger AS:

(NOK 1 000)	31.12.2022
Netto eiendeler	10 221
Eierinteresse (33,33%)	3 373
Goodwill	19 518
Balanseført verdi 31.12.	22 891

NyeBoliger AS (Sem & Johnsen Prosjektmegling) er spesialisert på salg av boliger under oppføring, med kontor i Ruseløkkveien 30 i Oslo.

Banken har per 31.12.2022 et heleid datterselskap, Maud Eiendomsinvest AS (Org.nr 995 440 121), med balanseført verdi 0. Da datterselskapet ikke har noen vesentlig påvirkning på bankens økonomiske stilling er det ikke konsolidert i årsregnskapet.

NOTE 19: ANDRE IMMATERIELLE EIENDELER

(NOK 1 000)	31.12.2022	31.12.2021
Anskaffelseskost 01.01	65 833	57 480
Tilgang i året	7 936	8 352
Avgang i året	0	0
Anskaffelseskost 31.12	73 768	65 833
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-33 091	-26 385
Årets utrangeringer	0	0
Årets avskrivninger	-7 745	-6 706
Akkumulerte avskrivninger 31.12	-40 836	-33 091
Bokført verdi 31.12	32 933	32 742
Økonomisk levetid	1-5 år	1-5 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær

Andre immaterielle eiendeler består av programvarelisenser og tilknytningsavgift betalt til FNO for tilgang til bankenes infrastruktur for betalingsformidling. Tilknytningsavgift for tilgang til bankenes infrastruktur på kr 15,5 mill. avskrives ikke.

NOTE 20: VARIGE DRIFTSMIDLER

(NOK 1 000)	31.12.2022	31.12.2021
Anskaffelseskost 01.01	74 426	12 368
Bruksrett	2 567	57 212
Tilgang i året	3 515	4 846
Avgang i året	0	0
Anskaffelseskost 31.12	80 509	74 426
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-16 365	-8 596
Årets utrangeringer	0	0
Årets avskrivninger	-8 172	-7 769
Akkumulerte avskrivninger 31.12	-24 537	-16 365
Bokført verdi 31.12	55 972	58 062
Økonomisk levetid	3 år	3 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær

Bankens varige driftsmidler består av inventar, bruksrett leide lokaler og kontormaskiner. Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger over sine driftsmidler.

NOTE 21: INNSKUDD FRA KUNDER

Kundeinnskudd fordelt på kundegrupper
(NOK 1 000)

	31.12.2022	31.12.2021
Personkunder	2 891 166	2 772 188
Jordbruk, skogbruk og fiske	0	5 134
Bergverksdrift og utvinning	0	94 429
Industri	252 523	227 724
Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	229 825	78 961
Bygge- og anleggsvirksomhet	686 265	221 727
Varehandel, reparasjon av motorvogner	169 386	244 197
Transport og lagring	385 286	262 503
Overnattings- og serveringsvirksomhet	44 919	30 964
Informasjon og kommunikasjon	127 781	177 423
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	1 724 464	2 273 671
Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	123 716	79 923
Internasjonale organisasjoner og organer	678	3 736
Lønnet arbeid i private husholdninger	4 782	3 536
Omsetning og drift av fast eiendom	1 894 569	1 906 562
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	645 875	622 611
Forretningsmessig tjenesteyting	481 226	171 571
Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	101 662	0
Undervisning	6 704	18 901
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	5	18
Helse- og sosialtjenester	128 419	76 807
Annen tjenesteyting	203 635	218 193
Utland / Udefinert sektor	0	0
Sum kunder, hovedstol	10 102 888	9 490 780
Periodiserte renter	24 727	9 603
Justering til virkelig verdi	-6 861	822
Innskudd fra kunder	10 120 754	9 501 205

Inndelingen er basert på Statstisk sentralbyrås sektor- og næringsgruppering utfra kundenes hovedvirksomhet.

NOTE 21: INNSKUDD FRA KUNDER, FORTSATT...

Kundeinnskudd fordelt på geografi (NOK 1 000)	31.12.2022	31.12.2021
Østlandet	2 661 711	2 373 140
Oslo	5 991 799	5 790 068
Sørlandet	205 250	144 864
Vestlandet	833 239	716 140
Nord-Norge og Midt-Norge	282 119	286 445
Utlandet	128 770	180 122
Sum kunder, hovedstol	10 102 888	9 490 780
Periodiserte renter	24 727	9 603
Justering til virkelig verdi	-6 861	822
Innskudd fra kunder	10 120 754	9 501 205

NOTE 22: GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

(NOK 1 000)	31.12.2022	31.12.2021
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	400 000
Påløpte renter	0	25
Justering til virkelig verdi	0	-73
Sum sertifikatgjeld	0	399 953
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	7 650 000	6 200 000
- Egne ikke-amortiserte obligasjoner, nominell verdi	-470 000	-571 000
Påløpte renter	44 026	9 630
Justering til virkelig verdi	-41 450	-1 081
Sum obligasjonsgjeld	7 182 576	5 637 549
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	7 182 576	6 037 502

Banken utsteder verdipapirgjeld for å finansiere sin virksomhet.

Utstedt lån 31.12.2022

(NOK 1 000)

ISIN	Kortnavn	Valuta	Nominell verdi	Løpetid	Rente
NO0010846892	Pareto Bank ASA 19/23 FRN	NOK	750 000 000	20.03.19 - 20.04.23	NIBOR 3M + 0,89 %
NO0010831126	Pareto Bank ASA 18/23 FRN	NOK	750 000 000	30.08.18 - 30.08.23	NIBOR 3M + 0,98 %
NO0010989163	Pareto Bank ASA 21/24 FRN	NOK	900 000 000	29.04.21 - 29.04.24	NIBOR 3M + 0,52 %
NO0010861909	Pareto Bank ASA 19/24 FRN	NOK	750 000 000	04.09.19 - 04.09.24	NIBOR 3M + 0,89 %
NO0012424144	Pareto Bank ASA 22/25 FRN	NOK	750 000 000	27.01.22 - 27.01.25	NIBOR 3M + 0,55 %
NO0010892987	Pareto Bank ASA 20/25 FRN	NOK	750 000 000	10.09.20 - 10.09.25	NIBOR 3M + 0,93 %
NO0010989155	Pareto Bank ASA 21/26 FRN	NOK	500 000 000	29.04.21 - 29.04.26	NIBOR 3M + 0,70 %
NO0012424169	Pareto Bank ASA 22/26 2,70%	NOK	500 000 000	27.01.22 - 12.08.26	FIXED RATE 2,7 %
NO0012424151	Pareto Bank ASA 22/27 FRN	NOK	1 000 000 000	27.01.22 - 03.02.27	NIBOR 3M + 0,80 %
NO0012738626	Pareto Bank ASA 22/27 FRN	NOK	1 000 000 000	28.10.22 - 28.10.27	NIBOR 3M + 2,30 %

Avstemming av inngående og utgående balanse av finansielle forpliktelser som følge av finansieringsaktiviteter, inkludert både endringer som følge av kontantstrømmer og ikke-kontante endringer.

NOTE 22: GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER, FORTSATT...

(NOK 1 000)	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Ansvarlig lånekapital
Balanse 1.1.2022	6 037 502	270 185
Innbetaling ved utstedelse/salg av egne	1 551 103	150 000
Utbetaling ved forfall -/tilbakebetaling	440 399	-
Utbetaling av renter	143 569	15 774
Endring i kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	967 134	134 226
Rentekostnader	177 940	16 385
Ikke-kontante endringer	177 940	16 385
Balanse 31.12.22	7 182 576	420 796

NOTE 23: ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Ansvarlig obligasjonslån
(NOK 1 000)

	31.12.2022	31.12.2021
Ansvarlig obligasjonslån nominell verdi	420 000	270 000
Påløpte renter	1 464	615
Amortiseringer	-668	-430
Sum ansvarlig obligasjonslån	420 796	270 185

Banken har utestående tre ansvarlige obligasjonslån pålydende totalt kr 420 mill. Det første lånet pålydende kr 150 mill. ble utstedt 27.06.2019 og løper med rente på 3 mnd. NIBOR + 250 bp. Det andre lånet pålydende kr 120 mill. ble utstedt 06.07.2021 og løper med rente på 3 mnd. NIBOR + 165 bp, mens det tredje lånet pålydende kr 150 mill. ble utstedt 22.03.22 og løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 275 bp. Lånene løper i 10 år med innløsningsrett etter 5 år fra utstedelsesdato.

Banken har som utsteder rett til å innløse lånene dersom offentlige reguleringer medfører endringer som påvirker i hvilken grad denne type kapital kan regnes som kjernekapital eller tilleggskapital.

Ansvarlig obligasjonslån	Hovedstol (MNOK)	Utstedt	Calldato	Rente
Pareto Bank ASA 19/29 FRN C SUB	150	27/06/2019	27/06/2024	3m Nibor + 2,50
Pareto Bank ASA 21/31 FRN C SUB	120	06/07/2021	22/07/2026	3m Nibor + 1,65
Pareto Bank ASA 22/32 FRN C SUB	150	22/03/2022	22/06/2027	3m Nibor + 2,75

Fondsobligasjonslån

Pareto Bank har utestående tre evigvarende fondsobligasjonslån pålydende totalt kr 300 mill. Det første lånet pålydende kr 150 mill. ble utstedt 30.05.18 og løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 400 bp. Det andre lånet pålydende kr 50 mill. ble utstedt 27.06.19 og løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 425 bp, mens det tredje lånet ble utstedt 22.03.23 og løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 450 bp. Lånene er evigvarende med innløsningsrett for utsteder etter 5 år fra utstedelsesdato og uten insentiv til tilbakebetaling.

Banken har som utsteder rett til å innløse lånene dersom offentlige reguleringer medfører endringer som påvirker i hvilken grad denne type kapital kan regnes som kjernekapital eller tilleggskapital.

Fondsobligasjonslån	Hovedstol (MNOK)	Utstedt	Calldato	Rente
Pareto Bank ASA 18/PERP FRN C HYBRID	150	30/05/2018	30/05/2023	3m Nibor + 4,00
Pareto Bank ASA 19/PERP FRN C HYBRID	50	27/06/2019	27/06/2024	3m Nibor + 4,25
Pareto Bank ASA 22/PERP FRN C HYBRID	100	22/03/2022	22/06/2027	3m Nibor + 4,50

Evigvarende fondsobligasjonslån er i balansen klassifisert som egenkapital. Det vises forøvrig til note 2.

NOTE 24: ANNEN GJELD OG PÅLØPTE KOSTNADER

(NOK 1 000)	31.12.2022	31.12.2021
Uoppgjorte kjøp verdipapirer	3 156	-189
Betalingsformidling	1 585	2 754
Leverandørgjeld	3 733	11 966
Skattetrekk	3 681	3 324
Skyldig merverdiavgift	0	0
Husleieforpliktelse	48 746	51 871
Annen gjeld	39 191	31 773
Annen gjeld	100 093	101 499
Feriepenger, arbeidsgiveravgift og lønn	12 582	10 872
Avsetning for tap på garantier og ubenyttede kreditter	6 166	6 339
Andre påløpte kostnader	17 035	4 209
Påløpte kostnader	35 784	21 420

NOTE 25: FINANSIELLE DERIVATER

Pareto Bank benytter derivater for å redusere egen rente- og valutarisiko som oppstår som følge av bankens ordinære virksomhet. Spesifikt benytter banken rentebytteavtaler (IRS), terminkontrakter (FRA) og kombinasjoner av disse for å styre renterisiko knyttet til langsiktige innlån og utlån.

Rentebytteavtale: Avtale der to parter bytter kontantstrøm for et avtalt beløp over en avtalt periode. Banken bytter vanligvis fra fast til flytende rente eller fra flytende til fast rente. Avtalene er normalt skreddersydde og handles utenfor børs (OTC).

Valutaterminer: Avtale om å kjøpe eller selge valuta på et bestemt tidspunkt i fremtiden til en på forhånd avtalt pris. Avtalene er skreddersydde kontrakter og handles utenfor børs (OTC).

Oversikten under viser de finansielle derivaters nominelle verdier fordelt på type derivat i tillegg til positive og negative markedsverdier. Positive markedsverdier blir bokført som eiendel i balansen, mens negative markedsverdier blir bokført som gjeld. For nærmere beskrivelse av verdsettelse av finansielle derivater, se note 3 og note 15.

Per 31.12.2022 (NOK 1 000)	Nominelle verdier	Positive markedsverdier	Negative markedsverdier
Renterelaterte kontrakter			
Renteswapper	2 445 000	23 967	20 094
FRA-kontrakter	0	0	0
Sum renterelaterte kontrakter	2 445 000	23 967	20 094
Valutarelaterte kontrakter			
Terminkontrakter	3 207 447	56 464	17 859
Sum valutarelaterte kontrakter	3 207 447	56 464	17 859
Finansielle derivater	5 652 447	80 431	37 953
Per 31.12.2021 (NOK 1 000)	Nominelle verdier	Positive markedsverdier	Negative markedsverdier
Renterelaterte kontrakter			
Renteswapper	1 468 125	1 268	12 221
FRA-kontrakter	0	0	0
Sum renterelaterte kontrakter	1 468 125	1 268	12 221
Valutarelaterte kontrakter			
Terminkontrakter	2 961 720	38 256	25 820
Sum valutarelaterte kontrakter	2 961 720	38 256	25 820
Finansielle derivater	4 429 845	39 523	38 041

NOTE 26: NETTO OPPGJØR FINANSIELLE INSTRUMENTER

PER 31.12.2022
EIENDELER

(NOK 1 000)	Brutto bal- anseførte finansielle eiendeler	Brutto gjeld som er presentert netto	Netto finansielle eiendeler i balansen	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter (mottat)	Netto beløp
Derivater	80 431	0	80 431	-26 965	0	53 466
Sum	80 431	0	80 431	-26 965	0	53 466

FORPLIKTELSE

(NOK 1 000)	Brutto bal- anseførte finansielle forpliktelser	Brutto gjeld som er presentert netto	Netto finansielle forpliktelser i balansen	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter (avgitt)	Netto beløp
Derivater	37 953	0	37 953	-26 965	-7 654	3 335
Sum	37 953	0	37 953	-26 965	-7 654	3 335

PER 31.12.2021
EIENDELER

(NOK 1 000)	Brutto bal- anseførte finansielle eiendeler	Brutto gjeld som er presentert netto	Netto finansielle eiendeler i balansen	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter (mottat)	Netto beløp
Derivater	39 523	0	39 523	-26 980	0	12 544
Sum	39 523	0	39 523	-26 980	0	12 544

FORPLIKTELSE

(NOK 1 000)	Brutto bal- anseførte finansielle forpliktelser	Brutto gjeld som er presentert netto	Netto finansielle forpliktelser i balansen	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter (avgitt)	Netto beløp
Derivater	38 042	0	38 042	-26 980	-8 450	2 612
Sum	38 042	0	38 042	-26 980	-8 450	2 612

NOTE 27: FINANSIELLE GARANTIER OG PANTSETTELSE MV.

(NOK 1 000)	31.12.2022	31.12.2021
Garantier		
Kontraktsgarantier	56 628	48 550
Betalingsgarantier	132 687	158 258
Sum garantiansvar	189 315	206 808
Pantsettelser		
Pantsatte verdipapirer Norges Bank, nominell hovedstol	0	0
Sum pantsettelser	0	0

NOTE 28: RISIKOSTYRING OG KAPITALDEKNING

Bankens overordnede målsetting er at bankens risikoappetitt skal være lav til moderat og konsentrert rundt bankens hovedvirksomhetsområde på kredittsiden. Risikoen på de andre forretningsaktivitetene på kort og mellomlang sikt er i hovedsak avledet av utlånsaktiviteter. Innenfor rente-, valuta- og likviditetseksposering vil banken ha absolutte mål for risiko og risikotoleranse. Banken tar lav risiko i virksomhetsstyringen. Operasjonell risiko og compliancerisiko skal til enhver tid være på et lavt nivå.

Kapitalkravsregelverket under Basel II er et tredelt system inndelt i såkalte pilarer. Pilar 1 omhandler minstekrav til kapitaldekning, mens Pilar 2 omhandler bankens vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging. Pilar 3 omhandler bankens krav til offentliggjøring av finansiell informasjon.

Pilar 1 - Minimumskrav til ansvarlig kapital

Minstekravet omfatter krav til sammensetning av ansvarlig kapital, krav til beregningsgrunnlaget for kredittrisiko samt eksplisitte kapitalkrav for operasjonell risiko, motpartsrisiko og markedsrisiko. Pareto Bank har valgt standardmetoden for beregning av kapitalkravet for kredittrisiko, opprinnelig engasjementsmetode for beregning av kapitalkravet for motpartsrisiko for derivater og basismetoden for beregning av kapitalkravet for operasjonell risiko. Banken har ingen handelsportefølje eller eksponering som gjør at banken p.t. omfattes av kapitalkravet for markedsrisiko. Kravene og beskrivelse av standardmodellen for beregning av kapitalkrav følger av EUs regelverk CRD V/CRR 2 som er inkorporert gjennom CRR/CRD IV-forskriften.

Kredittrisiko:

Kredittrisiko er den vesentligste risikoen Pareto Bank håndterer. Kredittrisiko er risikoen for at et låne- eller garantiengasjement går i mislighold, og at kunden ikke oppfyller sine avtalte forpliktelser overfor banken. Etter Pilar 1 deles disse inn i engasjementskategorier og utfra engasjementsbeløp, type sikkerhet/-beløp og status på engasjement/motpart beregnes kapitalkravet utfra standard risikovekter.

Operasjonell risiko:

Bankens operasjonelle risiko oppstår som følge av systemfeil eller kontrollfeil som medfører at ledelsen hindres i å overvåke eller kontrollere de øvrige risiki eller at den normale transaksjonsbehandlingen hindres. Operasjonell risiko er også risiko for feilrapportering, forvaltningsmessig risiko, risiko knyttet til utkontraktering, risikoen for svikt eller mangler i IT-systemer og cyber-risiko. Etter Pilar 1 har Pareto Bank valgt å beregne operasjonell risiko etter basismetoden. Denne legger til grunn et kapitalkrav på 15% av siste tre års inntekter.

Motpartsrisiko:

Banken har valgt opprinnelig engasjementsmetoden for beregning av kapitalkravet for motpartsrisiko for derivater. Banken har netting- og margineringsavtaler med samtlige derivatmotparter og utregner og utveksler kontantsikkerhet for eksponering daglig.

Markedsrisiko:

Banken har ingen handelsportefølje eller eksponering som gjør at banken p.t. omfattes av kapitalkravet for markedsrisiko i Pilar 1. Kapital settes av for handelsrammer for bankporteføljen under Pilar 2.

NOTE 28: RISIKOSTYRING OG KAPITALDEKNING, FORTSATT...

(NOK 1 000)	31.12.2022	31.12.2021
Ansvarlig kapital		
Innbetalt og opptjent egenkapital	3 920 420	3 621 822
Balanseført egenkapital som ikke inngår i ren kjernekapital	-269 628	-244 481
Fradrag 0,1% av absoluttverdi finansielle instrumenter til virkelig verdi	-7 323	-5 112
Fradrag immaterielle eiendeler	-32 933	-32 742
Sum ren kjernekapital	3 610 537	3 339 488
Ansvarlig lånekapital (Tier 1)	300 000	200 000
Sum kjernekapital	3 910 537	3 539 488
Ansvarlig lånekapital (Tier 2)	420 000	270 000
Sum ansvarlig kapital	4 330 537	3 809 488
Minimumskrav ansvarlig kapital		
	31.12.2022	31.12.2021
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	578	4 691
Institusjoner	14 331	16 808
Foretak	911 300	1 072 708
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	137 061	75 460
Forfalte engasjementer	25 857	20 570
Obligasjoner med fortrinnsrett	21 452	15 831
Høyrisikoengasjement	412 256	343 407
Egenkapital	4 051	3 988
Øvrige engasjementer	5 751	6 531
Kapitalkrav kredittrisiko standardmetoden (SA)	1 532 638	1 559 994
Kapitalkrav for operasjonell risiko	128 075	114 410
Fradrag for nedskrivninger på grupper av utlån	-10 741	-7 567
Minimumskrav til ansvarlig kapital	1 649 972	1 666 838
Overskudd av ansvarlig kapital	2 680 565	2 142 650
Kapitaldekning	21,00%	18,28%
Kjernekapitaldekning	18,96%	16,99%
Ren kjernekapitaldekning	17,51%	16,03%
Uvektet kjernekapitalandel	16,49%	16,02%
Beregningsgrunnlag	20 624 650	20 835 474

NOTE 28: RISIKOSTYRING OG KAPITALDEKNING, FORTSATT...

Pilar 2 - Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging

Pilar 2 er basert på at bankens styre minimum årlig skal gjennomføre en intern prosess (ICAAP) for å vurdere om det er samsvar mellom risikonivå og bankens kapitalbehov. I tillegg gjennomfører Finanstilsynet en egen vurdering av Pareto Banks risikoer, kapitalbehov og likviditetsbehov (SREP). Kapitalbehovet under Pilar 2 skal dekke risikoer som ikke, eller bare delvis, er dekket i Pilar 1. Det skal utarbeides en strategi og kapitalplan for å opprettholde bankens soliditet og hvordan banken har til hensikt å tilpasse sitt kapitalnivå fremover.

Finanstilsynet gjennomførte sin vurdering av Pareto Banks kapitalbehov under Pilar 2 sist i 2017. Banken fikk da et vedtak om at banken skal ha ren kjernekapital tilsvarende minst 3,2 % av risikovektet beregningsgrunnlag. Det ventes at Finanstilsynet vil gjennomføre en fastsettelse av bankens pilar 2-krav og kapitalkravsmargin i 2023.

Bankens minstekrav til ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning var dermed henholdsvis 15,2 %, 16,7 % og 18,7 % ved utgangen av 2022. Banken oppfyller disse kravene med god margin. Banken vil fastsette et langsiktig kapitalmål når pilar 2-kravet er fastsatt.

Kapitalkravsmarginen og kapitalmålet skal ta hensyn til bankens kapitalbehov i et fremoverskuende perspektiv, bankens forretningsmodell, fleksibilitet og stresstestresultater. Det legges både kvalitative og kvantitative faktorer til grunn for denne vurderingen, herunder en stresstest som viser hvordan banken kan opprettholde normal aktivitet i en periode der banken har tap på flere av sine forretningsområder. Banken har en høy lønnsomhet gjennom sin forretningsmodell som gir den en solid evne til å absorbere tap. Utlånsporteføljen har kort gjennomsnittlig løpetid og det gir banken stor fleksibilitet i styring av balansen og eksponering. Den uvektede kjernekapitalandelen er høy og representerer en reell evne til å absorbere tap. Banken gjennomfører flere stresstester knyttet til et alvorlig økonomisk tilbakeslag, der banken opplever store tap på samtlige forretningsområder, tap av lønnsomhet og bortfall av funding. Samtidig skal banken opprettholde en normal utlånsvekst. Stresstestene viser at banken har effektive tiltak for å redusere eksponeringen under en nedtur.

God tapsabsorberende evne gjennom lønnsomhet, fleksibilitet i styring av balansen på grunn av korte løpetider, og en høy uvektet kapitaldekning sammen med resultatene av stresstester underbygger styrets kapitalmål for ren kjernekapital.

NOTE 28: RISIKOSTYRING OG KAPITALDEKNING, FORTSATT...

Pilar 3 - Krav om offentliggjøring av finansiell informasjon

Pilar 3 bidrar til økt markedsdisciplin gjennom krav til offentliggjøring av finansiell informasjon for å bidra til at ulike markedsaktører kan vurdere bankens risikonivå, bankens styring og kontroll med risikoene samt bankens kapitalisering. Banken offentliggjør beregningen av kapitalkravet—herunder spesifikasjon av risikovektet beregningsgrunnlag og ansvarlig kapital—samt gir en redegjørelse for styring og kontroll. Metoder banken bruker for å vurdere kapitalbehovet og rutiner for kontroll og styring av de ulike risikoer beskrives. Pilar 3-rapporten blir offentliggjort i forbindelse med oppdatering av ICAAP på bankens hjemmeside under paretobank.no/investor. Vedlegg til pilar 3-rapporten oppdateres kvartalsvis og er tilgjengelige på bankens hjemmeside.

Ledelsesmessig styring og intervensjoner

Bankens ledelse, styre og øvrig tillitsvalgte har alle fokus på bankens risikonivå og kompetanse på området. Det har siden etableringen vært rettet stort fokus på å utarbeide policyer, rutiner, instruksjoner og gode systemer for å håndtere bankens risiko på en god måte.

Styret har etablert internrevisjon i banken gjennom en utkontrakteringsavtale. Internrevisjonen rapporterer direkte til styret og er funksjonelt uavhengig av administrasjonen og kontrollfunksjoner. Banken har en complianceansvarlig som rapporterer til adm. direktør og med rapporteringsplikt til styrets leder hvis det er påkrevd. Banken har videre egen risikostyringsansvarlig. Alle risikoområder blir regelmessig gjennomgått med bankens styre og rammer for risiko er bestemt og lagt på et forsvarlig nivå. Styret mottar månedlig rapport på overholdelse av regulatoriske krav og interne rammer (compliance og risikorapportrapport).

Det er løpende rapportering til bankens adm. direktør og finansdirektør av markedsrisiko og likviditetsrisiko. Bankens ledergruppe møtes periodisk for å analysere og diskutere markedssyn, aktiviteter og risikonivå. Det er daglig rapportering til ledelsen på betalingsmessig uorden/mislighold og på øvrige brudd på lånevilkår. Bankens kredittkomiteer har faste møter 2 ganger i uken og ellers ved behov. Markedsrisiko og likviditetsrisiko rapporteres daglig til bankens ledergruppe. Som en del av bankens risikostyring og internkontroll foretas det løpende rapportering til ledelsen av alle vesentlige avvik i banken med forslag til tiltak for å redusere at slike hendelser/avvik gjentas.

Banken har en risikostyringsfunksjon som sikrer at banken ivaretar sine forpliktelser etter gjeldende rammeverk og bankens vedtekter. Det er styrets vurdering at bankens risikostyringsfunksjon er tilpasset bankens størrelse og virksomhet på en god måte og at funksjonen har tilstrekkelig kapasitet og rett kompetanse. Siden 2008 kan banken vise til god kontroll og oppfølging uten vesentlige avvik, feil og større tap.

NOTE 29: KREDITTRISIKO

Styring av kredittrisiko

Kredittrisiko er den type risiko som er av størst betydning for Pareto Bank. Kredittrisiko er den risiko en bank har for at et låne- eller garantiengasjement går i mislighold, og kunden ikke oppfyller sine avtalte forpliktelser overfor banken. Bankens kredittrisiko påvirkes av den generelle økonomiske utviklingen og bankens håndverk ved innvilgelse og oppfølging av engasjementet.

Banken har et bevisst forhold til risikoen den til enhver tid påtar seg. Risikoen i forbindelse med kredittgivning skal være kalkulert og forståelig, og bankens eksponering må kunne beregnes i et konkret beløp. Det er etablert risikostyringssystemer/-rutiner for å overvåke/definere den risikoen banken påtar seg.

Pareto Bank har et bevisst forhold til diversifisering av utlånsporteføljen hva gjelder bransje, sikkerhet og størrelse på enkeltengasjementer. Banken søker å diversifisere mellom de ulike segmentene og unngå risiko i sektorer hvor banken ikke har tilstrekkelig kompetanse eller er usikre på den generelle fremtidige risikoen i segmentet.

Kreditthåndbok, herunder Kredittpolicy, gir retningslinjer og rammer for all kredittgivning/-eksponering. Et prinsipp vil være at en debitor skal være solid, med akseptabel kontantstrøm og fortrinnsvis verdibestandig pantesikret. I tillegg skal banken kjenne sine kunder godt. Alle engasjementer og motparter skal gjennomgås minimum en gang pr. år. Bankens kredittpolicy tilsier at alle engasjementer skal være fullt ut sikret ved pant i eiendom, verdipapirer eller annen kvalifisert sikkerhet. Samtlige engasjementer stresstestes ved inngåelse og ved årlige engasjementsgjennomganger for å vurdere robustheten i engasjementene i et «worst-case»scenario, både med tanke på betjening og med tanke på verdien av bankens sikkerheter.

Banken har relativt få kredittengasjementer, men til gjengjeld vil disse gjennomgående være noe større enn hos andre banker. Av denne grunn vurderes det at banken er mer eksponert mot større enkelttap enn tap som følge av en mer generell konjunkturedgang eller fall i spesifikke bransjer/sikkerhetstyper.

NOTE 29: KREDITTRISIKO, FORTSATT...

Risikoklassifiseringssystem

Risikoklassifisering skal danne grunnlag for enhetlig vurdering av den risiko banken tar på seg i forbindelse med utlån, kreditter og garantier og egne investeringer i verdipapirer. Modellen danner også grunnlag for risikoprising av engasjementene. Hvert engasjement klassifiseres ved inngåelse samt i forbindelse med engasjementsgjennomganger, eller ved kjente endringer i engasjementet eller verdien av pantet.

Risikoklassifiseringen gjøres i to dimensjoner, henholdsvis debitor og sikkerhetsdimensjonen. I debitor dimensjonen vurderes kundens tilbakebetalingsevne, dvs. kundens kontantstrøm og kvaliteten på denne samt kundens soliditet. I sikkerhetsdimensjonen vurderes kvaliteten på pantet, dets likviditet og dets evne til å tåle svingninger i markedsverdier over tid. Klassifiseringen vil variere fra A til E i hver av dimensjonene. Dette gir en risikomatrise med inntil 25 risikoklasser som igjen er gruppert som følger:

Risikogrupper

Ingen/svært liten risiko	AA, AB, BA
Liten risiko	AC, BB, CA
Moderat risiko	AD, BC, CB, DA
Noe risiko	AE, BD, CC, DB, EA
Stor risiko	BE, CD, DC, EB
Svært stor risiko	CE, DD, EC
Tapsutsatt	ED, DE, EE

NOTE 29: KREDITTRISIKO, FORTSATT...

Under følger oppstilling av bankens kredittengasjementer, utlån til kredittinstitusjoner og investeringer i sertifikater og obligasjoner fordelt etter risikogrupper og etter deres hovedsikkerhet. Tabellene viser også maksimal kreditteksponering. Maksimal kreditteksponering på finansielle derivater fremgår av note 25. Det vises her til note 28 og kapitalbehov for bankens kredittrisiko.

KUNDER: KREDITTENGASJEMENTER FORDELT ETTER HOVEDSIKKERHET/EKSPONERING ¹⁾

(NOK 1 000)	Utlån	Ubenyttede		Samlet kreditteksponering	
		Garantier	kredittrammer	31.12.2022	31.12.2021
Aksjer og andeler	4 236 094	9 602	438 118	4 683 814	3 764 835
Obligasjoner	19 093	0	5 703	24 796	64 452
Næringseiendom - Kontor	481 010	0	0	481 010	544 787
Næringseiendom - Lager/Kombinasjonsbygg	620 983	0	153	621 136	799 620
Næringseiendom - Forretningslokaler	210 907	600	76	211 582	471 140
Næringseiendom - Bolig	5 428 096	42 093	1 140 532	6 610 721	6 205 930
Næringseiendom - Tomt	2 084 172	1 663	304 044	2 389 878	2 270 746
Næringseiendom - Annet	2 225 898	5 477	214 846	2 446 221	2 715 017
Maritime næringer	1 617 557	96 589	208 320	1 922 466	1 530 925
Boliglån/-kreditter	95 420	0	7 236	102 656	79 076
Kontantdepot	5	18 282	0	18 286	24 114
Usikret	0	0	0	0	0
Annet	426 167	15 009	130 139	571 316	701 614
Verdiendringer, pål. renter, nedskrivninger og amortisering	-99 885	0	0	-99 885	-79 270
Utlån til og fordringer på kunder hovedstol	17 345 517	189 315	2 449 166	19 983 998	19 092 985

1) De fleste engasjementer med unntak av ordinære boliglån/-kreditter har normalt sikkerhetsstrukturer som består av flere elementer. Dette kan være ulike typer sidesikkerheter som eiendom, verdipapirer, kausjoner og kontantdepot mv.

NOTE 29: KREDITTRISIKO, FORTSATT...

UTLÅN TIL KUNDER FORDELT ETTER INTERN RATING

(NOK 1 000)	31.12.2022			31.12.2021	
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt	Totalt
Ingen/svært liten risiko	6 263 967	-	-	6 263 967	6 207 338
Liten risiko	8 502 417	422 251	9 009	8 933 677	7 775 447
Moderat risiko	1 412 238	138 151	98 870	1 649 259	1 435 181
Noe risiko	53 265	1 930	72 099	127 293	358 892
Stor risiko	-	24 265	162 777	187 042	78 907
Svært stor risiko	-	-	284 164	284 164	24 633
Tapsutsatt	-	-	-	-	3 958
Brutto balanseført verdi	16 231 887	586 596	626 919	17 445 402	15 884 357
Tapsavsetninger	65 300	8 570	57 359	131 229	92 723
Utlån til kunder	16 166 587	578 027	569 560	17 314 173	15 791 635

Tallene er oppgitt ekskl. periodiserte renter.

UBENYTTTEDE KREDITTER FORDELT ETTER INTERN RATING

(NOK 1 000)	31.12.2022			31.12.2021	
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt	Totalt
Ingen/svært liten risiko	762 542	-	-	762 542	1 116 608
Liten risiko	1 519 739	382	-	1 520 121	1 806 313
Moderat risiko	130 898	2 891	7 245	141 033	121 930
Noe risiko	2 231	141	5 170	7 542	36 222
Stor risiko	-	-	-	-	16
Svært stor risiko	-	-	17 928	17 928	-
Tapsutsatt	-	-	-	-	-
Sum	2 415 410	3 414	30 342	2 449 166	3 081 089
Tapsavsetninger	5 566	36	-	5 601	5 942

NOTE 29: KREDITTRISIKO, FORTSATT...

FINANSIELLE GARANTIER FORDELT ETTER INTERN RATING

(NOK 1 000)	31.12.2022			31.12.2021	
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt	Totalt
Ingen/svært liten risiko	36 045	-	-	36 045	26 474
Liten risiko	113 858	-	-	113 858	165 269
Moderat risiko	11 665	10 100	-	21 765	13 823
Noe risiko	-	-	11 115	11 115	1 243
Stor risiko	-	-	-	-	0
Svært stor risiko	-	-	6 531	6 531	-
Tapsutsatt	-	-	-	-	-
Sum	161 568	10 100	17 647	189 315	206 808
Tapsavsetninger	397	168	-	564	397

NOTE 29: KREDITTRISIKO, FORTSATT...

KREDITTENGASJEMENTER FORDELT PÅ NÆRING/SEKTOR

(NOK 1 000)	Utlån		Garantier		Ubenyttede kredittrammer	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Personkunder	472 437	206 512	750	750	45 283	58 944
Jordbruk, skogbruk og fiske	0	0	0	0	0	0
Industri	199 038	40 729	2 823	7 035	8 630	9 271
Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	0	88 767	0	0	0	1 233
Bygge- og anleggsvirksomhet	4 120 785	4 764 504	36 838	26 328	1 025 455	1 354 319
Varehandel	224 868	229 583	6 546	6 264	45 320	40 725
Transport og lagring	1 414 799	1 315 869	96 589	86 154	208 320	16
Overnattings- og serveringsvirksomhet	228 575	20 000	7 005	7 005	15 425	0
Informasjon og kommunikasjon	230 210	121 777	3 503	3 864	65 773	62 508
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	1 726 137	1 734 924	3 336	4 607	330 835	323 445
Omsetning og drift av fast eiendom	7 330 439	6 350 633	27 415	62 501	631 445	991 933
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	403 783	276 198	1 500	1 500	33 900	51 024
Forretningsmessig tjenesteyting	894 704	589 842	3 010	800	21 536	102 463
Undervisning	140 872	53 440	0	0	0	85 208
Helse-, sosialtjenester og underholdning	58 755	58 884	0	0	17 245	0
Internasjonale organisasjoner og organer	0	32 694	0	0	0	0
Sum kunder, hovedstol	17 445 402	15 884 357	189 315	206 808	2 449 166	3 081 089
Periodiserte renter og amortisering	31 344	13 453	0	0	0	0
Nedskrivninger	-131 229	-92 723	0	0	0	0
Justering til virkelig verdi	0	0	0	0	0	0
Sum kunder	17 345 517	15 805 088	189 315	206 808	2 449 166	3 081 089
 Kredittinstitusjoner, hovedstol	672 102	835 443	0	0	0	0
Periodiserte renter og amortisering	2 489	21	0	0	0	0
Justering til virkelig verdi	0	0	0	0	0	0
Sum kredittinstitusjoner	674 592	835 463	0	0	0	0
Sum kunder og kredittinstitusjoner	18 020 109	16 640 551	189 315	206 808	2 449 166	3 081 089

NOTE 29: KREDITTRISIKO, FORTSATT...

KREDITTENGASJEMENTER FORDELT PÅ GEOGRAFISKE OMRÅDER

(NOK 1 000)	Utlån		Garantier		Ubenyttede kredittrammer	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Østlandet	5 661 822	5 783 763	26 214	70 142	959 602	1 452 690
Oslo	8 010 592	6 947 578	63 782	44 382	909 505	1 060 845
Sørlandet	74 400	40 559	0	0	0	0
Vestlandet	1 169 905	765 027	800	800	101 008	124 999
Nord Norge og Midt Norge	767 277	585 072	1 303	2 403	55 682	43 465
Utlandet	1 761 406	1 762 358	97 216	89 080	423 368	399 092
Sum kunder, hovedstol	17 445 402	15 884 357	189 315	206 808	2 449 166	3 081 089
Periodiserte renter og amortisering	31 344	13 453	0	0	0	0
Nedskrivninger	-131 229	-92 723	0	0	0	0
Justering til virkelig verdi	0	0	0	0	0	0
Sum kunder	17 345 517	15 805 088	189 315	206 808	2 449 166	3 081 089
Kredittinstitusjoner, hovedstol	672 102	835 443	0	0	0	0
Periodiserte renter og amortisering	2 489	21	0	0	0	0
Justering til virkelig verdi	0	0	0	0	0	0
Sum Kredittinstitusjoner	674 592	835 463	0	0	0	0
Sum Kunder og Kredittinstitusjoner	18 020 109	16 640 551	189 315	206 808	2 449 166	3 081 089

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER: KLASSIFISERING AV UTSTEDERE ETTER SEKTOR

(NOK 1 000)	31.12.2022	31.12.2021
Stat	486 817	584 582
Kommune	701 328	256 581
Kredittforetak	2 681 503	2 207 159
Bank	110 099	30 104
Sertifikater og obligasjoner	3 979 747	3 078 426

NOTE 30: RENTERISIKO

Styring av renterisiko

Bankens renterisiko oppstår som følge av endringer i de underliggende markedsrentene, og er knyttet til forskjeller i renteforfall på bankens finansielle instrumenter. Pareto Bank har som policy å ikke ta egne posisjoner i rentemarkedet. Banken vil være eksponert for renterisiko gjennom sin utlåns- og innskuddsvirksomhet, men vil søke å avdekke denne risikoen i størst mulig grad.

Banken måler renterisiko som den samlede økonomiske konsekvensen av en parallellforskyvning av rentekurven med ett prosentpoeng. Alle rentesensitive poster på og utenfor balansen tas med i denne beregningen. Konsekvensen er uttrykt som endring i nåverdier av fremtidige kontantstrømmer som følge av renteendringen. Den økonomiske konsekvensen er beregnet for et bestemt antall ulike løpetidsintervaller for å illustrere hvilke renter banken har eksponering mot.

Banken måler også summen av renterisiko for to og to nærliggende løpetidsintervaller. Rammebegrensninger for hvert enkelt løpetidsintervall skal begrense mulighetene for å ta yieldkurverisiko. Ved siden av den metodiske beregningen av renterisiko, stresstestes også renteposisjonene for parallellskift i rentekurvene.

Banken har interne rammer for den samlede renterisiko i norske kroner og valuta og måler denne henholdsvis innenfor definerte løpetidsintervaller og på summen fra to og to nærliggende løpetidsintervaller. Rammen gjelder løpende og omfatter alle løpetider, alle finansielle instrumenter og alle valutaer.

Bankens renteposisjoner rapporteres daglig til bankens ledelse og månedlig til bankens styre.

Beregningen under er gjort med utgangspunkt i posisjoner og markedsrenter per 31. desember. Alle finansielle instrumenter med rentebinding er vurdert til virkelig verdi, og tabellen viser regnskapsmessig resultatendring før skatt etter postenes avtalte rentebinding fordelt per valutaslag ved et 1 % parallellskift i markedsrentene. Ved et tilsvarende negativt parallellskift vil effekten være den samme, men med motsatt fortegn.

NOTE 30: RENTERISIKO. FORTSATT...

RENTERISIKO PER 31.12.2022

(NOK 1 000)	Inntil 3mnd	Fra 3 mnd inntil 6 mnd	Fra 6 mnd inntil 9 mnd	Fra 9 mnd inntil 12 mnd	Over 12mnd	Sum
NOK	-3 029	844	242	-246	1 282	-906
USD	-1 918	-866	0	0	0	-2 784
SEK	-940	-549	0	0	0	-1 489
EUR	-543	-230	0	0	0	-773
DKK	0	0	0	0	0	0
GBP	-113	0	0	0	0	-113
CHF	0	0	0	0	0	0
Sum	-6 542	-801	242	-246	1 282	-6 064

RENTERISIKO PER 31.12.2021

(NOK 1 000)	Inntil 3mnd	Fra 3 mnd inntil 6 mnd	Fra 6 mnd inntil 9 mnd	Fra 9 mnd inntil 12 mnd	Over 12mnd	Sum
NOK	-2 323	-634	0	0	0	-2 957
USD	-2 110	909	980	79	5	-138
SEK	-705	0	0	0	0	-705
EUR	-686	13	0	0	0	-673
DKK	-7	0	0	0	0	-7
GBP	0	0	0	0	0	0
CHF	0	0	0	0	0	0
Sum	-5 831	288	980	79	5	-4 479

NOTE 31: VALUTARISIKO

Styring av valutarisiko

Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i valutakursen.

Pareto Bank skal ikke ta egne posisjoner i valutamarkedet og skal fortløpende og i størst mulig grad avdekke oppstått eksponering. Alle poster på og utenfor balansen med tilhørende inntekts- og kostnadsposter blir avdekket. Dette innebærer at bankens eksponering i valutamarkedet i all hovedsak vil være begrenset. Eksponeringen skal være innenfor rammer og fullmakter gitt av styret.

Banken måler valutarisiko som bankens nettoposisjon i den enkelte valuta. I tillegg måler banken summen av nettoposisjonene i hver valuta som en brutto størrelse uten netting mellom valutaer. Nettoposisjonene er omregnet til norske kroner.

Banken stresstester valutaposisjonene ved å analysere resultateffekten før skatt av en markedsendring på 25 % for henholdsvis største tillatte nettoposisjon i en enkelt valuta og aggregert nettoposisjon i alle valutaer.

Bankens valutaposisjoner rapporteres daglig til bankens ledelse og månedlig til bankens styre.

Beregningen under er gjort med utgangspunkt i posisjoner og valutakurser per 31. desember til virkelig verdi. Tabellen viser fordeling per valutaslag ved et 25 % skift i valutakursene.

NOTE 31: VALUTARISIKO, FORTSATT...

VALUTARISIKO PER 31.12.2022

(NOK 1 000)	Eiendeler	Gjeld	Finansielle derivater	Netto valutaeksponering	Resultatendring ved 25% endring
EUR	874 968	-46 314	-823 955	4 699	1 175
SEK	1 335 321	-32 243	-1 293 497	9 582	2 395
DKK	37 390	-37 255	0	135	34
USD	1 792 845	-757 721	-1 029 178	5 946	1 486
GBP	68 497	-7 702	0	60 796	15 199
CHF	0	0	0	0	0
Sum	4 109 021	-881 234	-3 146 630	81 157	20 289

VALUTARISIKO PER 31.12.2021

(NOK 1 000)	Eiendeler	Gjeld	Finansielle derivater	Netto valutaeksponering	Resultatendring ved 25% endring
EUR	822 954	-33 327	-777 628	12 000	3 000
SEK	1 127 254	-110 755	-1 012 204	4 295	1 074
DKK	223 087	-23 211	-197 495	2 382	595
USD	1 553 006	-583 982	-968 204	820	205
GBP	743	-534	0	209	52
CHF	0	0	0	0	0
Sum	3 727 044	-751 808	-2 955 531	19 705	1 971

NOTE 32: LIKVIDITETSRISIKO

Styring av likviditetsrisiko

Pareto Bank har som mål å holde en lav til moderat likviditetsrisiko på både kort og lang sikt. Videre er det et mål for banken til enhver tid å ha en god likviditetsbuffer, som vil bestemmes av bankens utvikling og balansestruktur. Bankens innskuddssammensetning og evne til å utstede verdipapirer kan variere mer enn hos en gjennomsnittlig norsk bank. Dette tilsier at banken bør holde en noe høyere likviditetsbuffer enn gjennomsnittet av norske banker. Bufferen består av plasseringer i andre banker og verdipapirer med tilsvarende investment grade rating. Størrelsen på likviditetsbufferen er en funksjon av forventet utlånsvekst og balansestruktur.

Den kvantitative vurderingen av bankens likviditetsrisikonivå gjøres i det korte perspektiv ved å beregne bankens likviditetsgap og Liquidity Coverage Ratio (LCR) på daglig basis. Likviditetsgapet er differansen mellom bankens overskuddslikviditet og et beregnet likviditetskrav. Det lages en prognose over likviditetsgapet og LCR for de kommende 12 måneder som danner en overlevelseshorisont. Likviditetsrisiko i det lange perspektiv måles ved å beregne Net Stable Funding Ratio (NSFR) og Additional Monitoring Metrics (AMM). Som et supplement til den kvantitative vurderingen gjøres en mer skjønnsmessig vurdering av andre faktorer som påvirker likviditetsrisikonivået i banken.

Pr. 31.12.2022 var bankens positive likviditetsgap på kr 2.024 mill. (kr 1.062 mill.). LCR for alle valutaer var på 238 % (129 %). NSFR for alle valutaer var 147 % (157 %).

Innskuddsdekningen pr. 31.12.2022 utgjorde 58,3 % (60,1 %).

Bankens likviditetsstyring er basert på retningslinjer fastsatt av bankens styre. Disse er basert på anbefalinger gitt av Finanstilsynet. Banken har utarbeidet rammer og prinsipper for styring av likviditetsrisiko. I tillegg er det utarbeidet prognoser og beredskap for mulige likviditetskriser, blant annet i bankens gjenopprettingsplan. Bankens likviditetssituasjon rapporteres daglig til bankens ledelse og månedlig til bankens styre.

Beregningen under er gjort med utgangspunkt i gjenværende kontraktsmessig løpetid på gjeldsposter og forpliktelser per 31. desember.

NOTE 32: LIKVIDITETSRISIKO, FORTSATT...

LIKVIDITETSFORFALL PER 31.12.2022 (NOK 1 000)	Udefinert	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Over 1 år	Over 5 år	SUM
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	72 689	0	0	0	0	72 689
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	0	674 592	0	0	0	0	674 592
Utlån til kunder	0	3 378 202	3 506 722	7 335 320	4 300 317	0	18 520 561
Sertifikater og obligasjoner	0	5 047	138 776	838 232	3 339 445	0	4 321 500
Aksjer, andeler og andre verdipapirer	27 743	0	0	0	0	0	27 743
Sum eiendeler	27 743	4 130 529	3 645 498	8 173 552	7 639 762	0	23 617 085
Innskudd fra kredittinstitusjoner	0	10 494	0	0	0	0	10 494
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	7 532 932	673 296	1 794 125	131 474	0	10 131 828
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	39 010	34 389	1 479 992	6 459 447	0	8 012 838
Ansvarlig lånekapital	0	1 520	10 145	180 120	649 269	0	841 054
Sum gjeld	0	7 583 955	717 830	3 454 238	7 240 190	0	18 996 213
Sum finansielle derivater, netto oppgjør	0	2 231 563	999 876	30 348	8 680	0	3 270 467
Sum likviditetsforfall	27 743	-1 221 862	3 927 545	4 749 662	408 252	0	7 891 339

Av ikke-finansielle eiendeler og forpliktelser som forventes gjenvunnet etter 1 år inngår immaterielle eiendeler, utsatt skattefordel og varige driftsmidler.

LIKVIDITETSFORFALL PER 31.12.2021 (NOK 1 000)	Udefinert	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Over 1 år	Over 5 år	SUM
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	71 960	0	0	0	0	71 960
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	0	835 463	0	0	0	0	835 463
Utlån til kunder	0	4 749 125	2 130 795	5 805 580	3 853 889	0	16 539 390
Sertifikater og obligasjoner	0	0	37 253	662 920	2 129 250	381 478	3 210 901
Aksjer, andeler og andre verdipapirer	49 853	0	0	0	0	0	49 853
Sum eiendeler	49 853	5 656 548	2 168 048	6 468 501	5 983 139	381 478	20 707 567
Innskudd fra kredittinstitusjoner	0	14 118	0	0	0	0	14 118
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	7 703 135	852 182	820 289	132 313	0	9 507 919
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	3 019	1 020 331	696 036	4 581 761	0	6 301 147
Ansvarlig lånekapital	0	701	3 778	14 023	503 211	0	521 713
Sum gjeld	0	7 720 973	1 876 291	1 530 348	5 217 286	0	16 344 898
Sum finansielle derivater, netto oppgjør	0	-22 504	26 483	1 587	-3 825	-4 454	-2 713
Sum likviditetsforfall	49 853	-2 086 928	318 240	4 939 739	762 028	377 024	4 359 956

Restløpetid eiendeler og gjeld viser gjenværende løpetid på rentebærende eiendels- og gjeldsposter inkludert stipulerte renter. Ansvarlig lånekapital er klassifisert etter første innløsningsrett for utsteder.

NOTE 32: LIKVIDITETSRISIKO, FORTSATT...

LIKVIDITETSFORFALL BALANSE PER 31.12.2022

(NOK 1 000)	Innen 12 mndr.	Mer enn 12 mndr.	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	72 689		72 689
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	674 592		674 592
Utlån til kunder	13 045 200	4 300 317	17 345 517
Sertifikater og obligasjoner	852 968	3 126 779	3 979 747
Finansielle derivater	64 140	16 291	80 431
Aksjer, andeler og andre verdipapirer	27 743		27 743
Eierinteresser i tilknyttede selskaper		22 891	22 891
Immaterielle eiendeler		32 933	32 933
Varige driftsmidler		55 972	55 972
Andre eiendeler	2 629		2 629
Forskuddsbetale kostnader og opptjente inntekter	557		557
Eiendeler	14 740 517	7 555 183	22 295 700

(NOK 1 000)	Innen 12 mndr.	Mer enn 12 mndr.	Sum
Innskudd fra kredittinstitusjoner	10 494		10 494
Innskudd fra kunder	9 989 280	131 474	10 120 754
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	723 129	6 459 447	7 182 576
Finansielle derivater	19 489	18 464	37 953
Betalbar skatt	166 830		166 830
Annen gjeld	100 093		100 093
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	35 784		35 784
Ansvarlig lånekapital		420 796	420 796
Gjeld	11 045 099	7 030 181	18 075 280

NOTE 33: ANDRE RISIKOFORHOLD

Styring av forretningsmessig og strategisk risiko

Konkurransesituasjonen, produkter og kundenes forventninger endres over tid og er vanskelig både å vurdere og anslå effekten av. Dette gir både muligheter og trusler tilknyttet de planer som er lagt, og budsjett/prognoser vil naturlig nok ha en iboende usikkerhet. Det er gjort sensitivitetsanalyser for å vurdere betydning for bankens resultatutvikling på endringer i nedskrivninger, utlåns- og innlånsmarginer, utlånsvolum og kostnader.

Styring av operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko oppstår som følge av systemfeil eller kontrollfeil som medfører at ledelsen hindres i å overvåke eller kontrollere de øvrige risiki eller at den normale transaksjonsbehandlingen hindres. Operasjonell risiko er også risiko for feilrapportering som medfører feil beslutningsgrunnlag og risiko for at bankens løpende drift ikke fungerer. Videre er det risiko for feil økonomisk rapportering som kan gi feilaktig beslutningsgrunnlag både internt og eksternt. Risikotypen inneholder også forvaltningsmessig risiko ved at bankens løpende drift ikke fungerer tilfredsstillende. I tillegg er banken utsatt for operasjonell risiko knyttet til utkontraktering. Bankens suksess avhenger av tjenestene ledelsen og andre sentrale ansatte yter, og det er en risiko for at banken ikke kan tiltrekke seg eller beholde slike personer. Videre er banken sterkt avhengig av IT-systemer og er eksponert for risikoen for svikt eller mangler i disse systemene. Banken er også utsatt for cyber-risiko.

Bankens forretningsmodell og relativt begrensede produktspekter vil i seg selv virke begrensende på den operasjonelle risikoen. Virksomheten drives fra ett kontor, har få ansatte, få kunder/konti, ingen kontanthåndtering og et svært begrenset transaksjonsvolum relativt sett til andre banker av samme størrelse. De aller fleste av bankens kunder bruker andre banker som hovedbank. Banken tilbyr ikke debit- eller kredittkort. Banken inngår ikke i konsern.

Styret har vedtatt en målsetning om at den operasjonelle risikoen i banken skal være lav til moderat avhengig av den konkrete risikoen. Administrasjonen og ansatte i banken skal arbeide for at alle risikoer er avdekket, vurdert og håndtert på tilfredsstillende måte og i henhold til målsetningen. Banken søker å begrense operasjonell risiko gjennom god styring og kontroll ved etablering av gode kontrollrutiner, godt etablert rutineverk, compliance- og risikostyringsfunksjon, samt forsikringsdekning mot svindelanslag. Banken har internrevisor som fungerer som bankens tredjelinjeforsvar.

ESG-risiko:

Pareto Banks bærekraftsrisiko oppstår først og fremst i bankens utlånsvirksomhet. Gjennom kredittarbeidet har banken et tydelig fokus på bærekraft og omstilling for å sikre at banken avdekker og håndterer bærekraftsrisiko hos den enkelte kredittkunde og i utlånsporteføljen som helhet.

I bankens kredittvurderinger hensyntas derfor kredittkundens risiko innen bærekraft. For miljømessige forhold fokuseres det særskilt på fysisk risiko og overgangsrisiko. For samfunnmessige- og styringsmessige forhold, vurderes det om kredittkunden typisk opererer i en bransje med lite fokus på sosiale forhold og gode styringsstrukturer.

Banken gjennomfører en ESG-score av kredittkunder for å avdekke, håndtere og redusere bankens totale bærekraftsrisiko. Hovedmålsettingen er å avdekke og gradvis minimere egen ESG-risiko og dermed bidra til positiv endring innenfor bærekraft hos kredittkundene. Det iverksettes tiltak for de kredittkundene

hvor det er påvist høy bærekraftsrisiko. Banken arbeider således langsiktig med å påvirke positivt innenfor utlånsvirksomheten.

Regulatorisk risiko

Banken er som finansforetak underlagt en rekke regler og reguleringer i Norge og fra EU gjennom EØS avtalen. Det presiseres at særlig kapitaldekningsregelverket har de siste årene vært i endring, og det forventes flere endringer i dette regelverket i nær fremtid. Banken er utsatt for compliance- og regulatorisk risiko, ved at endringer og krav kan komme raskt og er av omfattende karakter, eller ved at banken ikke har tolket gjeldende regelverk korrekt. Banken har gode rutiner for å fange opp regulatoriske endringer, tolke og forstå regelverket og implementere det som er bindende for banken. Banken benytter interne- og eksterne juridiske rådgivere for å håndtere denne risikoen, samt at flere personer fra ledelsen deltar i eksterne fora.

Omdømme og renommérisiko

Banken er utsatt for omdømme- og renommérisiko, samt operasjonell risiko på grunn av kundeklager eller søksmål. Banken kan i tillegg bli negativt påvirket av interne- eller eksterne misligheter. Bankens kredittvirksomhet skal til enhver tid ligge innenfor de etiske regler og standarder som god bankskikk tilsier. De etiske retningslinjene i banken har sitt overordnede utgangspunkt i respekten for menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder og arbeidstakerrettigheter, hensynet til miljøet og bærekraftig utvikling samt bekjempelse av korrupsjon. Banken skal ha et bevisst forhold til sitt samfunnsansvar i utøvelsen av kredittarbeidet. Banken har en iboende omdømmerisiko knyttet til kreditter gitt til kredittkunder som ikke har vurdert sitt samfunnsansvar. Vurdering av risikoen knyttet til samfunnsansvar inngår i kredittvurderingen og drøftes i kredittsakene. Det skal særlig fokuseres på om kunden opererer i en bransje som typisk forbindes med negativ miljøpåvirkning, svakt samfunnsansvar, som f.eks. dårlige arbeidsvilkår eller svak virksomhetsstyring.

AML-risiko

Risiko knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering representerer en iboende operasjonell risiko. Banken arbeider systematisk for å forhindre at sine produkter og tjenester benyttes til kriminell aktivitet. For å forstå risikoen i egen virksomhet er det utarbeidet en virksomhetsinnrettet risikovurdering. Gjennom risikovurderingen kan vi bedre forstå hvordan virksomheten kan misbrukes til hvitvasking eller terrorfinansiering og den danner grunnlaget for de kundetiltak som iverksettes. Risikovurderingen bygger på eksterne kilder, egen innsikt og erfaring. Risikovurderingen oppdateres minst årlig, men ofte hyppigere i forbindelse med at det offentliggjøres nasjonale risiko- og trusselvurderinger eller banken blir kjent med nye kriminelle modus.

Det jobbes systematisk for å styrke fagkompetansen i den daglige utføringen av antihvitvaskingsarbeidet. Alle ansatte får regelmessig opplæring i hvitvaskingsregelverket, både gjennom e-læring og klasseromsundervisning.

Kundeporteføljer og kundeinformasjon blir løpende gjennomgått og fulgt opp. Banken skal kjenne sine kunder og det innhentes derfor informasjon om kundene både ved etablering og løpende i kundeforholdet. Kunnskapen om hvem kundene er og hvordan de planlegger å bruke banken skal bidra til å avdekke om en kundes bruk av banken kan innebære risiko for hvitvasking eller terrorfinansiering.

Alle transaksjoner er gjenstand for transaksjonsovervåkning. Avdekkes det noe mistenkelig, skal dette undersøkes nærmere og eventuelt meldes til Økokrim.

Sanksjonsrisiko

Som bank er vi underlagt sanksjonsloven, og gjennom den pålagt en rekke plikter for å hindre brudd eller omgåelse av internasjonale sanksjoner. Sanksjonsregelverket er komplekst, og sanksjonslandskapet endrer seg raskt, det er derfor viktig at banken har fokus og kunnskap om sanksjoner, og har på plass et risikobasert rutineverk.

For å etterleve sanksjonsloven er det tett oppfølging av egne kunder gjennom kjennskap til kundenes virksomhet, overvåking av transaksjoner og screening av internasjonale betalinger mot sanksjonslister. Det utarbeides en egen risikovurdering knyttet til sanksjonsrisiko.

NOTE 34: ANDRE FORPLIKTELSE

Dronning Mauds gate 1-3 AS

Pareto Bank har en husleieavtale med Dronnings Mauds Gate 1-3 på lokaler i Dronning Mauds gt. 3. Avtalen løper til 2031 og husleieforpliktelsen beløper seg pt. til kr. 6,6 mill. pr. år. Leien justeres med konsumprisindeksen.

TietoEVERY Norway AS

Det ble i juni 2021 inngått en 5-års avtale på leveranse og drift av banksystemer. Avtalen har virkning fra 1.1.2022. TietoEVERY leverer en løsningsportefølje med blant annet bankkontorløsninger, nettbank, antihvitvask og betalingsformidlingstjenester. TietoEVERY skal i tillegg levere drift av løsningene. Avtalen har en ramme på mellom kr 35 og 40 mill. avhengig av bankens utvikling i avtaleperioden.

NOTE 35: GODTGJØRELSE OG LIGNENDE

Styret avgir følgende erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte m.v. i henhold til allmennaksjeloven § 6-16a:

Godtgjørelse til administrerende direktør

Styret fastsatte adm.direktørs lønn i møte 29. juni 2022 til 2.900.000 kroner. De enkelte godtgjørelser m.v. for 2022 er angitt under.

Styreleders betingelser

Styreleder i Pareto Bank, Åsmund Skår, mottok i 2022 en samlet godtgjørelse på 484.000 kroner.

NOTE 35: GODTGJØRELSE OG LIGNENDE, FORTSATT...

GODTGJØRELSE OG LIGNENDE I 2022

(NOK 1 000)	Fast årslønn 31.12.2022	Utbetalt lønn	Utbetalt bonus	Andre godt- gjørelsesr	Sum godt- gjørelser	Pensjon- kostnad	Utlån per 31.12.2022	Antall aksjer ¹⁾
Ledelse:								
Tiril Haug Villum, adm. direktør	2 900	3 012	1 252	131	4 395	135	0	341 347
Sven Erik Klepp, direktør eiendom	2 378	2 448	1 041	39	3 528	135	0	225 271
Per Ø. Schiong, kredittdirektør	2 759	2 875	1 198	72	4 145	135	0	97 744
Erik Skarbøvik, direktør verdipapirer	2 315	2 471	1 006	80	3 557	135	7 758	84 554
Erling Mork, finansdirektør	2 137	2 317	936	46	3 298	135	0	90 827
Sum ledelse	12 489	13 124	5 432	367	18 923	676	7 758	839 743
(NOK 1 000)	Utbetalt honorar 31.12.2022	Utbetalt lønn	Utbetalt bonus	Andre godt- gjørelsesr	Sum godt- gjørelser	Pensjon- kostnad	Utlån per 31.12.2022	Antall aksjer ¹⁾
Styret:								
Åsmund Skår, leder	484	0	0	0	484	0	0	23 526
Brita Eilertsen, nestleder	404	0	0	0	404	0	0	0
Peter D. Knudsen, medlem	354	0	0	0	354	0	0	0
Eyvind Width, medlem	354	0	0	0	354	0	0	251 065
Hilde Vatne, medlem	342	0	0	0	342	0	0	0
Trine Charlotte Høgås-Ellingsen, varamedlem	20	0	0	0	20	0	0	0
Per Chr. Nicolaisen, varamedlem	60	0	0	0	60	0	0	54 774
Martin Borge Kristiansen, ansattmedlem	0	891	500	69	1 460	64	0	12 536
Monica Mælen, ansattmedlem vara	0	1 004	338	15	1 357	75	0	7 417
Sum styret	2 018	1 896	838	84	4 836	139	0	349 318

1) Aksjer eid direkte eller gjennom aksjeselskaper hvor personene har bestemmende innflytelse.

NOTE 35: GODTGJØRELSE OG LIGNENDE, FORTSATT...

Revisor	31.12.2022	31.12.2021
Lovpålagt revisjon	1 014	980
Andre attestasjonstjenester	161	319
Skatte- og avgiftsrådgivning	74	0
Andre tjenester utenfor revisjon	72	209
Sum godtgjørelse til valgt revisor inkl. merverdiavgift	1 321	1 508

Lån til ansatte og styret var per 31.12.2022 på kr. 27,2 mill. Ansattes lån ligger innenfor de rammer og løpetid og som gjelder for vanlige kundeforhold, og det er stilt sikkerhet for slike lån i samsvar med de krav som stilles i Finansieringsvirksomhetsloven § 2-15. Renten på lånene har vært den til enhver tid gjeldende normrente for beskatning av lån i arbeidsforhold.

NOTE 35: GODTGJØRELSE OG LIGNENDE, FORTSATT...

GODTGJØRELSE OG LIGNENDE I 2021

(NOK 1 000)	Fast årslønn 31.12.2021	Utbetalt lønn	Utbetalt bonus	Andre godt- gjørelsesr	Sum godt- gjørelser	Pensjon- kostnad	Utlån per 31.12.2021	Antall aksjer ¹⁾
Ledelse:								
Tiril Haug Villum, adm. direktør	2 772	2 911	1 215	95	4 221	129	0	332 005
Sven Erik Klepp, direktør eiendom	2 287	2 405	1 005	40	3 450	143	0	217 217
Per Ø. Schiong, kredittdirektør	2 653	2 762	1 165	56	3 983	129	0	88 839
Erik Skarbøvik, direktør verdipapirer	2 226	2 476	980	62	3 518	129	0	77 205
Erling Mork, finansdirektør	2 055	2 158	900	43	3 101	129	0	83 624
Sum ledelse	11 993	12 712	5 265	295	18 273	659	0	798 890
(NOK 1 000)	Utbetalt honorar 31.12.2021	Utbetalt lønn	Utbetalt bonus	Andre godt- gjørelsesr	Sum godt- gjørelser	Pensjon- kostnad	Utlån per 31.12.2021	Antall aksjer ¹⁾
Styret:								
Åsmund Skår, leder	508	0	0	0	508	0	0	23 526
Brita Eilertsen, nestleder	416	0	0	0	416	0	0	0
Peter D. Knudsen, medlem	378	0	0	0	378	0	0	0
Eyvind Width, medlem	378	0	0	0	378	0	0	251 065
Hilde Vatne, medlem	330	0	0	0	330	0	0	0
Trine Charlotte Høgås-Ellingsen, varamedlem	40	0	0	-	40	0	0	0
Per Chr. Nicolaisen, varamedlem	70	0	0	0	70	0	0	54 774
Martin Borge Kristiansen, ansattmedlem	0	837	375	50	1 262	58	0	9 288
Tine B. Ludvigsen, ansattmedlem vara	0	1 031	450	20	1 500	85	0	21 724
Sum styret	2 120	1 868	825	69	4 882	143	0	360 377

1) Aksjer eid direkte eller gjennom aksjeselskaper hvor personene har bestemmende innflytelse.

NOTE 36: AKSJONÆRER

Navn	Beholdning 31.12.2022	Andel
Pareto AS	13 970 346	20,00%
Société Générale	6 943 049	9,94%
Hjellegjerde Invest AS	3 460 000	4,95%
Landkreditt Utbytte	1 955 480	2,80%
Svemorka Holding AS	1 928 683	2,76%
Rune Bentsen AS	1 850 000	2,65%
Salt Value AS	1 845 491	2,64%
Kolberg Motors AS	1 812 309	2,59%
Verdipapirfondet Holberg Norge	1 725 000	2,47%
Awc AS	1 300 000	1,86%
Dragesund Invest AS	1 146 564	1,64%
OM Holding AS	1 120 351	1,60%
K11 Investor AS	1 000 000	1,43%
Lombard Int Assurance S.A.	945 238	1,35%
AS Audley	900 820	1,29%
Profond AS	845 374	1,21%
Catilina Invest AS	749 069	1,07%
Hausta Investor AS	727 800	1,04%
Castel AS	644 715	0,92%
Wenaasgruppen AS	551 000	0,79%
Andre aksjonærer	24 430 441	34,97%
Sum	69 851 730	100,00%

Pareto Bank ASA hadde per 31.12.2022 en aksjekapital på kr 838.220.760,- fordelt på 69.851.730 aksjer hver pålydende kr 12,-. Banken hadde per samme tidspunkt 3.328 aksjonærer. Alle aksjer gir lik stemmerett.

Ledende ansatte i Pareto-gruppen eide 2.087.490 aksjer tilsvarende 2,99 % av aksjene direkte eller gjennom aksjeselskaper hvor de har bestemmende innflytelse.

Ledende ansatte i Pareto Bank ASA eide 839.743 aksjer tilsvarende 1,20 % av aksjene direkte eller gjennom aksjeselskaper hvor de har bestemmende innflytelse.

NOTE 36: AKSJONÆRER, FORTSATT...

Navn	Beholdning 31.12.2021	Andel
Pareto AS	13 970 346	20,00%
Société Générale	6 943 049	9,94%
Hjellegjerde Invest AS	2 800 000	4,01%
Landkreditt Utbytte	2 500 000	3,58%
Rune Bentsen AS	1 945 491	2,79%
Svemorka Holding AS	1 928 683	2,76%
Kolberg Motors AS	1 725 000	2,47%
Verdipapirfondet Holberg Norge	1 350 000	1,93%
Awc AS	1 300 000	1,86%
Salt Value AS	1 297 579	1,86%
Dragesund Invest AS	1 146 564	1,64%
OM Holding AS	1 140 351	1,63%
K11 Investor AS	1 000 000	1,43%
Lombard Int Assurance S.A.	900 820	1,29%
Profond AS	750 259	1,07%
Catilina Invest AS	734 131	1,05%
Hausta Investor AS	714 230	1,02%
Belvedere AS	704 116	1,01%
Castel AS	640 000	0,92%
Danske Invest Norge Vekst	575 000	0,82%
Andre aksjonærer	25 786 111	36,92%
Sum	69 851 730	100,00%

NOTE 37: LEIEFORPLIKTELSE

Bankens leide eiendeler inkluderer bygninger/kontorer. Selskapets bruksretteiendeler er kategorisert og presentert i tabellen under:

Bruksretteiendeler	Bygninger	Totalt
Anskaffelseskost 31.12.2021	57 212	57 212
Tilgang av bruksretteiendeler	-	-
Avhendinger	-5 721	-5 721
Overføringer og reklassifiseringer	-	-
Omregningsdifferanser	-	-
Anskaffelseskost 31.12.2022	51 491	51 491
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2022	5 721	5 721
Avskrivninger i perioden	6 006	6 006
Nedskrivninger i perioden	-	-
Avhendinger	-	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2022	11 727	11 727
Balanseført verdi 31.12.2022	45 485	45 485
Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	10 år	
Avskrivningsmetode	Lineær	
Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	Bygninger	Totalt
Mindre enn 1 år		0
1-2 år	6 302	6 302
2-3 år	6 302	6 302
3-4 år	6 302	6 302
4-5 år	6 302	6 302
Mer enn 5 år	25 208	25 208
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12.2022	50 418	50 418

NOTE 37: LEIEFORPLIKTELSE, FORTSATT...

Endringer i leieforpliktelser	Bygninger	Totalt
Leieforpliktelse 31.12.2021	51 997	51 997
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	-	-
Betaling av leie	-6 614	-6 614
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	1 050	1 050
Totale leieforpliktelser 31.12.2022	46 433	46 433

Beløp i resultatregnskapet	2022
Rente på leieforpliktelser	1 050
Avskrivninger på bruksretteieendeler	6 006
Kostnader knyttet til kortsiktige leieavtaler	36
Kostnader til leie der underliggende eiendeler har lav verdi	-
Inntekter fra fremleie av bruksretteieendeler	-
Diskonteringsrente på husleieavtale er 2,04%	

For husleieavtalen bruker banken leietakers marginale lånerente. Indeksjustering av husleiekostnader er hensyntatt i beregningen av forpliktelsen basert på det som lå til grunn ved iverksettelsestidspunktet. Leieavtalen inneholder ikke restriksjoner på bankens utbyttepolitikk eller finansieringsmuligheter. Banken har ikke restverdigarantier knyttet til sine leieavtaler

Opsjoner om å forlenge en leieavtale

Bankens leieavtale av bygninger har leieperiode på 10 år. Avtalen inneholder en rettighet til forlengelse som kan utøves senest 12 måneder før utløp av avtalen. Ved inngåelse av en avtale vurderer banken om rettigheten til forlengelse med rimelig sikkerhet vil utøves. Bankens potensielle fremtidige leiebetalinger som ikke er inkludert i leieforpliktelsene knyttet til forlengelsesopsjoner kan ikke estimeres da en forlengelse skal baseres på markedsleie på det tidspunktet.

Kjøpsopsjoner

Ingen av leiekontraktene inkluderer en opsjon til å kjøpe eiendelene ved endt leieperiode.

NOTE 38: HENDELSER ETTER BALANSEDAG OG BETINGEDE UTFALL

Hendelser etter balansedag

Det har ikke vært vesentlige hendelser som påvirker resultat og de verdivurderinger som er gjort utover de hendelser som er reflektert i årsregnskapet. For øvrig har det ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning for bedømmelsen av selskapet.

Betingede utfall

Pareto Bank er ikke part i noen rettstvister eller kjent med pågående slik.

NØKKELTALL**(NOK 1 000)****2022****2021****RENTABILITET/LØNNSOMHET**

Kostnadsprosent	19,3 %	19,1 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	14,6 %	14,0 %

TAP OG MISLIGHOLD

Tapsprosent utlån	0,27%	0,13%
-------------------	-------	-------

AKSJE

Resultat tilordnet aksjonærer pr. aksje ¹⁾	7,71	7,09
Pris / bokført egenkapital	0,85	1,15
Aksjonærenes egenkapital pr. aksje	56,12	51,85
Egenkapital i % av forvaltningskapital	18,9 %	19,1 %

BALANSEREGNSKAP

Forvaltningskapital på balansedag	22 295 700	19 984 901
Gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden	21 520 833	19 904 267
Utlånsvekst siste 12 måneder	9,7 %	7,8 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	6,5 %	0,3 %
Innskudd i % av utlån	58,3 %	60,1 %
Likviditetsdekning (LCR)	238%	129%

SOLIDITET

Kapitaldekning	21,00%	18,28%
Kjernekapitaldekning	18,96%	16,99%
Ren kjernekapitaldekning	17,51%	16,03%
Uvektet kjernekapitalandel	16,49%	16,02%
Sum kjernekapital	3 910 537	3 539 488
Sum ansvarlig kapital	4 330 537	3 809 488

BEMANNING

Gjennomsnittlig antall årsverk	58,2	52,3
--------------------------------	------	------

¹⁾ Beregnet med utgangspunkt i utgående beholdning av antall aksjer.

Definisjoner og begrunnelser for bankens ulike nøkkeltall og resultatmål er tilgjengelig på bankens hjemmeside www.paretobank.no/investor/rapporter/.

**ERKLÆRING FRA STYRETS MEDLEMMER OG ADMINISTRERENDE DIREKTØR I HENHOLD TIL
VERDIPAPIRHANDLELLOVENS § 5-5**

Styret og administrerende direktør har i dag behandlet og godkjent beretning og regnskap for Pareto Bank ASA for 2022.

Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning er regnskapet for 2022 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandards og opplysningene i regnskapet og gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet per 31. desember 2022.

Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning gir også årsberetningen en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer banken står overfor.

31.12.2022 / 01.03.2023
Styret i Pareto Bank ASA

(sign)
Åsmund Skår
styrets leder

(sign)
Brita Eilertsen
nestleder

(sign)
Peter D. Knudsen
styremedlem

(sign)
Eyvind Width
styremedlem

(sign)
Hilde Vatne
styremedlem

(sign)
Martin Borge Kristiansen
styremedlem

(sign)
Tiril Haug Villum
Adm. direktør

Til generalforsamlingen i Pareto Bank ASA

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Pareto Bank ASA som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, endring i egenkapitalen og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for Pareto Bank ASA sammenhengende i 16 år fra valget på generalforsamlingen med virkning for regnskapsåret 2007.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2022. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Virksomheten i banken har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning som har gitt nye fokusområder. *Verdien av utlån til kunder og Verdssettelse av finansielle eiendeler og forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi over resultatet* har samme karakteristika og risikoer i år som i fjor, og har følgelig vært viktige fokusområder i vår revisjon også i 2022.

PricewaterhouseCoopers AS, Dronning Eufemias gate 71, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Sentrale forhold ved revisjonen

Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere.

Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån til kunder fordi at ledelsens bruk av skjønn i forbindelse med nedskrivningsvurderinger kan ha en vesentlig virkning både på balanseført verdi av utlån og på resultatet i perioden. I tillegg er det en iboende risiko for feil på grunn av kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellen.

Banken rapporterer etter IFRS 9 og nedskrivningsmodellen skal reflektere forventet kreditttap.

Bruk av modeller for å beregne forventet kreditttap omfatter bruk av skjønn. Vi har særlig fokusert på:

- klassifisering av porteføljene etter risiko og type segment,
- identifisering av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittisiko,
- hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn,
- ulike parametere som tapsgrad, og bruk av scenarioer for å hensynta ikke-linearitet.

Bankens utlån er i hovedsak knyttet til finansiering av eiendomsprosjekter, selskapsfinansiering og skipsfinansiering, og modellene som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til hver av disse segmentene.

I tillegg foretas individuelle avsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Ved vår revisjon av forventede tapsavsetninger vurderte og testet vi utformingen og effektiviteten av kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder. Videre testet vi detaljer både i avsetningene beregnet ved bruk av modellen og i avsetningene som er beregnet individuelt.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og utførte relevante revisjonshandlinger rettet mot å sikre:

- kalkulasjoner og metode som ble benyttet,
- at modellen som ble benyttet, var i henhold til rammeverket og at modellen virket som den skulle,
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen.

Våre revisjonshandlinger ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen eller avvik fra IFRS 9.

Virkningen av klimaendringer, herunder påvirkningen på individuelle avsetninger og modellavsetninger, ble diskutert med ledelsen. Vi diskuterte også hvordan renteøkninger og økt inflasjon virker inn på de beregnede tapsavsetningene i banken.

Vårt arbeid omfattet også tester rettet mot selskapets finansielle rapporteringssystemer relevant for finansiell rapportering. Selskapet benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale IT systemer. Revisor hos de relevante serviceorganisasjonene er benyttet til å evaluere design og effektivitet av og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering. Revisor har i den forbindelse avgitt en ISAE 3402 type 2 rapport. Revisors testing omfattet blant annet om sentrale beregninger foretatt av kjernesystemet ble utført i tråd med forventningene, herunder renteberegninger og amortiseringer. Testingen omfattet dessuten integriteten av data, endringer av og tilgang til systemene.

For å ta stilling til om vi kunne legge informasjonen i revisors rapporter til grunn for våre vurderinger, forsikret vi oss om revisorens kompetanse og objektivitet og gjennomgikk tilsendte rapporter og vurderte mulige avvik og tiltak. Vi har også selv gjennomført testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til våre egne konkrete revisjonshandlinger.

Våre vurderinger og tester underbygger at vi kunne legge til grunn at dataene som håndteres i- og beregningene som foretas av selskapets eksterne kjernesystem var pålitelige. Dette var et nødvendig grunnlag for vår revisjon.

Vi testet spesielt om modellen klassifiserte utlån i riktig trinn, herunder om lån hadde hatt en vesentlig økning i kredittrisiko. Vi vurderte videre rimeligheten av tapsavsetningene i trinn 1 og 2 ved å sammenligne nivået med andre banker samt ved å utarbeide et punkttestimat på tapsavsetningene basert på gjennomsnittlig tapsgrad de siste årene.

For alle utlån hvor det forelå objektive indikasjoner på verdifall og hvor nedskrivningsbeløpet var individuelt beregnet vurderte vi forutsetningene og beregningene ledelsen hadde lagt til grunn for å underbygge nedskrivningsbeløpet. Vi sammenlignet forutsetningene med ekstern dokumentasjon der dette var tilgjengelig. Resultatet av denne testingen av de individuelle nedskrivningene viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av nedskrivningsbeløpene.

Det ble ikke avdekket vesentlige avvik i forbindelse med vår testing.

Note 2.6, note 3 og note 12 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av selskapets tapsmodell og for hvordan selskapet estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9. Vi har lest notene og fant at informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønnsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

Verdsettelse av finansielle instrumenter regnskapsført til virkelig verdi over resultatet

Vi har fokusert på verdsettelse av finansielle instrumenter regnskapsført til virkelig verdi over resultatet fordi det utgjør en vesentlig del av

Vi vurderte Pareto Banks retningslinjer for verdsettelse av finansielle instrumenter og er enig

balansen. I tillegg må markedsverdien i enkelte tilfeller estimeres ved hjelp av verdsettelsesmodeller som vil inneholde en viss grad av skjønn.

Det alt vesentlige av de finansielle eiendelene som regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet er obligasjoner med lav risiko som verdsettes basert på eksterne kilder. For disse eiendelene har vi fokusert på Pareto Banks rutiner og prosesser for å sikre et nøyaktig grunnlag for verdsettelsen. For derivater og finansielle eiendeler og forpliktelser som er verdsatt basert på modeller og enkelte forutsetninger som ikke er direkte observerbare for tredjeparter har vi fokusert på de forutsetninger som ligger til grunn for verdsettelsen.

med ledelsen i at disse er i tråd med anerkjente prinsipper og gjeldende regelverk.

Vi vurderte og gjennomgikk bankens etablerte kontroller over verdsettelse av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet og derivater. Dette omfattet gjennomgang som sikrer nøyaktighet og fullstendig registrering av grunnlaget for prisfastsettelsen.

Ved årsslutt sammenlignet vi, på stikkprøvebasis, fastsatte verdier for finansielle eiendeler som regnskapsføres til virkelige verdi over resultatet mot eksterne kilder som ligningskurser og børskurser. Videre sammenlignet vi fastsatte verdier for derivater mot motpartens verdsettelse.

I forbindelse med våre revisjonshandlinger, avdekket vi ingen avvik av betydning.

Note 2.6, note 3 og note 15 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av selskapets verdsettelse av finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi over resultatet. Vi leste notene og fant at informasjonen knyttet til verdsettelse av finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi over resultatet var tilstrekkelige og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Som en del av revisjonen av årsregnskapet for Pareto Bank ASA har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn Årsrapport 2022 – Pareto Bank ASA.xhtml i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er, på grunnlag av innhentet revisjonsbevis, å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet som inngår i årsrapporten, i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket. Vi utfører vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Som et ledd i vårt arbeid utfører vi handlinger for å opparbeide forståelse for selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Vi kontrollerer om årsregnskapet foreligger i XHTML-format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Oslo, 1. mars 2023

PricewaterhouseCoopers AS

Erik Andersen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

PARETO BANK ASA

Dronning Mauds gt. 3
Postboks 1823 Vika
N-0123 Oslo

Telefon: +47 24 02 81 20

Faks: +47 24 02 81 10

E-post: post@paretobank.no

Internett: www.paretobank.no